

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

LZG.430.2.2025

Nr ewid. 89/2025/P/25/089/LZG

Informacja o wynikach kontroli

REGLAMENTACJA DOSTĘPU DO BRONI PALNEJ

LZG P/25/089 – REGLAMENTACJA DOSTĘPU DO BRONI PALNEJ

LKI P/24/064 – NADZÓR WŁAŚCIWYCH ORGANÓW POLICJI NAD POSIADANĄ
BRONIĄ DO CELÓW KOLEKCJONERSKICH

MISJA

Najwyższej Izby Kontroli jest niezależna, profesjonalna kontrola zadań publicznych w interesie obywateli i państwa

p.o. Dyrektor Lubuskiej Delegatury NIK
w Zielonej Górze

Andrzej Aleksandrowicz
/podpisano elektronicznie/

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli

Jacek Kozłowski
/podpisano elektronicznie/

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Mariusz Haładyj
/podpisano elektronicznie/

Warszawa, marzec 2026 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
+48 22 444 50 00
nik@nik.gov.pl
www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW, SKRÓTOWCÓW I POJĘĆ.....	4
1. Wprowadzenie	6
2. Ocena ogólna	12
3. Synteza.....	14
4. Wnioski	29
5. Ważniejsze wyniki kontroli	31
5.1. System reglamentacji dostępu do broni palnej	31
5.2. Nadzór Ministra nad Komendantem Głównym Policji	36
5.3. Reglamentacja dostępu do broni palnej	36
5.4. Nadzór nad posiadaniem broni palnej.....	53
5.5. Systemy/rejestry związane z bronią palną.....	69
6. Załączniki.....	78
6.1. Metodyka kontroli i informacje dodatkowe.....	78
6.2. Analiza stanu prawnego i uwarunkowań organizacyjno- -ekonomicznych.....	97
6.3. Wykaz aktów prawnych dotyczących kontrolowanej działalności	107
6.4. Wykaz podmiotów, którym przekazano informację o wynikach kontroli.....	108

WYKAZ SKRÓTÓW, SKRÓTOWCÓW I POJĘĆ

---

broń palna	każda przenośna broń lufowa, która miota, jest przeznaczona do miotania lub może być przystosowana do miotania jednego lub większej liczby pocisków lub substancji w wyniku działania miotającego
broń czarnoprochowa	broń palna rozdzielnego ładowania, wytworzona przed rokiem 1885 oraz repliki tej broni
broń szczególnie niebezpieczna	samoczynna broń palna, zdolna do rażenia celów na odległość; broń palna wytworzona lub przerobiona w sposób pozwalający na zatajenie jej przeznaczenia, a także broń imitująca inne przedmioty; broń palna wyposażona w tłumik huków lub przystosowana do strzelania z użyciem tłumika huków ¹ ; broń palna, której nie można wykryć przy pomocy urządzeń przeznaczonych do kontroli osób i bagażu
dyrektywa 2017/853	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/853 z dnia 17 maja 2017 r. zmieniająca dyrektywę Rady 91/477/EWG w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni ²
dyrektywa 2021/555	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/555 z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni ³ , która zastąpiła dyrektywę Rady 91/477/EWG z dnia 18 czerwca 1991 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni ⁴
funkcjonariusze	funkcjonariusze Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Celno-Skarbowej, Służby Więziennej oraz funkcjonariuszy innych państwowych formacji uzbrojonych
Komendant GP	Komendant Główny Policji
Komendant WP	Komendant Wojewódzki Policji
KGP	Komenda Główna Policji
KWP/KSP	Komenda Wojewódzka Policji/Komenda Stołeczna Policji
KPP/KMP	Komenda Powiatowa Policji/Komenda Miejska Policji

---

¹ Możliwość użycia broni wyposażonej w tłumik huków lub przystosowanej do strzelania z użyciem tłumika huków dotyczy posiadaczy pozwoleń na broń do celów łowieckich, ale wyłącznie do wykonywania odstrzału sanitarnego z nakazu wydanego na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

² Dz.Urz.UE.L.2017.137.

³ Dz.Urz.UE.L.2021.115.

⁴ Dz. U. UE. L. z 1991 r. Nr 256, str. 51, ze zm.

K.p.a.	ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego ⁵
KPRM	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
KSIP	Krajowy System Informacyjny Policji
Minister	Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
MSWiA lub Ministerstwo	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
PZŁ	Polski Związek Łowiecki
PZSS	Polski Związek Strzelectwa Sportowego
rejestr Broń	rejestr, o którym mowa w art. 27 ust. 2 ustawy o broni i amunicji, prowadzony przez Komendanta Głównego Policji
system Hefajstos	rejestr, o którym mowa w art. 27 ust. 3 ustawy o broni i amunicji, prowadzony przez Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej
SUFO	specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne (podmioty posiadające pozwolenie na broń na okaziciela wymienione w art. 29 ust. 1 pkt 1-2 UoBiA)
System Rejestracji Broni lub SRB	system, o którym mowa w Dziale IV ustawy koncesyjnej, administrowany przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji
TFUE	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z dnia 13 grudnia 2007 r. – wersja skonsolidowana ⁶
ustawa o broni i amunicji lub UoBiA	ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji ⁷
ustawa koncesyjna	ustawa z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym ⁸
zarządzenie w sprawie KSIP	zarządzenie Nr 70 Komendanta Głównego Policji z dnia 2 grudnia 2019 r. w sprawie Krajowego Systemu Informacyjnego Policji ⁹

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 572, ze zm.

⁶ Dz. U. C 202 z 7.6.2016.

⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 485.

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 1743.

⁹ Dz. Urz. KGP poz. 114, ze zm.

1. WPROWADZENIE

Kontrola P/25/089

Pytanie definiujące cel główny kontroli

Czy prawidłowo i rzetelnie realizowano zadania związane z reglamentacją dostępu do broni palnej i czy zapewniono prawidłowy i rzetelny nadzór nad posiadaniem tej broni?

Pytania definiujące cele szczegółowe kontroli

1. Czy Komendant GP prawidłowo, rzetelnie i celowo wykonywał zadania związane z reglamentacją dostępu do broni palnej?
2. Czy właściwe organy Policji prawidłowo i rzetelnie wykonywały zadania związane z reglamentacją dostępu do broni palnej?
3. Czy właściwe organy Policji prawidłowo i rzetelnie sprawowały nadzór nad posiadaniem broni palnej?
4. Czy systemy/rejestry związane z realizacją zadań dotyczących reglamentacji dostępu do broni palnej prowadzono prawidłowo i rzetelnie?

Broń palna, niezależnie od szerokości geograficznej, budzi wiele emocji i jest przedmiotem dyskusji - czy broń powinna być posiadana powszechnie, czy raczej dostęp do niej winien być reglamentowany przez państwo, a jeśli tak, to jak restrykcyjnie?

Konstytucyjne prawo do posiadania broni istnieje w Stanach Zjednoczonych. W krajach Unii Europejskiej (UE) dostęp do broni palnej jest ograniczony, a szczegółowe zasady i sposób reglamentacji określają przepisy krajowe poszczególnych państw. Każda z krajowych regulacji powinna spełniać minimalne normy określone dyrektywą 2021/555 w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni. Za jedne z bardziej liberalnych w UE uznawane są regulacje obowiązujące w Czechach - pozwalają na posiadanie broni po spełnieniu wymogów charakterystycznych dla uzyskania zwykłych dokumentów, na przykład prawa jazdy. Za najbardziej restrykcyjne uważa się przepisy obowiązujące w Niemczech - osoby ubiegające się o pozwolenie na broń muszą m.in. przejść kontrolę wiarygodności, udowodnić potrzebę posiadania broni oraz zawrzeć ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej na kwotę co najmniej 1 mln euro.

Aktualnie (grudzień 2025 r.) w Polsce bez pozwolenia można posiadać broń palną rozdzielnego ładowania wytworzoną przed rokiem 1885 oraz repliki tej broni (tzw. broń czarnoprochową). Podkreślenia wymaga, że energia pocisku broni czarnoprochowej jest bardzo często porównywalna lub nawet większa od współczesnych modeli broni palnej na amunicję scaloną¹⁰. W ostatnich latach również ten rodzaj broni stawał się narzędziem do popełniania przestępstw, w tym tych najcięższych¹¹. Sytuacje te wywołały zdecydowany sprzeciw, przede wszystkim ze strony funkcjonariuszy Policji¹², co do nieograniczonych możliwości posiadania broni czarnoprochowej. Dodać jednakże należy, iż trwają prace legislacyjne mające na celu objęcie tego rodzaju broni reglamentacją.

¹⁰ Na podstawie materiałów uzyskanych w toku kontroli w KGP.

¹¹ Przykłady: zdarzenie z Wrocławia, do którego doszło w grudniu 2024 r. -konwojowany do zakładu karnego zastrzelił dwóch policjantów (<https://www.rp.pl/przestepczosc/art41520031-maksymilian-f-zastrzelil-dwoch-policjantow-nadal-nie-wiadomo-czy-moze-odpowiedziec-za-swoj-czyn>) oraz z Obrzycka w Wielkopolsce z marca 2025 r. - uczeń zastrzelił swoją byłą nauczycielkę, po czym popełnił samobójstwo (<https://nszpz.pl/najwazniejsze-wiadomosci/nszz-policjantow-za-ograniczeniem-broni-czarnoprochowej/>)

¹² <https://nszpz.pl/najwazniejsze-wiadomosci/nszz-policjantow-za-ograniczeniem-broni-czarnoprochowej/>

5. Czy Minister rzetelnie sprawował nadzór nad Komendantem GP w zakresie wykonywania zadań związanych z reglamentacją dostępu do broni palnej, a także podejmował działania celem zapewnienia skuteczności systemu reglamentacji dostępu do tej broni?

Jednostki kontrolowane

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Komenda Główna Policji oraz siedem komend wojewódzkich Policji

Okres objęty kontrolą

Od 1 stycznia 2022 r. do czasu zakończenia czynności kontrolnych¹³.

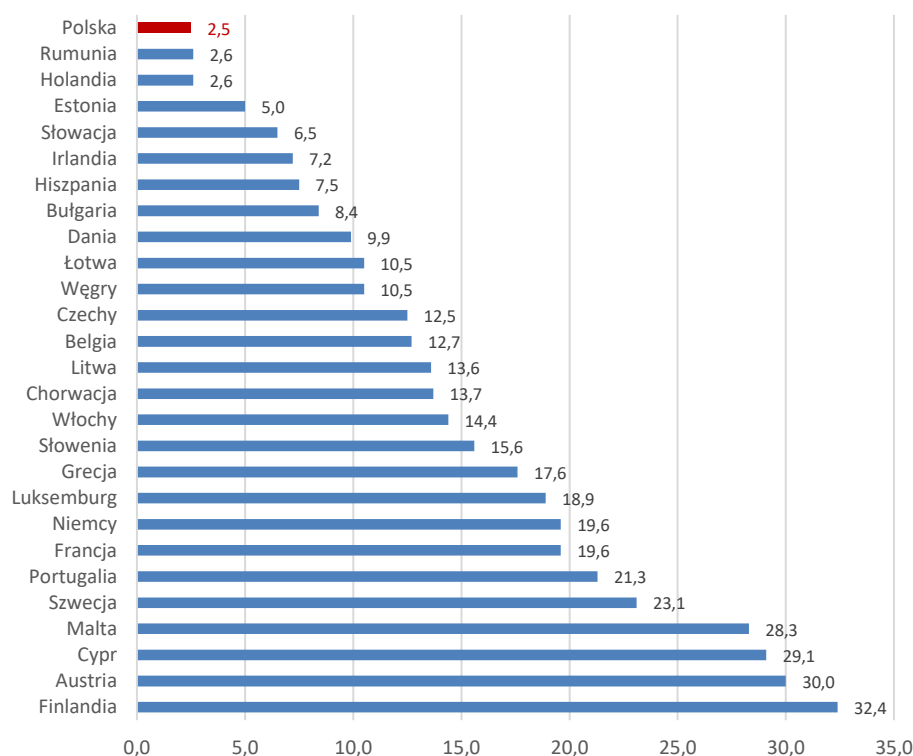
Legalne posiadanie pozostałych rodzajów broni palnej wymaga uzyskania pozwolenia wydawanego – co do zasady¹⁴ – przez komendanta wojewódzkiego Policji właściwego ze względu na miejsce zamieszkania zainteresowanego. Nie jest możliwe natomiast uzyskanie przez osobę fizyczną pozwolenia na broń szczególnie niebezpieczną, do której zalicza się m.in. tzw. broń maszynową.

Od lat trwa publiczna debata związana z dostępem w Polsce do broni palnej. Wyrażane poglądy są skrajnie różne – od pełnej liberalizacji przepisów, w myśl zasady: *Posiadanie broni prawem, a nie przywilejem*, do zaostrzenia przepisów umożliwiających posiadanie broni wyłącznie przez odpowiednie służby mundurowe. Postulujący liberalizację przepisów wskazywali, iż Polska posiada najniższy wskaźnik posiadanej broni palnej na 100 mieszkańców w Europie.

Według ostatnich dostępnych danych, tj. za rok 2017, przedstawionych w *Small Arms Survey*, w Polsce na 100 mieszkańców przypadało 2,5 egzemplarza broni palnej.

Wykres nr 1

Liczba egzemplarzy broni palnej na 100 mieszkańców dla wszystkich krajów UE

Źródło: <https://www.smallarmssurvey.org/sites/default/files/resources/SAS-BP-Civilian-held-firearms-annexe.pdf>

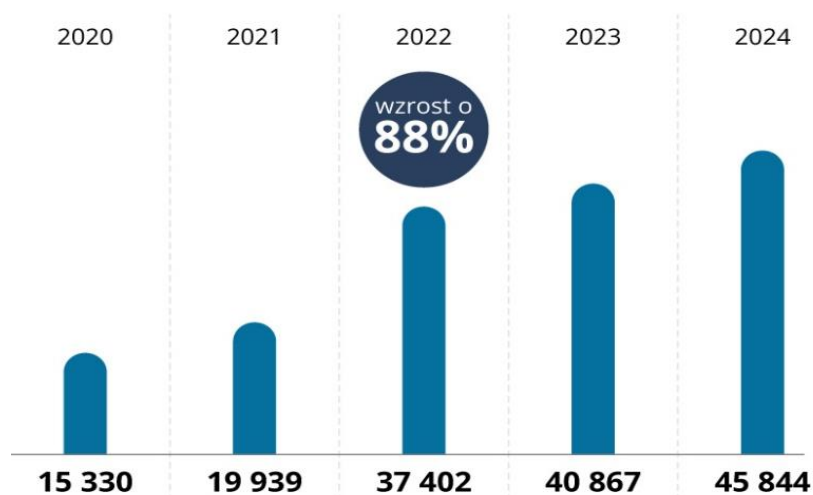
¹³ Czynności kontrolne w ostatnim podmiocie zakończono 8 sierpnia 2025 r.

¹⁴ W przypadku żołnierzy zawodowych organem właściwym w sprawach pozwoleń na broń jest właściwy komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej.

W ostatnich latach stale wzrastała liczba wydawanych pozwoleń na broń i rejestrowanych egzemplarzy broni, szczególnie od roku 2022, co może być związane z wojną w Ukrainie.

Wykres nr 2

Liczba wydanych pozwoleń na broń w latach 2020-2024

Źródło: dane KGP.

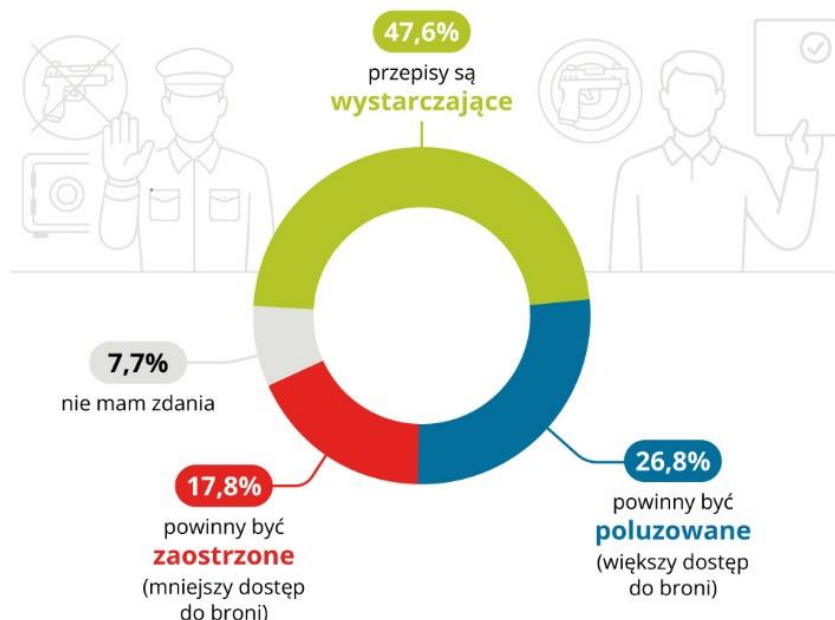
Ustawa o broni i amunicji nie zawiera zamkniętego katalogu celów, do których można ubiegać się o pozwolenie na broń palną, a po jego uzyskaniu legalnie ją nabyć. Wśród wyszczególnionych celów, UoBiA wymienia m.in.: 1) ochronę osobistą; 2) ochronę osób i mienia; 3) łowiectwo; 4) sport; 5) rekonstrukcje historyczne; 6) kolekcjonerstwo; 7) cel pamiątkowy; 8) cel szkoleniowy. Jednym z warunków uzyskania pozwolenia na broń prywatną jest wykazanie ważnej przyczyny posiadania broni, a jego spełnienie sprowadza się w zasadzie do przedstawienia dokumentów potwierdzających posiadanie określonych uprawnień bądź przynależności do organizacji¹⁵, której działalność statutowa jest związana z celem posiadania broni. Przykładowo, dla wykazania ważnej przyczyny posiadania broni do celów kolekcjonerskich, wystarczające jest przedłożenie dokumentu potwierdzającego członkostwo w stowarzyszeniu o takim charakterze (w Polsce, minimalna liczba osób, wymagana do założenia stowarzyszenia rejestrowego, wynosi siedem). Posiadacze pozwoleń do celów kolekcjonerskich są uprawnieni do nabywania każdego rodzaju broni (i amunicji do niej) wymienionej w UoBiA (również przystosowanej konstrukcyjnie do strzelania amunicją ostrą, poza bronią szczególnie niebezpieczną) oraz praktycznego jej wykorzystywania na strzelnicy.

¹⁵ Z wyjątkiem pozwolenia na broń do celów ochrony osobistej i/lub do celu ochrony osób i mienia, co do których za ważną przyczynę posiadania broni uważa się w szczególności stałe, realne i ponadprzeciętne zagrożenie życia, zdrowia lub mienia.

Ostatnie badania sondażowe IBRiS (z września 2025 r.) opublikowane przez PAP pokazują, że większość Polaków (65,4 %) było za utrzymaniem lub zaostrzeniem przepisów regulujących dostęp do broni palnej a 26,8 % respondentów uważało, że dostęp do broni powinien być bardziej liberalny.

Infografika nr 1

Stosunek Polaków do przepisów dotyczących dostępu do broni palnej

Źródło: PAP (badanie IBRiS przeprowadzone 19-20 września 2025 r.)

Podobne wyniki dotyczyły badań przeprowadzonych w lipcu 2022 r. przez CBOS – wówczas za utrzymaniem lub zaostrzeniem przepisów regulujących dostęp do broni palnej opowiedziało się 70 % ankietowanych, a 23 % za większą liberalizacją przepisów w tym zakresie.¹⁶

Ostatnie, istotne zmiany w ustawie o broni i amunicji, nastąpiły w lipcu 2023 r. Jedna z nich dotyczyła ułatwienia funkcjonariuszom i żołnierzom zawodowym uzyskania pozwoleń do celów ochrony osobistej oraz ochrony osób i mienia. Kolejna - rezygnacji z obowiązku poddawania się okresowym (co pięć lat) badaniom lekarskim i psychologicznym przez osoby posiadające pozwolenie na broń do celów łowieckich.

Ta druga zmiana, tj. zawężająca dotychczasowy katalog osób zobowiązanych do cyklicznych badań, wzbudziła liczne kontrowersje. Wskazywano na przypadki postrzeleń ludzi przez myśliwych, również ze skutkiem śmiertelnym¹⁷. W rezultacie pojawiały się kolejne projekty

¹⁶ https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2022/K_103_22.PDF

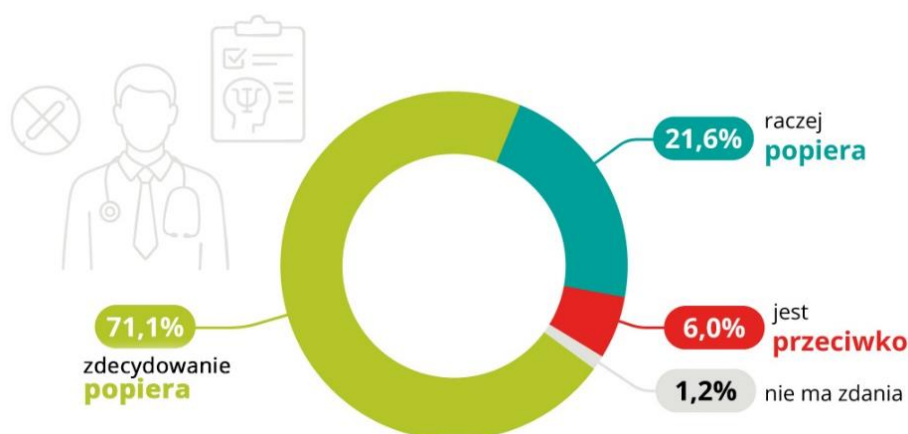
¹⁷ Przykładowo – zdarzenie z sierpnia 2025 r., gdzie myśliwy pomylił człowieka z dzikiem <https://tvn24.pl/lublin/mlyniska-myśliwy-pomylił-człowieka-z-dzikiem-trafil-do-aresztu-media-to-syn-potentata-wedliniarskiego-st8607258>

zmiany ustawy mającej na celu powrót do tego obowiązku. Pierwszy z nich został odrzucony przez Sejm w pierwszym głosowaniu w styczniu 2025 r. Kolejny (z września 2025 r.), rozszerzający obowiązek okresowych badań o posiadaczy pozwoleń do celów łowieckiego, sportowego i szkoleniowego pozostaje w trakcie procedowania.

Jak wynika z przeprowadzonego przez IBRiS sondażu większość Polaków – 92,7 % popiera wprowadzenie okresowych badań psychologicznych dla osób posiadających broń. To bardzo wysoki poziom akceptacji, wskazujący na silne społeczne przekonanie, że kontrola psychologiczna jest kluczowa dla ograniczania ryzyk związanych z niewłaściwym użyciem broni.

Infografika nr 2

Stosunek Polaków do wprowadzenia okresowych, psychologicznych badań dla wszystkich posiadaczy broni

Źródło: PAP (badanie IBRiS przeprowadzone 19-20 września 2025 r.).

Należy mieć również na uwadze, iż dyrektywa 2021/555, której głównym celem jest ujednoczenie i wzmocnienie kontroli nabywania i posiadania broni palnej do celów cywilnych w UE, nakłada na państwa członkowskie obowiązek ustanowienia w przepisach krajowych systemu monitorowania spełnienia warunków udzielenia pozwolenia na broń przez cały okres jego obowiązywania, a także poddawania ocenie odpowiednich informacji medycznych i psychologicznych.

Uzasadnieniem do podjęcia przez NIK kontroli systemu reglamentacji dostępu do broni palnej był znaczny wzrost wydawanych w ostatnich latach pozwoleń na broń, coraz częstsze doniesienia medialne dotyczące negatywnych zdarzeń związanych z użyciem broni palnej oraz fakt, iż dotychczas NIK nie realizowała kontroli obejmującej w sposób kompleksowy kwestii związanych z systemem reglamentacji dostępu do broni palnej, reglamentacją dostępu do broni palnej oraz systemami/rejestrami tej broni.

Niniejsza informacja obejmuje wyniki czterech kontroli¹⁸:

- planowej P/25/089 *Reglamentacja dostępu do broni palnej*; przeprowadzonej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, Komendzie Głównej Policji oraz w siedmiu komendach wojewódzkich Policji;
- planowej P/24/064 *Nadzór właściwych organów Policji nad posiadaną bronią do celów kolekcjonerskich*; przeprowadzonej w Komendzie Głównej Policji, Komendzie Stołecznej Policji, pięciu komendach wojewódzkich Policji oraz w 12 komendach powiatowych Policji/komendach miejskich Policji;
- doraźnej R/24/002/LZG *Realizacja zadań związanych z pozwoleniami na broń palną oraz nadzorem nad posiadaniem tej broni*, przeprowadzonej w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Łodzi;
- doraźnej R/23/003/LKI *Nadzór wybranych organów Policji z terenu województwa świętokrzyskiego nad posiadaną bronią do celów kolekcjonerskich*, przeprowadzonej w dwóch komendach powiatowych Policji.

---

¹⁸ Cele główne, szczegółowe oraz założenia kontroli, których wyniki wykorzystano przy opracowaniu informacji znajdują się w rozdziale 6.1. *Metodyka kontroli i informacje dodatkowe*.

2. OCENA OGÓLNA

Reglamentacja dostępu do broni palnej na ogół rzetelna i prawidłowa, jednakże aktualny system reglamentacji nie spełnia wymogów prawa unijnego

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli skontrolowane organy, w większości przypadków rzetelnie i zgodnie z obowiązującymi wymogami formalnymi realizowały powierzone zadania związane z reglamentacją i nadzorem nad dostępem do broni palnej. Właściwie identyfikowano i w ramach posiadanych uprawnień ograniczano ryzyka i zagrożenia związane z dostępem do broni palnej, a także – poza nielicznymi przypadkami – rzetelnie prowadzono postępowania administracyjne w tym obszarze. Wskutek niepełnej transpozycji przepisów Unii Europejskiej¹⁹, aktualnie obowiązujący model reglamentacji i nadzoru nad dostępem do broni palnej nie obejmuje obowiązkiem poddawania się okresowym badaniom lekarskim i psychologicznym wszystkich posiadaczy pozwoleń na broń palną ani nie zobowiązuje organów wydających pozwolenia na broń palną do monitorowania, czy nie ustały okoliczności faktyczne stanowiące podstawę wydania pozwolenia. Zdaniem NIK uchybienia te nie mają jedynie formalnego charakteru, lecz mogą w rzeczywisty sposób negatywnie wpływać na bezpieczeństwo obywateli.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji podejmował prawidłowe, rzetelne i celowe działania w obszarze funkcjonowania systemu reglamentacji dostępu do broni palnej, mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz wykonanie zobowiązań wynikających z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/555 z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni. Jednakże dotychczas (grudzień 2025 r.) zobowiązania wynikające z ww. dyrektywy nie zostały w pełni transponowane do przepisów krajowych, co stwarza ryzyko zastosowania wobec Polski art. 258 oraz art. 260 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej²⁰, a w konsekwencji nałożenia przez Trybunał Sprawiedliwości sankcji w formie ryczałtu lub okresowej kary pieniężnej.

Terminowo ustanowiono wymagane dyrektywą regulacje dotyczące działalności sprzedawców i pośredników w handlu bronią, utworzono – choć z prawie pięcioletnim opóźnieniem – System Rejestracji Broni, ale nadal, wbrew wymogom dyrektywy i mimo opracowanego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji stosownego projektu

¹⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/555 z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni (Dz.Urz.UE.L.2021.115).

²⁰ Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z dnia 13 grudnia 2007 r. – wersja skonsolidowana (Dz.U. C 202 z 7.6.2016).

zmiany ustawy o broni i amunicji, nie ustanowiono systemu monitorowania zapewniającego spełnienie warunków udzielenia pozwolenia na broń przez cały okres jego obowiązywania oraz poddawania okresowej ocenie odpowiednich informacji medycznych i psychologicznych. Dodatkowo, System Rejestracji Broni do czasu zakończenia kontroli (sierpień 2025 r.) nie zawierał kompletnych danych, tj. obejmujących każdą sztukę broni palnej oraz każdy istotny jej komponent.

Działania Komendanta Głównego Policji związane z reglamentacją dostępu do broni palnej były w większości przypadków prawidłowe, rzetelne i celowe. Działania te dotyczyły nie tylko wykonywania przez Komendanta Głównego Policji obowiązków jako organu wyższego stopnia w postępowaniu administracyjnym w stosunku do komendantów wojewódzkich, ale również eliminowania bądź ograniczenia zidentyfikowanych zagrożeń, w tym dotyczących kwestii broni czarnoprochowej oraz przestępczości związanej z nielegalnym wyrobem, handlem i posiadaniem broni palnej. Stwierdzono jednakże, że Policja nie posiadała rzetelnych informacji o liczbie osób posiadających pozwolenia na broń, jak również liczbie osób posiadających broń. Rzetelna wiedza w ww. zakresie jest niezbędna, w ocenie NIK, m.in. z punktu widzenia bezpieczeństwa obywateli oraz prowadzenia polityki obronnej państwa.

Komendanci wojewódzcy Policji nie w pełni prawidłowo i rzetelnie wykonywali zadania wynikające z ustawy o broni i amunicji, a stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły zarówno kwestii związanych z reglamentacją dostępu do broni palnej, nadzoru nad posiadaniem tej broni, jak i prowadzenia obowiązkowych rejestrów. Żadna ze skontrolowanych komend wojewódzkich Policji, nie prowadziła systemowej weryfikacji pod kątem ewentualnych zgonów posiadaczy broni. W konsekwencji broń po osobach zmarłych pozostawała niezabezpieczona nawet przez 30 lat. Ponadto w bardzo ograniczonym zakresie kontrolowano warunki przechowywania broni przez podmioty uprawnione do jej posiadania.

Skontrolowane komendy powiatowe/miejskie Policji w zakresie nadzoru nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich realizowały głównie zadania zlecone przez komendy wojewódzkie Policji, w szczególności wydawały opinie o osobach rozszerzających posiadane pozwolenie na broń lub ubiegających się o takie pozwolenia. W większości przypadków opinie środowiskowe wydawane były terminowo. Ponadto prawidłowo postępowano w przypadku ujawnienia przez funkcjonariuszy, w trakcie wykonywanych czynności służbowych, okoliczności mogących mieć wpływ na cofnięcie pozwolenia na broń palną do celów kolekcjonerskich, informując o nich właściwe organy Policji.

3. SYNTEZA

**Działania Ministra
prawidłowe, rzetelne i celowe,
ale nie zawsze skuteczne**

Minister podejmował prawidłowe, rzetelne i celowe działania w obszarze funkcjonowania systemu reglamentacji dostępu do broni palnej, jednakże nie zawsze przynosiły one rezultat w postaci wprowadzenia postulowanych zmian do porządku prawnego. W przypadkach postulatów o zmianę przepisów regulujących prawo do posiadania broni palnej, Ministerstwo każdorazowo analizowało wpływ ewentualnych zmian na bezpieczeństwo i porządek publiczny. W ten sposób m.in. podjęto decyzję o rozpoczęciu prac mających na celu objęcie reglamentacją prawa do posiadania broni czarnoprochowej oraz negatywnie opiniowano propozycje mające na celu liberalizację dostępu do broni, które mogłyby mieć niekorzystny wpływ na bezpieczeństwo i porządek publiczny. Negatywne opinie dotyczyły m.in. rezygnacji z weryfikacji przez organy Policji, czy wnioskujący o wydanie pozwolenia na broń nie stwarza zagrożenia oraz pozbawienia komendantów wojewódzkich Policji prawa do wniesienia odwołania od orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego osoby ubiegającej się o pozwolenia na broń. [str. 31]

**Zasadne uprawnienie Policji
do składania odwołań
od orzeczeń lekarskich
i psychologicznych**

Zasadność pozostawienia komendantom wojewódzkim Policji powyższego uprawnienia do wnoszenia odwołań, jako istotnego mechanizmu zapobiegającego wydaniu pozwoleń na broń osobom, które mogłyby zagrażać sobie lub bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu, potwierdzają wyniki kontroli NIK. Z prawa tego korzystano w każdej KWP, a powodem składanych odwołań były posiadane przez Policję informacje m.in. o podejrzeniu o uzależnieniu od alkoholu/środków odurzających czy też o stosowaniu przemocy domowej. Lekarze i/lub psychologowie, do których wniesiono odwołania, nie potwierdzili orzeczeń wydanych w I instancji o posiadaniu zdolności do dysponowania bronią w przypadku od 31,7 % do 100 % rozpatrzonych spraw. [str. 49]

**Niepełna transpozycja
dyrektywy 2021/555**

Polska, mimo opracowania w MSWiA stosownego projektu zmiany ustawy o broni i amunicji, **nie dokonała pełnej transpozycji do krajowego porządku prawnego przepisów dyrektywy 2021/555**. Wprowadzono wprawdzie regulacje dotyczące działalności sprzedawców i pośredników w handlu bronią (ustawa koncesyjna) oraz wdrożono – z opóźnieniem (o czym dalej) – System Rejestracji Broni, ale nadal (grudzień 2025 r.) **brak jest w przepisach krajowych** wymaganego dyrektywą **systemu zapewniającego poddawania okresowej ocenie odpowiednich informacji medycznych i psychologicznych oraz monitorowania spełnienia - przez cały okres obowiązywania pozwolenia - pozostałych warunków jego udzielenia**.

KE sformułowała przeciwko Polsce zarzuty formalne

Komisja Europejska (KE) w lipcu 2025 r. sformułowała przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej (RP) zarzuty formalne i zobowiązała Radę Ministrów do przedstawienia uwag odnośnie do uchybień zobowiązaniom wynikających ze wskazanych przez KE przepisów dyrektywy. NIK zauważa, że niepełna transpozycja dyrektywy stwarza ryzyko zastosowania wobec Polski art. 258 oraz art. 260 ust. 3 TFUE, a w konsekwencji nałożenia przez Trybunał Sprawiedliwości sankcji w formie ryczałtu lub okresowej kary pieniężnej. [str. 31-32]

Brak obowiązku cyklicznych badań lekarskich i psychologicznych

W Polsce **pozwolenia na broń wydawane są bezterminowo, a zdolności psychofizyczne podlegają ocenie jednorazowo**²¹ - na etapie wnioskowania o wydanie pozwolenia. Badane są układ nerwowy, stan psychiczny, wzrok, słuch, równowaga oraz sprawność ruchowa. Nie można jednakże założyć, iż stan zdrowia wówczas oceniony pozostanie niezmienny – w toku kontroli ustalono, że **posiadaczami broni są m.in. osoby mające nawet 100 lat**. Wprawdzie osiągnięcie podeszłego wieku nie jest równoznaczne z utratą zdolności do bezpiecznego dysponowania bronią, ale ryzyko z tym związane wzrasta i powinno być ono minimalizowane m.in. poprzez okresową ocenę stanu zdrowia. [str. 63]

Częściowe wypełnienie zobowiązań unijnych dotyczących badań lekarskich i psychologicznych zawierały również kolejne poselskie projekty zmian ustawy o broni i amunicji – jednakże żaden z nich nie obejmował posiadaczy pozwoleń do każdego celu. Przykładowo, jeden z ostatnich projektów zmiany UoBiA (z września 2025 r.), pomijał w zakresie powyższego obowiązku m.in. posiadaczy pozwoleń do celów kolekcjonerskich, mimo, że pozwolenia do tego celu stanowią drugą z kolei (po łowieckich), najliczniejszą grupę, a osoby je posiadające są uprawnione do nabywania każdego rodzaju broni (i amunicji do niej) wymienionej w UoBiA, również przystosowanej konstrukcyjnie do strzelania amunicją ostrą (poza bronią szczególnie niebezpieczną) oraz wykorzystywania jej zarówno do słownikowego rozumienia „kolekcjonowania” broni (czyli gromadzenia²²), jak i wykorzystania praktycznego – na strzelnicy. [str. 32-33]

Brak systemu monitorującego ustanie podstaw do posiadania pozwolenia

Ustawa o broni i amunicji zobowiązuje PZŁ oraz zarządy stowarzyszeń strzeleckich, do corocznego przekazywania właściwym organom Policji aktualnych wykazów członków uprawniających łowiectwo/strzelectwo z użyciem własnej broni - utrata członkostwa, stanowiącego ważną przyczynę posiadania broni i podstawę do uzyskania pozwolenia na broń do celu łowieckiego/sportowego, może stanowić podstawę do cofnięcia

²¹ Z wyjątkiem cywilnych posiadaczy pozwoleń do celu ochrony osobistej oraz posiadaczy pozwoleń do celu ochrony osób i mienia.

²² <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/kolekcjonerstwo;3923921.html>

tego pozwolenia. W praktyce jednak nie wszystkie te organizacje wywiązują się z powyższego obowiązku, a ustawa o broni i amunicji nie zawiera sankcji za ich niewykonywanie.

W odniesieniu do pozostałych wymienionych w UoBiA celów posiadania broni, brak jest (grudzień 2025 r.) jakichkolwiek mechanizmów monitorujących czy nadal istnieją okoliczności faktyczne stanowiące podstawę wydania pozwolenia, tj. przykładowo, czy nie ustało członkostwo w stowarzyszeniu do celów kolekcjonerskich (w przypadku pozwoleń do celów kolekcjonerskich), lub czy nie zaprzestano prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie szkoleń strzeleckich (w przypadku pozwoleń do celów szkoleniowych), lub też czy funkcjonariusz, który uzyskał pozwolenie do celu ochrony osobistej i/lub ochrony osób i mienia, nie zakończył służby (w przypadku zakończenia służby osoba taka podlega obowiązkowi określonemu w art. 15 ust. 4 ustawy o broni i amunicji, tj. dotyczącemu poddawania się okresowym - co pięć lat - badaniom lekarskim i psychologicznym). [str. 34, 51]

Brak rozwiązań systemowych zapewniających pozyskiwanie informacji o zakończeniu służby

Komendant Główny Policji zapewnił pozyskiwanie informacji o zakończeniu służby, ale tylko przez żołnierzy zawodowych, zawierając w 2017 r. stosowne porozumienie z Komendantem Głównym Żandarmerii Wojskowej. Według stanu na koniec 2024 r. liczba pozwoleń na broń do celów ochrony osobistej osób i mienia wydanych funkcjonariuszom z przyczyn innych niż zadeklarowanie chęci wzmocnienia potencjału obronnego RP²³ wyniosła – 4561, w tym: najwięcej w czasie pełnienia służby w Policji – 3533, ale również w formacjach już nieistniejących (na przykład Urzędzie Ochrony Państwa czy Służbie Bezpieczeństwa). [str. 43-44]

System Rejestracji Broni niekompletny i uruchomiony z prawie 5-letnim opóźnieniem

System Rejestracji Broni, którego administratorem jest Minister, uruchomiono z opóźnieniem wynoszącym prawie pięć lat, w odniesieniu do terminu określonego przepisami prawa. [str. 69-70]

Do czasu zakończenia kontroli, System Rejestracji Broni nie zawierał kompletnych danych, tj. obejmujących każdą sztukę broni palnej objętej dyrektywą 2021/555 oraz każdy istotny jej komponent. Na powyższe wpłynął brak migracji danych historycznych z rejestrów prowadzonych przez Komendanta Głównego Policji i Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej oraz długi okres braku dostępu do systemu dla koncesjonowanych przedsiębiorców wytwarzających i/lub obracających

²³ Możliwość uzyskania przez funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych pozwolenia na broń do celów ochrony osobistej, osób i mienia, pod warunkiem przydzielenia im broni służbowej i zadeklarowania chęci wzmocnienia potencjału obronnego RP wprowadzono od 28 lipca 2023 r. Przyjmując zaistnienie przypadku uzyskania pozwolenia na broń na tej podstawie w 2023 r. i zakończenia służby w tym samym roku, obowiązek przedłożenia orzeczeń lekarskich i psychologicznych powstanie w 2028 r.

bronią, zobowiązanych do wykonywania czynności wskazanych w ustawie koncesyjnej. [str. 71, 73-74]

Nadzór Ministra

Minister systematycznie sprawdzał i oceniał efekty działania Policji w obszarze ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego, przy czym w żadnym roku objętym kontrolą zakres sprawowanego nadzoru nie obejmował bezpośrednio spraw związanych z realizacją przez Policję zadań wynikających z ustawy o broni i amunicji. Nie przeprowadzono również żadnej kontroli dotyczącej tego obszaru. Wyniki kontroli NIK wykazały natomiast, iż Komendant GP nie zapewnił w pełni skutecznego nadzoru nad wykonywaniem zadań wynikających z ustawy o broni i amunicji przez podległe organy²⁴. Dyrektor Departamentu Porządku Publicznego, do którego zadań należało prowadzenie spraw związanych z nadzorem Ministra nad wykonywaniem zadań z zakresu ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym opiniowanie programów, informacji i sprawozdań oraz dokonywanie w tym zakresie sprawdzenia i oceny działania Policji zadeklarowała, że **wdrażanie wniosków sformułowanych przez NIK będzie na bieżąco monitorowane**. [str. 36, 4-41, 45-69,74-77]

Identyfikacja i ograniczanie zagrożeń związanych z bronią palną

Komendant GP identyfikował zagrożenia związane z bronią palną i podejmował prawidłowe, rzetelne i celowe działania, celem ich wyeliminowania czy ograniczenia.

I tak, m.in. w związku z szeroką dostępnością do tzw. broni czarnoprochowej, coraz częściej używaną do popełniania przestępstw, Komendant GP skierował do MSWiA propozycję objęcia reglamentacją dostępu do tej broni. Celem ograniczenia nielegalnego handlu bronią identyfikowano główne źródła jej pochodzenia, mechanizmy tego handlu, nowe technologie pozwalające na ominięcie przestępcom tradycyjnych mechanizmów kontroli i regulacji oraz utworzono policyjny punkt kontaktowy zajmujący się pozyskiwaniem, gromadzeniem i analizą takich danych. **Rezultatem działań Policji było m.in. zabezpieczenie w latach 2022-2025 (I kwartał) prawie 4 tys. sztuk nielegalnie posiadanej broni palnej** oraz wszczęcie ponad 4 tys. postępowań wszczętych na podstawie art. 263 Kodeksu karnego²⁵. [str. 53-55]

Pozwolenia na broń prywatną

W ostatnich latach stale wzrastała liczba posiadanych przez osoby fizyczne pozwoleń na broń i rejestrowanej przez nich broni. Według stanu na koniec 2024 r. liczba takich pozwoleń, będących w obiegu prawnym, wynosiła 367,4 tys., a liczba zarejestrowanych jednostek broni 930,1 tys.

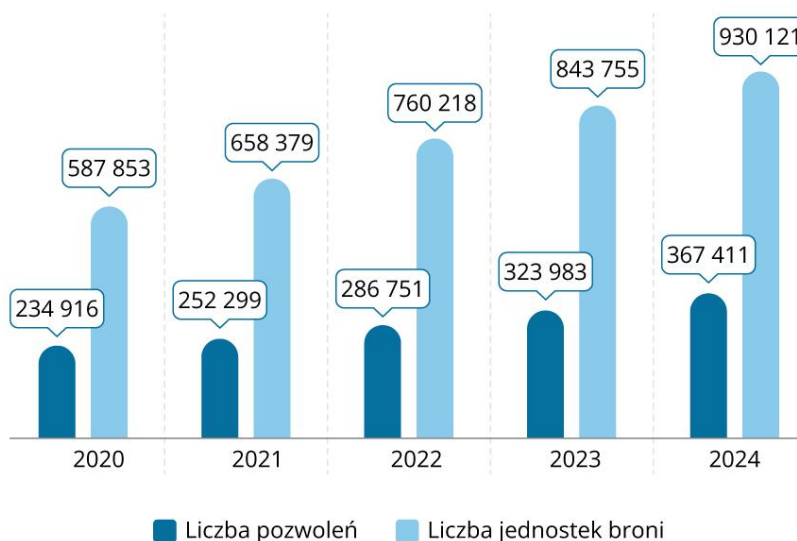
²⁴ Stwierdzone w skontrolowanych KWP nieprawidłowości dotyczyły kwestii związanych z reglamentacją dostępu do broni palnej, nadzorem nad posiadaniem tej broni oraz prowadzenia obowiązkowych rejestrów.

²⁵ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383).

Dla porównania na koniec roku 2020 wartości te wynosiły odpowiednio:
234,9 tys. i 587,9 tys. [str. 36-37]

Wykres nr 3

Liczba pozwoleń na broń osób fizycznych będących w obiegu prawnym oraz liczba jednostek broni zarejestrowanej przez osoby fizyczne (narastająco)

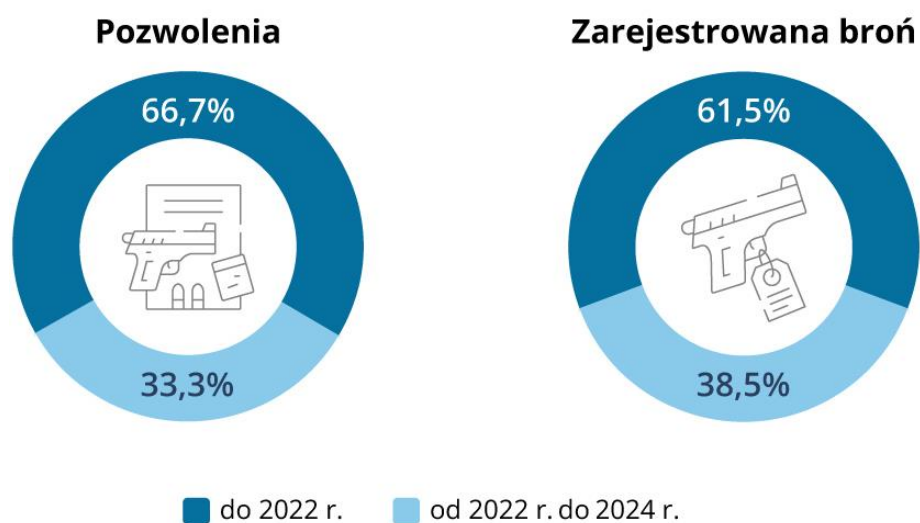

Źródło: dane KGP

Pozwolenia na broń palną wydane w latach 2022-2024 stanowiły ponad 33 % wszystkich pozwoleń funkcjonujących w obiegu prawnym na koniec roku 2024, natomiast liczba zarejestrowanych w tym okresie sztuk broni stanowi prawie 40 % ogółu zarejestrowanej prywatnej broni palnej.

Infografika nr 3

Liczba wydanych pozwoleń na broń palną/zarejestrowanych jednostek broni palnej w latach 2022-2024 w stosunku do ogólnej liczby pozwoleń będących w obiegu prawnym/ogółu zarejestrowanej broni palnej

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie danych z kontroli.

Największa dynamika wzrostu pozwoleń na broń palną dotyczyła celów ochrony osobistej oraz ochrony osób i mienia.

Infografika nr 4

Liczba wydanych osobom fizycznym pozwoleń na broń palną do ochrony osobistej oraz ochrony osób i mienia w latach 2022-2024

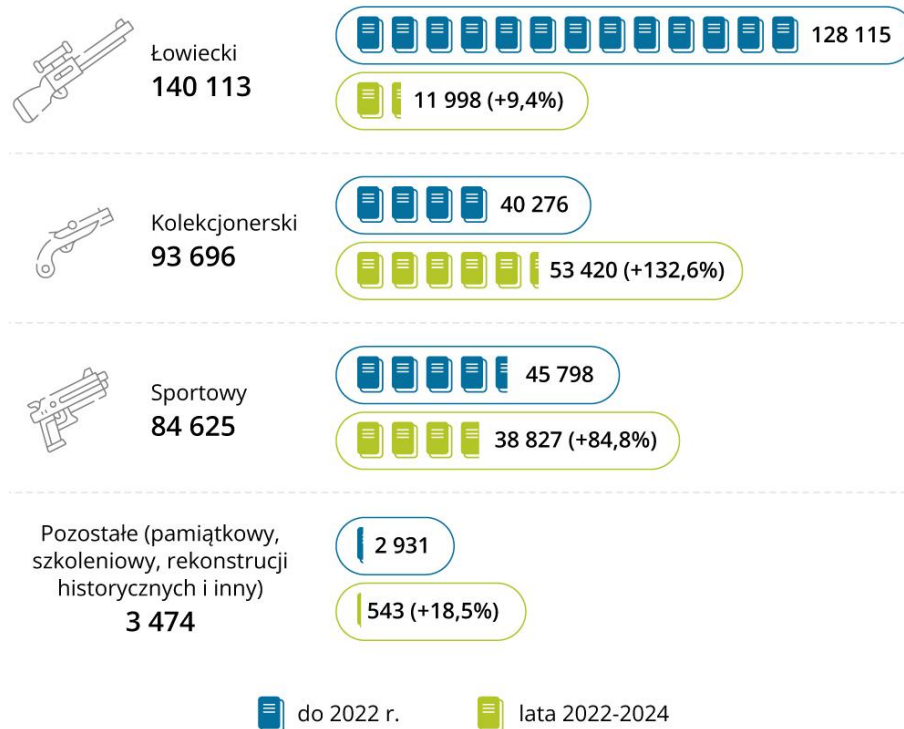
Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie danych z kontroli.

Tak znaczny wzrost spowodowany był ułatwieniem w roku 2023 funkcjonariuszom uzyskania pozwoleń do celów ochrony osobistej, osób i mienia - za ważną przyczyną posiadania broni do tych celów uznano przydzielenie tym osobom broni służbowej i zadeklarowanie przez nich chęci wzmocnienia potencjału obronnego Rzeczypospolitej Polskiej. Pozwolenia uzyskane w latach 2023-2024 przez funkcjonariuszy w ramach wzmocnienia potencjału obronnego stanowiły 99,6 % wszystkich pozwoleń wydanych do ochrony osobistej, osób i mienia w tym okresie. [str. 36-38]

Kolejne cele, w których nastąpił największy wzrost wydanych pozwoleń to cel kolekcjonerski i sportowy. Do celu kolekcjonerskiego wydano więcej pozwoleń w latach 2022-2024 niż funkcjonujących w obiegu prawnym na koniec 2021 roku. [str. 36-37]

Infografika nr 5

Liczba wydanych pozwoleń na broń palną dla celów łowieckiego, kolekcjonerskiego i sportowego w latach 2022-2024

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie danych z kontroli.

Pozwolenia na broń palną na okaziciela

Znaczny wzrost wydawanych pozwoleń nie dotyczył natomiast pozwoleń na broń na okaziciela. Liczba wydawanych pozwoleń podmiotom określonym w art. 29 ust. 1 ustawy o broni i amunicji utrzymywała się na zbliżonym poziomie wynosząc w roku 2022 – 71, w roku 2023 i 2024 – po 81. [str. 38]

Nieznana liczba osób posiadających pozwolenie na broń, nieznana liczba osób posiadających broń

Policja nie miała kompletnej informacji o liczbie osób posiadających pozwolenie na broń ani o liczbie osób, które na podstawie tych pozwoleń broń posiadają.

KGP, jako liczbę osób posiadających pozwolenie na broń, prezentowała na ogólnodostępnej stronie internetowej (www.policja.pl) sumę osób posiadających pozwolenie (wydane przez właściwe organy Policji) do poszczególnych celów. Sposób ustalenia tej liczby był nieprawidłowy z uwagi na przypadki wydawania tej samej osobie pozwoleń do kilku celów (w wyniku realizacji wniosków pokontrolnych KGP skorygowała nazewnictwo prezentowanych danych, zastępując sformułowanie „liczba osób ...” sformułowaniem „liczba pozwoleń ...”). Odnośnie do liczby osób posiadających broń, w przekazanych w toku kontroli NIK zestawieniach wskazano na brak takich danych. Pozyskanie danych o liczbie osób posiadających pozwolenie na broń wydane przez właściwe organy Policji oraz liczbie osób posiadających zarejestrowaną przez Policję broń wymagałoby ręcznej kwerendy policyjnych zasobów informacyjnych,

bowiem rejestr Broń, w którym ujmowano m.in. dane osób posiadających pozwolenia oraz liczbę i rodzaj posiadanych przez te osoby broni, nie zawierał funkcji statystycznych umożliwiających automatyczne pobranie rzetelnych informacji, a System Rejestracji Broni był niekompletny. [str. 43, 58, 74-75]

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli kompletne informacje o rzeczywistej liczbie osób posiadających pozwolenie na broń (bez ponownego wliczania tej samej osoby, w sytuacji uzyskania przez nią kolejnego pozwolenia) i liczbie osób, które na podstawie pozwoleń broń rzeczywiście posiadają są bardzo istotne, przede wszystkim dla polityki obronnej kraju. Informacje te mogłyby służyć również rzetelnej ocenie, ilu osób dotyczyłby obowiązek poddawania się okresowym badaniom lekarskim i psychologicznym (w sytuacji rozszerzenia go na inne - niż ochrona osobista, osób i mienia - cele posiadanych pozwoleń), ale także analizom ryzyka związanym z niewłaściwym użyciem broni i planowania działań prewencyjnych.

Pozwolenia na broń
wydawane przez
Żandarmerię Wojskową

Pozwolenia na broń prywatną wydawane są również przez właściwych komendantów Żandarmerii Wojskowej (dotyczą one tylko żołnierzy zawodowych). Zatem ustalenie rzeczywistej liczby: wydanych pozwoleń na broń; osób posiadających pozwolenie na broń; zarejestrowanej broni oraz uzbrojonych obywateli wymagałoby uwzględnienia także statystyk dotyczących żołnierzy zawodowych. **Dane statystyczne dotyczące liczby pozwoleń na broń prywatną żołnierzy zawodowych oraz liczby zarejestrowanej przez nich egzemplarzy broni nie są prezentowane w żadnych ogólnodostępnych źródłach.** Uprawnione zatem jest stwierdzenie, że **wszelkie dotychczasowe opracowania, analizy oparte o statystykę dotyczącą wydawanych pozwoleń i zarejestrowanej broni nie odzwierciedlają rzeczywistego stanu rzeczy.**

Liczba wydanych w latach 2022-2024 pozwoleń przez właściwych komendantów Żandarmerii Wojskowej, według informacji przekazywanych Komendantowi Głównemu Policji na podstawie art. 27 ust. 4 ustawy o broni i amunicji, wynosiła łącznie 19 308, a liczba zarejestrowanej prywatnej broni żołnierzy w tym okresie to 121 346 egzemplarzy. Również ta grupa zawodowa odnotowała w latach 2023-2024 lawinowy wzrost liczby pozwoleń do celów ochrony osobistej, osób i mienia. W roku 2022 było ich zaledwie 37, w roku 2023 – 1229, a w roku 2024 – 6606. Dodać należy, że również żołnierzy zawodowych dotyczy ułatwiona od roku 2023, analogicznie jak w przypadku funkcjonariuszy, możliwość uzyskania pozwoleń na broń do celów ochrony osobistej, osób i mienia. [str. 39-40]

Nadzór Komendanta GP nad podległymi organami Policji nie w pełni skuteczny

Komendant GP, w ramach nadzoru nad wykonywaniem zadań wynikających z ustawy o broni i amunicji, zobowiązał podległe jednostki do corocznej, statystycznej sprawozdawczości, dotyczącej pozwoleń oraz wydawał wytyczne, informacje i stanowiska dotyczące interpretacji i stosowania przepisów ustawy o broni i amunicji.

Prowadząc postępowania administracyjne, jako organ wyższego stopnia w stosunku do komendantów wojewódzkich, Komendant GP przestrzegał na ogół obowiązujących zasad (stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły przypadków niezapewnienia stronom czynnego udziału w postępowaniu), a podjęte rozstrzygnięcia znajdowały uzasadnienie w zgromadzonych materiałach dowodowych. Doraźnych analiz postępowań administracyjnych prowadzonych przez podległe organy I instancji, dokonywano również m.in. w sytuacji skarg lub zaistnienia zdarzeń z użyciem broni, spowodowanych przez posiadaczy pozwoleń. Komendant GP, celem zapewnienia kompletności i aktualności danych przetwarzanych w rejestrze *Broń*, wydał zarządzenie w sprawie KSiP oraz cyklicznie kierował do podległych jednostek Policji pisma o potrzebie wzmożenia w tym zakresie nadzoru ze strony komendantów WP/Komendanta Stołecznego Policji wraz z instrukcjami wprowadzania danych.

Jednakże zakres i sposób sprawowanego przez Komendanta GP nadzoru nie zapewnił w pełni prawidłowego i rzetelnego wykonywania zadań wynikających z ustawy o broni i amunicji przez podległe organy Policji, o czym świadczą wyniki kontroli NIK w KWP. [str. 40-41, 45-69, 74-77]

Systematyczne kontrole warunków przechowywania broni – wyłącznie w SUFO

Obowiązek przechowywania broni palnej w sposób określony przepisami prawa **dotyczy każdego jej posiadacza wymienionego w UoBiA**, czyli zarówno osób fizycznych jak i podmiotów posiadających pozwolenie na broń na okaziciela. **Prawo do przeprowadzenia kontroli** w tym zakresie, w odniesieniu do broni palnej, **przysługuje** upoważnionym **przedstawicielom komend wojewódzkich Policji**.

Komendant GP zobowiązał komendantów WP/Komendanta Stołecznego Policji do sporządzania rocznych planów kontroli **wyłącznie w odniesieniu do SUFO** oraz do gromadzenia danych o przeprowadzonych kontrolach w tych podmiotach w Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji (SESPol).

Brak zobowiązania do raportowania o przeprowadzonych kontrolach w **pozostałych podmiotach** posiadających pozwolenie na broń na okaziciela, **jak również** w odniesieniu do **osób fizycznych**, mógł wpłynąć na fakt, że **komendanci WP nie korzystali z uprawnienia do kontroli bądź korzystali z niego w bardzo ograniczonym zakresie**.

[str. 60-61]

Brak rozwiązań zautomatyzowanych, procedury pozyskiwania informacji o zgonach - dopiero od czerwca 2025 r.

Policja nie posiadała rozwiązań zapewniających pobieranie w sposób systemowy (automatyczny) informacji o zgonach posiadaczy pozwoleń na broń. Podkreślić należy, że NIK już 10 lat wcześniej, bo w 2015 r.²⁶, zwracała uwagę na tę kwestię.

W KGP dopiero w toku kontroli NIK (w czerwcu 2025 r.) opracowano i **wprowadzono** pisemne **procedury** zobowiązujące podległe organy Policji do okresowej weryfikacji czy nie nastąpiły zgony osób posiadających pozwolenie na broń, **celem** m.in. **zabezpieczenia broni po zmarłych** przed dostępem osób nieuprawnionych.

Niezabezpieczona broń po osobach zmarłych nawet przez 30 lat

Wcześniej, w żadnej KWP, mimo dostępu do Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) i mimo, iż w rejestrze posiadaczy broni figurowały osoby urodzone na przykład w roku 1915 (a więc mogące mieć nawet 110 lat), nie prowadzono systemowej weryfikacji pod kątem ewentualnych zgonów posiadaczy broni. Stosowne działania podejmowano wyłącznie doraźnie – na przykład po uzyskaniu informacji o zgonie od rodziny zmarłego. Taki sposób postępowania spowodował, że broń po osobach zmarłych pozostawała niezabezpieczona nawet przez 30 lat (fakt zgonów ustalili kontrolerzy NIK weryfikując informacje w systemie PESEL). [str. 63]

Znaczna liczba broni utraconej

Niezwłoczne podejmowanie działań celem zabezpieczenia broni po zmarłych jest niezbędne dla ograniczenia ryzyka dostępu do tej broni przez osoby nieuprawnione, a także wyeliminowania konieczności rejestrowania broni po zmarłych jako broni utraconej. Według stanu **na koniec 2024 r., liczba** egzemplarzy **broni palnej, zarejestrowanej jako utracona wynosiła 42 220**, z czego 327 zarejestrowano w latach 2022-2024. [str. 64]

W KWP nie zawsze prawidłowo i rzetelnie weryfikowano spełnienie warunków do uzyskania prawa do posiadania broni

Pozwolenia na broń na okaziciela wydawano wyłącznie podmiotom uprawnionym. Wydanie pozwoleń na broń osobom fizycznym/dopuszczeń do posiadania broni nie zawsze było poprzedzone rzetelnym zweryfikowaniem spełniania przez wnioskodawców warunków określonych w UoBiA. [str. 45-47]

Stwierdzono przypadki m.in.: **wydania pozwoleń** na broń do celów ochrony osobistej **mimo braku** stałego, realnego i ponadprzeciętnego zagrożenia życia, zdrowia lub mienia **байд też bez przeprowadzenia dowodu** potwierdzającego to zagrożenie (w trzech KWP); **nierzetelnej weryfikacji** czy wnioskodawcy spełniali warunki w zakresie **niekaralności** **байд też czy nie stwarzali zagrożenia** dla siebie samego, porządku lub bezpieczeństwa publicznego (w dwóch KWP); wydania pozwoleń mimo, że

²⁶ Kontrola nr P/15/041 Wykorzystanie broni przez wybrane służby i straże oraz nadzór organów państwa nad jej reglamentacją.

<p>Treść wydanych pozwoleń w większości przypadków była zgodna z wymogami przepisów prawa i żądaniami wnioskodawców</p>	<p>wnioskodawcy nie zostali poddani egzaminowi ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania broni oraz umiejętności posługiwania się tą bronią, przeprowadzonemu przez podmiot uprawniony (w dwóch KWP). W jednej KWP stwierdzono zwalnianie z egzaminu funkcjonariuszy/żołnierzy zawodowych²⁷ bez rzetelnej weryfikacji czy zaistniały podstawy do tego zwolnienia. [str. 45-48]</p>
<p>Przeterminowane orzeczenia lekarskie i psychologiczne</p>	<p>Wydane decyzje w sprawach prawa do posiadania broni (pozwolenia na broń prywatną, dopuszczenia do posiadania broni, pozwolenia na broń na okaziciela) spełniały na ogół wymogi przepisów prawa. Stwierdzone w tym zakresie nieprawidłowości dotyczyły przypadków wydania pozwoleń na broń przekraczających żądanie wnioskodawców (w dwóch KWP); nieodniesienia się do całości żądania stron (w dwóch KWP); nieokreślenia rodzaju broni objętej pozwoleniem oraz niekompletną kwalifikację broni należącej do szczególnie niebezpiecznej (w jednej KWP). Stwierdzono ponadto przypadek wydania zaświadczenia uprawniającego do nabycia rodzaju broni nieobjętego posiadanym przez tą osobę pozwoleniem. [str. 50]</p> <p>Tylko w jednej KWP nie stwierdzono w badanej próbie przeterminowanych orzeczeń lekarskich i psychologicznych potwierdzających zdolność fizyczną i psychiczną do posiadania broni. W jednej KWP weryfikację wywiązywania się z obowiązku przedkładania okresowych orzeczeń lekarskich i psychologicznych rozpoczęto dopiero w roku 2025, a w pozostałych KWP stwierdzono przeterminowanie badań (sięgające w skrajnym przypadku nawet 1194 dni). [str. 50-51]</p>
<p>Nieegzekwowanie obowiązków nałożonych na PZŁ oraz na zarządy stowarzyszeń strzeleckich</p>	<p>Wykazy członków PZŁ oraz stowarzyszeń strzeleckich mogą stanowić źródło informacji koniecznej do cofnięcia pozwolenia na broń (z uwagi na ustanie członkostwa), ale były one również wskazywane przez KWP jako jedno ze źródeł informacji o zgonach posiadaczy broni. W żadnej KWP nie wyegzekwowano corocznych wykazów członków od wszystkich zobowiązanych. [str. 51]</p>
<p>Przypadki opieszałych działań oraz zaniechań wobec sprawców przemocy domowej posiadających broń</p>	<p>W przypadkach, gdy osoba posiadająca broń dopuszcza się przemocy domowej, Policja jest zobowiązana do odebrania broni, a sprawca tej przemocy jest zobligowany do poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym (art. 19a UoBiA). Odebranie broni następowało na ogół niezwłocznie. Jednostkowe nieprawidłowości w tym zakresie ujawniono w dwóch KWP. W jednej KWP odebranie broni nastąpiło po</p>

²⁷ W przypadku żołnierzy zawodowych organem właściwym do wydania pozwolenia na broń jest właściwy komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej. Organem właściwym do wydania żołnierzom zawodowym dopuszczenia do posiadania broni jest właściwy organ Policji.

upływie ponad dwóch miesięcy od powzięcia informacji o wszczęciu wobec posiadacza broni **procedury „Niebieskie karty”**. W **innej KWP** nie zobowiązano terenowej jednostki Policji do odebrania broni osobie, wobec której wszczęto procedurę „Niebieskie karty”, a jedynie skierowano do tej jednostki **(prawie dwa miesiące po otrzymaniu informacji w tym zakresie)** pismo o rozważenie odebrania broni (broń została odebrana). [str. 64-65]

W trzech KWP stwierdzono zwłokę lub zaniechanie w zobowiązaniu sprawców przemocy domowej **do poddania się badaniom** lekarskim i psychologicznym, o których mowa w art. 19a ust. 4 ustawy o broni i amunicji. [str. 52]

**Podjmowanie czynności
w kierunku cofnięcia
uprawnień do
dysponowania bronią
czasami ze zwłoką**

Komendanci WP, w przypadkach zaistnienia obligatoryjnych przesłanek, każdorazowo podejmowali działania w kierunku cofnięcia uprawnień do dysponowania bronią (pozwoleń na posiadanie broni/dopuszczeń do dysponowania bronią). W jednej KWP stwierdzono podjęcie tych czynności po upływie nawet 66 dni od dnia powzięcia przez KWP informacji o prawomocnym skazaniu oraz 111 dni w przypadku powzięcia informacji o negatywnych orzeczeniach lekarskich/psychologicznych. [str. 52]

Komendanci WP wykorzystywali również do podejmowania czynności w kierunku cofania uprawnień do dysponowania bronią zaistnienie innych okoliczności, wskazanych w UoBiA jako fakultatywne. Należały do nich m.in. niepoddanie się obowiązkowym badaniom lekarskim i psychologicznym, czy też ustanie okoliczności faktycznych stanowiących podstawę wydania pozwolenia (przykładowo, wykluczenie z organizacji, w której członkostwo wiązało się z uzyskaniem pozwolenia na broń). W dwóch KWP podjęcie tych czynności następowało ze zwłoką, bo w skrajnym przypadku nawet po upływie 894 dni od dnia powzięcia przez KWP stosownej informacji, co NIK uznała za działanie nieprawidłowe. [str. 52-53]

**Zbycie broni i zwrot
dokumentów nie zawsze
w terminie**

Osoby, które utraciły prawo do posiadania broni zobowiązane są do zwrotu dokumentów potwierdzających legalność jej posiadania w terminie 7 dni oraz do zbycia broni w terminie 30 dni (po tym terminie niezbytą broń i amunicję należy złożyć do policyjnego depozytu). Niedopełnienie powyższych obowiązków stanowi wykroczenie.

W trzech KWP stwierdzono przypadki, iż **mimo niewywiązania się** przez osoby, którym cofnięto prawo do posiadania broni **z obowiązków** dotyczących zwrotu dokumentów bądź zdeponowania broni, **nie podjęto żadnych działań** (lub podjęto je dopiero w toku kontroli NIK) **w celu ukarania sprawców wykroczeń**. [str. 65]

Nie zawsze respektowano obowiązki określone w K.p.a.

W większości KWP, prowadząc postępowania administracyjne związane z uprawnieniami do posiadania broni, nie zawsze przestrzegano przepisów K.p.a. Najczęstsze naruszenia prawa dotyczyły niezapewnienia stronom czynnego udziału w każdym stadium postępowania oraz możliwości wypowiedzenia się – przed wydaniem decyzji – co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. [str. 53]

Depozyty broni

We wszystkich KWP zapewniono możliwość deponowania broni, jednakże w większości z nich **przyjęcie broni do depozytu i/lub warunki jej przechowywania nie były prawidłowe.**

Bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia

W trzech KWP przyjmowanie broni do depozytu odbywało się w sposób stwarzający bezpośrednie niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia. Stwierdzono bowiem, że czynności tych dokonywano w miejscach ogólnodostępnych (w korytarzu lub w pokojach biurowych), niewyposażonych w urządzenia do przechwytywania pocisków mogących wystrzelić podczas rozładowywania broni. Dla zobrazowania zagrożenia należy wskazać, iż broń do depozytu może być przekazywana przez osoby, którym cofnięto pozwolenie na broń z powodu stwierdzonych zaburzeń psychicznych.

W jednej KWP, poza zagrożeniem wynikającym z przyjmowaniem broni do depozytu w niewłaściwym miejscu, zagrożenie stwarzał również sposób przechowywania broni i amunicji w magazynie depozytowym (magazyn przepelniony, z ograniczoną możliwością poruszania się, amunicja przechowywana luzem, a broń składowana jedna na drugiej).

W związku z powyższym kontrolerzy NIK zobowiązali kierowników jednostek kontrolowanych do niezwłocznego poinformowania kontrolerów o podjętych działaniach zapobiegających stanowi zagrożenia. W każdym wyeliminowano stwierdzone zagrożenia jeszcze w toku kontroli. [str. 65-67]

Ponadto w jednej KWP nie zapewniono warunków zabezpieczenia depozytu (niepełniająca wymagań sygnalizacja antywłamaniowa), a w innej jednostkowy brak obowiązkowego wyposażenia uzupełniono dopiero w toku kontroli NIK. [str. 67]

Brak wiedzy o stanie technicznym deponowanej broni

W czterech KWP **przyjmowano broń do depozytu bez** sporządzenia **obowiązkowej opinii dotyczącej stanu technicznego broni** bądź opinii wydawały osoby nieposiadające wymaganych kwalifikacji. [str. 67]

Dane w rejestrze Broń niekompletne i nieaktualne

We wszystkich KWP stwierdzono nieprawidłowości związane z prowadzeniem rejestru Broń. Najczęściej dotyczyły one niezapewnienia aktualności danych, ale również niezamieszczania wszystkich wymaganych informacji. Wystąpiły również przypadki zamieszczania w rejestrze Broń informacji o prawie do noszenia broni do celów kolekcjonerskich mimo braku wydania zgód w tym zakresie. [str. 77]

Realizacja w KPP/KMP zadań związanych z bronią i osobami posiadającymi pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich

We wszystkich 14 skontrolowanych KPP/KMP zadania wynikające z UoBiA realizowane były głównie na zlecenie KWP i w szczególności dotyczyły sporządzania opinii o osobach ubiegających się o wydanie bądź rozszerzenie pozwolenia na broń palną do celów kolekcjonerskich. Na ogół opinie środowiskowe sporządzane były terminowo.

W przypadku ujawnienia przez funkcjonariuszy przesłanek mogących mieć wpływ na cofnięcie pozwolenia na broń palną do celów kolekcjonerskich, informowano o tym fakcie właściwe organy Policji. W systemach informatycznych Policji, podczas sprawdzania danej osoby, widoczna była informacja czy posiada ona pozwolenie na broń i do jakiego celu oraz czy ma ona zarejestrowaną broń. We wszystkich KPP/KMP²⁸ w trakcie podejmowanych przez funkcjonariuszy czynności służbowych, w tym interwencji i kontroli drogowych wobec osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich, na ogół ustalano czy noszona była broń. [str. 67-68]

Działania w ramach wzmocnienia nadzoru

Komendant GP, w związku ze sformułowaniem przez NIK w wystąpieniu pokontrolnym uwag i wniosków związanych ze wzmocnieniem nadzoru nad podległymi organami Policji w zakresie wykonywania zadań wynikających z UoBiA poinformował m.in. o rozszerzeniu obowiązków sprawozdawczych związanych z kontrolami warunków przechowywania broni oraz działaniach naprawczych i wzmacniających nadzór w zakresie przetwarzania informacji w rejestrze Broń. Komendant GP wskazał ponadto, że m.in. poleci zintensyfikowanie działań mających na celu pozyskiwanie od PZŁ oraz zarządów stowarzyszeń strzeleckich wykazów, o których mowa w art. 27 ust. UoBiA oraz dokonywanie bieżącej weryfikacji wywiązywania się przez zobowiązanych z przedkładania okresowych orzeczeń lekarskich i psychologicznych. [str. 61-62, 77]

Konieczne zmiany legislacyjne postulowane przez organy właściwe w sprawach pozwoleń na broń

Zarówno Policja, jak i Żandarmeria Wojskowa²⁹, wskazały na potrzebę zmian legislacyjnych polegających na umożliwieniu organom właściwym w sprawach pozwoleń na broń żądania przedłożenia przez wnioskujących o pozwolenie na broń prywatną funkcjonariuszy/żołnierzy zawodowych orzeczeń lekarskich i psychologicznych (aktualnie – grudzień 2025 r. - są oni zwolnieni z obowiązku przedkładania orzeczeń na podstawie art. 15 ust. 6 ustawy o broni i amunicji i brak jest podstaw prawnych do ich żądania). Podano, iż występują przypadki, że w toku prowadzonych postępowań w sprawie wydania pozwoleń na broń prywatną organy właściwe w sprawach pozwoleń są w posiadaniu wiarygodnych informacji lub nawet dowodów wskazujących na problemy wnioskodawców z uzależnieniami lub

²⁸ W których miały miejsce takie legitymowania.

²⁹ Uzyskano informację na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

zaburzeniami psychicznymi. W ocenie Policji oraz Żandarmerii Wojskowej wprowadzenie postulowanego rozwiązania pozwoliłoby rozstrzygnąć wątpliwości co do istnienia przesłanki niestwarzania przez wnioskodawcę zagrożenia.

Żandarmeria Wojskowa wskazała również na lukę prawną w zakresie osób uprawnionych do złożenia odwołania od orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego. **Przepisy** ustawy o broni i amunicji przyznają to prawo osobie badanej oraz komendantowi wojewódzkiemu Policji właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby, **pomijają** natomiast inny organ właściwy w sprawach pozwoleń, tj. **właściwego komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej**. [str. 35]

Kolejnym postulatem, zgłaszanym przez Policję jest **umożliwienie upoważnienia funkcjonariuszy jednostek Policji podległych Komendantowi WP/SP do kontroli** warunków przechowywania broni i amunicji przez osoby fizyczne (w aktualnym stanie prawnym upoważnionymi do tych kontroli są wyłącznie funkcjonariusze KWP/KSP). [str. 61]

Ocena systemu przez PZSS

PZSS zwróciło uwagę na potrzebę zmiany legislacyjnej polegającej na wprowadzeniu okresowej weryfikacji umiejętności w zakresie obsługi broni przez posiadaczy broni do celów kolekcjonerskich³⁰. [str. 34-35]

Ocena systemu przez PZŁ

W ocenie PZŁ regulacje prawne związane z reglamentacją dostępu do broni palnej są optymalne i nie wymagają zmian legislacyjnych³¹. NIK dostrzega jednak, że brak obowiązku regularnej oceny zdrowia fizycznego i psychicznego myśliwych nie jest zgodny z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/555 z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni. [str. 35]

---

³⁰ Jak wyżej.

³¹ Jak wyżej.

4. WNIOSKI

**Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji**
wnioski de lege ferenda

W celu ograniczenia zagrożeń związanych z posiadaniem przez osoby fizyczne broni palnej oraz wypełnienia zobowiązań wynikających z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/555 z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni³², Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji działań zmierzających do wprowadzenia regulacji prawnych:

1. Obejmujących obowiązkiem poddawania się okresowym badaniom lekarskim i psychologicznym wszystkich posiadaczy pozwoleń na broń palną.
2. Zobowiązujących organy wydające pozwolenia na broń palną do monitorowania, czy nie ustały okoliczności faktyczne stanowiące podstawę wydania pozwolenia.

Najwyższa Izba Kontroli, mając na względzie zapewnienie skuteczności realizacji obowiązków związanych z reglamentacją dostępu do broni palnej oraz postulaty zmian zgłoszone przez organy właściwe w tych sprawach, wnosi ponadto o podjęcie lub kontynuowanie działań legislacyjnych w celu wprowadzenia regulacji prawnych:

1. Obejmujących reglamentacją posiadania broni czarnoprochowej.
2. Wprowadzających możliwość upoważnienia funkcjonariuszy jednostek Policji podległych komendantom wojewódzkim/Komendantowi Stołecznemu Policji do kontroli warunków przechowywania broni i amunicji przez osoby fizyczne.
3. Rozszerzających organy uprawnione do wniesienia odwołania od orzeczenia lekarskiego i psychologicznego o właściwego komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej.
4. Obejmujących obowiązkiem przedkładania orzeczeń lekarskich i psychologicznych funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych ubiegających się o pozwolenie na broń palną prywatną.
5. Zapewniających pozyskiwanie przez Policję w sposób systemowy informacji o zakończeniu służby przez funkcjonariuszy państwowych służb uzbrojonych, posiadających pozwolenie na broń pozasłużbową.

Pozostałe wnioski

**Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji**

Najwyższa Izba Kontroli wnosi ponadto o:

1. Doprowadzenie do zgodnego z założeniami funkcjonowania istniejącego rejestru osób posiadających pozwolenia na broń oraz rejestru broni i jej istotnych komponentów.

---

³² Dz.Urz.UE.L.2021.115.

- Komendant Główny Policji**
2. Realizację niezbędnych modyfikacji obszaru analitycznego rejestru Broń w sposób umożliwiający tworzenie statystyk z całego zakresu informacyjnego modułu, w tym dotyczących liczby osób posiadających pozwolenie na broń oraz liczby osób posiadających broń.

5. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

5.1. SYSTEM REGLAMENTACJI DOSTĘPU DO BRONI PALNEJ

Działania Ministra w celu zapewnienia skuteczności systemu reglamentacji dostępu do broni palnej

Minister podejmował prawidłowe, rzetelne i celowe działania w obszarze funkcjonowania systemu reglamentacji dostępu do broni palnej, jednakże nie zawsze przynosiły one rezultat w postaci wprowadzenia postulowanych zmian w przepisach prawa.

Ministerstwo każdorazowo analizowało wpływ ewentualnych zmian w przepisach regulujących prawo do posiadania broni na bezpieczeństwo i porządek publiczny. Negatywnie zaopiniowano m.in. propozycję dotyczącą rezygnacji z weryfikacji przez organy Policji, czy wnioskującą o wydanie pozwolenia na broń nie stwarza zagrożenia oraz propozycję pozbawienia komendantów wojewódzkich Policji prawa do wniesienia odwołania od orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego osoby ubiegającej się o pozwolenia na broń. Opinie pozytywne dotyczyły m.in. postulatów rozszerzenia katalogu osób, których dotyczyłby obowiązek poddawania się okresowym badaniom lekarskim i psychologicznym oraz zainicjowania prac legislacyjnych mających na celu objęcie reglamentacją dostępu do broni czarnoprochowej.

Posiadanie broni czarnoprochowej – do objęcia reglamentacją

Prace związane z objęciem reglamentacją dostępu do broni czarnoprochowej rozpoczęto w sierpniu 2024 r. i do czasu zakończenia kontroli NIK (8 sierpnia 2025 r.) pozostawały one w toku. Wypracowane w Ministerstwie (do czasu zakończenia kontroli) propozycje rozwiązań zakładały objęcie reglamentacją posiadania każdej broni palnej rozdzielnego ładowania przystosowanej do strzelania przy wykorzystaniu prochu czarnego, tj. broni historycznej, repliki tej broni, a także broni rozdzielnego ładowania wytworzonej współcześnie. Argumentowano, że takie rozwiązanie uprości kwalifikację tego rodzaju broni nie tylko w czasie interwencji prowadzonych przez funkcjonariuszy Policji, ale również przy rejestracji broni przez legalnych posiadaczy broni oraz w toku spraw karnych prowadzonych przez organy ścigania.

Niepełna transpozycja dyrektyw unijnych

Ministerstwo podejmowało również działania mające na celu wykonanie zobowiązań ciążących na mocy dyrektyw UE związanych z nabywaniem i posiadaniem broni palnej do celów cywilnych³³.

---

³³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/853 z dnia 17 maja 2017 r. zmieniająca dyrektywę Rady 91/477/EWG w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni (Dz. Urz. UE.L 2017.137). Dyrektywę 91/477/EWG zastąpiła dyrektywa Parlamentu

Opracowano w tym celu w 2019 r. projekt ustawy koncesyjnej (która została uchwalona 13 czerwca 2019 r.³⁴) oraz w 2020 r. projekt zmian ustawy o broni i amunicji, zawierający m.in. zapisy zobowiązujące właściwe organy Policji do dokonywania, nie rzadziej niż raz na pięć lat, przeglądu wydanych pozwoleń na broń w celu stwierdzenia, czy zachodzą okoliczności faktyczne, które stanowiły podstawę jego wydania oraz rozszerzające na wszystkich posiadaczy pozwoleń na broń obowiązek przedstawiania raz na pięć lat orzeczeń lekarskich i psychologicznych. Przygotowany przez Ministerstwo projekt ujęto w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów (pod numerem UC85, z terminem procedowania w II kwartale 2021 r.), ale nie skierowano go do uzgodnień, opiniowania i konsultacji. W toku kontroli NIK nie przedłożono dokumentów świadczących o podejmowaniu przez Ministerstwo kolejnych działań mających na celu zakończenie procedowania i wprowadzenie w życie przygotowanego projektu nowelizacji ustawy o broni i amunicji. W rezultacie, do czasu zakończenia kontroli NIK³⁵, **zobowiązania wynikające z dyrektywy 2021/555 nie zostały w pełni transponowane do przepisów krajowych**, co skutkowało sformułowaniem przez Komisję Europejską (KE) przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej (RP) zarzutów formalnych i zobowiązaniem Rady Ministrów do przedstawienia uwag odnośnie do uchybień zobowiązaniom ciążącym na RP na mocy wskazanych przez KE przepisów dyrektywy.

Projektowane zmiany przepisów tylko częściowo wypełniały wymogi dyrektyw w kwestii poddawania ocenom informacji medycznych i psychologicznych

Częściowe wypełnienie zobowiązań unijnych, dotyczących poddawania okresowej ocenie określonych informacji medycznych i psychologicznych posiadaczy pozwoleń na broń, zawierały również kolejne poselskie projekty zmian ustawy o broni i amunicji.

I tak, pismem z 29 listopada 2024 r. KPRM przekazała do MSWiA poselski projekt ustawy o zmianie UoBiA (druk 867), dotyczący nałożenia na osoby posiadające pozwolenia na posiadanie broni w celach łowieckich obowiązku okresowych badań lekarskich i psychologicznych potwierdzających spełnianie kryteriów zdrowotnych związanych z posiadaniem broni oraz zwiększenia częstotliwości, tj. raz na dwa lata badań dla osób w wieku powyżej 70 lat - celem rozważenia przygotowania stanowiska Rządu wobec projektu ustawy.

W odpowiedzi udzielonej KPRM, po zasięgnięciu stanowiska KGP, Ministerstwo wskazało m.in., że:

Europejskiego i Rady (UE) 2021/555 z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni (Dz. Urz.UE.L.2021.115).

³⁴ Ustawa z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. poz. 1214).

³⁵ Tj. do 8 sierpnia 2025 r.

- dyrektywa 2021/555 nakłada na państwa członkowskie obowiązek posiadania systemu monitorowania, w celu zapewnienia, aby warunki udzielania pozwolenia były spełnione przez cały okres obowiązywania pozwolenia oraz m.in., aby odpowiednie informacje medyczne i psychologiczne były poddawane ocenie – a przepisy krajowe obejmują systemem monitorowania jedynie osoby posiadające pozwolenia na broń do celów ochrony osobistej oraz ochrony osób i mienia;
- projektowane zmiany UoBiA mogą pozytywnie wpłynąć na poziom bezpieczeństwa i porządku publicznego w całym kraju;
- obowiązek przedstawiania raz na pięć lat orzeczeń lekarskich i psychologicznych przez posiadaczy pozwoleń na broń do celów łowieckich istniał już wcześniej, ale został zniesiony³⁶.

Sejm odrzucił projekt ustawy

Projekt ustawy o zmianie UoBiA (druk nr 867) odrzucono w głosowaniu na posiedzeniu Sejmu RP w dniu 9 stycznia 2025 r. w pierwszym czytaniu.

Ostatni projekt zmiany UoBiA, związany z obowiązkami okresowych badań lekarskich i psychologicznych posiadaczy pozwoleń na broń (z września 2025 r.) rozszerzał obowiązek o osoby posiadające pozwolenie na broń do celu: łowieckiego, sportowego i szkoleniowego. Jako jego uzasadnienie wskazano zwiększenie poczucia bezpieczeństwa związanego z posiadaniem broni i zapobieganie jej niedozwolonemu użyciu przez osoby, których cel posiadania broni jest związany z potencjalnym jej codziennym użytkowaniem. W ocenie projektodawców, rozszerzenie to nie jest konieczne w przypadku posiadania broni do celu kolekcjonerskiego, pamiątkowego oraz rekonstrukcji historycznych, bowiem – co do zasady – posługują się oni bronią lub amunicją, która nie stwarza bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia podczas jej wykorzystywania w celach kolekcjonerskich, pamiątkowych lub rekonstrukcji historycznych.

Konieczny obowiązek okresowych badań dla wszystkich posiadaczy pozwoleń

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, iż dyrektywa 2021/555 zobowiązuje do ustanowienia w przepisach krajowych systemu poddawania okresowej ocenie odpowiednich informacji medycznych i psychologicznych wszystkich posiadaczy pozwoleń. Dodać też należy, że pozwolenia do celu kolekcjonerskiego stanowią drugą z kolei (po łowieckich), najliczniejszą grupę, a osoby je posiadające są uprawnione do nabywania każdego rodzaju broni wymienionej w ustawie, również

---

³⁶ Obowiązek przedstawiania raz na pięć lat orzeczeń lekarskich i psychologicznych przez osoby posiadające pozwolenie na broń w celu łowieckim istniał wcześniej - wprowadzony został ustawą z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 651), a następnie zniesiony ustawą z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustaw w celu likwidowania zbędnych barier administracyjnych i prawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 803).

przystosowaną konstrukcyjnie do strzelania amunicją ostrą (poza bronią szczególnie niebezpieczną) oraz wykorzystywania jej na strzelnicy (osoby te mogą nabywać amunicję). Taki sam zakres uprawnień do posiadania i wykorzystywania broni dotyczy osób posiadających pozwolenie na broń do celów pamiątkowych. Broń przeznaczona konstrukcyjnie do strzelania amunicją ostrą nie jest natomiast dostępna dla posiadaczy pozwoleń na broń do celów rekonstrukcji historycznych (mogą oni posiadać wyłącznie broń alarmową albo inną broń palną, konstrukcyjnie przeznaczoną do strzelania wyłącznie amunicją ślepą).

Brak systemu monitorowania istnienia podstaw faktycznych do posiadania pozwolenia

Ustawa o broni i amunicji zawiera regulacje, które mogą być wykorzystane do monitorowania, czy nie ustały okoliczności faktyczne stanowiące podstawę wydania pozwolenia do celu łowieckiego oraz do celu sportowego. PZŁ oraz zarządy stowarzyszeń strzeleckich są zobowiązane do corocznego przekazywania właściwym organom Policji aktualnych wykazów członków uprawniających łowiectwo/strzelectwo z użyciem własnej broni - utrata członkostwa, stanowiącego ważną przyczynę posiadania broni i podstawę do uzyskania pozwolenia na broń do celu łowieckiego/sportowego, może stanowić podstawę do cofnięcia tego pozwolenia.

W odniesieniu do pozostałych wymienionych w UoBiA celów posiadania broni, brak jest (grudzień 2025 r.) jakichkolwiek mechanizmów zapewniających monitorowanie czy nie ustały okoliczności faktyczne stanowiące podstawę wydania pozwolenia, tj. przykładowo, czy nie ustało członkostwo w stowarzyszeniu do celów kolekcjonerskich (w przypadku pozwoleń do celów kolekcjonerskich), lub czy nie zaprzestano prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie szkoleń strzeleckich (w przypadku pozwoleń do celów szkoleniowych), lub też czy funkcjonariusz, który uzyskał pozwolenie do celu ochrony osobistej i/lub ochrony osób i mienia, nie zakończył służby (w sytuacji zakończenia służby osoba taka obejmowana jest obowiązkiem wynikającym z art. 15 ust. 4 UoBiA, tj. poddawaniu się okresowym - co pięć lat - badaniom lekarskim i psychologicznym. Do czasu pełnienia służby obowiązek ten funkcjonariuszy nie dotyczy, co wynika z art. 15 ust. 6 UoBiA).

Postulat PZSS

Na potrzebę zmian legislacyjnych dotyczących posiadaczy pozwoleń do celów kolekcjonerskich zwrócił uwagę³⁷ Prezes Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego (PZSS).

Postulat zmian legislacyjnych

Prezes PZSS wskazał m.in., że *kwestia bezpieczeństwa jest dla PZSS priorytetowa, Związek uważnie monitoruje wszystkie niepokojące zjawiska pojawiające się na obszarach stycznych do jego aktywności. Takim*

³⁷ Informacja uzyskana na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

zjawiskiem wydaje się być bardzo duży wzrost liczby pozwoleń na broń do celów kolekcjonerskich. (...) W sumie w ciągu ostatnich 10 lat liczba zarejestrowanych sztuk broni do celów kolekcjonerskich wzrosła w Polsce aż trzydziestokrotnie (...) Należy podkreślić, że kwestia pozwoleń na broń kolekcjonerską nie leży w gestii PZSS, ale olbrzymi wzrost liczby pozwoleń w tej kategorii może budzić niepokój. Tym bardziej, że w świetle obowiązujących przepisów posiadacz broni kolekcjonerskiej – w przeciwieństwie do zawodnika sportowego – nie przechodzi żadnej regularnej weryfikacji swoich umiejętności w zakresie obsługi broni. Zgodnie ze stosownymi przepisami PZSS każda osoba posiadająca licencję zawodnika sportowego, uprawiająca strzelectwo w jednym z 466 licencjonowanych klubów, musi przynajmniej osiem razy w roku wziąć udział w zawodach. W ten sposób wszyscy uprawiający strzelectwo sportowe regularnie doskonalą swoje umiejętności, które są weryfikowane przez sędziów i instruktorów obecnych na zawodach. (...)

Postulaty objęcia weryfikacją stanu zdrowia funkcjonariuszy i żołnierzy

Na potrzebę zmian legislacyjnych polegających na umożliwieniu organom właściwym w sprawach pozwoleń na broń żądania przedłożenia przez wnioskujących o pozwolenie na broń prywatną funkcjonariuszy/żołnierzy zawodowych orzeczeń lekarskich i psychologicznych (aktualnie – grudzień 2025 r. - są oni zwolnieni z obowiązku przedkładania orzeczeń na podstawie art. 15 ust. 6 ustawy o broni i amunicji i brak jest podstaw prawnych do ich żądania) wskazały zarówno Policja, jak i Żandarmeria Wojskowa. Podano, iż występują przypadki, że w toku prowadzonych postępowań w sprawie wydania pozwoleń na broń prywatną organy właściwe w sprawach pozwoleń są w posiadaniu wiarygodnych informacji lub nawet dowodów wskazujących na problemy wnioskodawców z uzależnieniami lub na zaburzenia funkcjonowania psychologicznego. W ocenie Policji oraz Żandarmerii Wojskowej wprowadzenie postulowanego rozwiązania pozwoliłoby rozstrzygnąć wątpliwości co do istnienia przesłanki niestwarzania przez wnioskodawcę zagrożenia.

Luka prawna

Żandarmeria Wojskowa wskazała również na lukę prawną w zakresie osób uprawnionych do złożenia odwołania od orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego. Przepisy ustawy o broni i amunicji przyznają to prawo osobie badanej oraz komendantowi wojewódzkiemu Policji właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby, pomijają natomiast inny organ właściwy w sprawach pozwoleń, tj. właściwego komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej.

Ocena systemu przez PZŁ

W ocenie PZŁ regulacje prawne związane z reglamentacją dostępu do broni palnej są optymalne i nie wymagają zmian legislacyjnych³⁸.

³⁸ Uzyskano informację na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

5.2. NADZÓR MINISTRA NAD KOMENDANTEM GŁÓWNYM POLICJI

Nadzór Ministra   **Minister systematycznie sprawdzał i oceniał efekty działania Policji w obszarze ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego.**

Zakres sprawowanego nadzoru określały procedury nadzorcze, opracowywane na podstawie Zarządzenia nr 9 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 23 marca 2020 r. w sprawie ustalenia wytycznych w zakresie polityki nadzorczej Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Wyniki sprawowanego nadzoru prezentowano w opracowywanych corocznie sprawozdaniach. Procedury nadzorcze nad Policją na lata 2022-2025 nie obejmowały swoim zakresem bezpośrednio spraw związanych z realizacją przez Policję zadań wynikających z ustawy o broni i amunicji (dotyczyły łącznie 10 innych obszarów).

Prowadzenie kontroli działalności organów podległych Ministrowi lub przez niego nadzorowanych oraz organów i jednostek podległych lub nadzorowanych przez organy podległe lub nadzorowane przez Ministra należało do Departamentu Kontroli MSWiA (liczba przeprowadzonych kontroli w KGP w latach 2022-2024 wyniosła trzy - zakres żadnej z nich nie obejmował realizacji zadań określonych w UoBiA).

Dyrektor Departamentu Porządku Publicznego MSWiA, do którego zadań należało prowadzenie spraw związanych z nadzorem Ministra nad wykonywaniem zadań z zakresu ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym opiniowanie programów, informacji i sprawozdań oraz dokonywanie w tym zakresie sprawdzenia i oceny efektów działania Policji, w związku ze stwierdzeniem przez NIK nieprawidłowości w wykonywaniu przez Policję zadań wynikających z ustawy o broni i amunicji wskazała, że: (...) *do DPP należy analiza otrzymanych z NIK dokumentów pokontrolnych oraz monitorowanie Policji w zakresie ich wdrażania. W związku z tym DPP będzie na bieżąco monitorował wdrażanie wniosków sformułowanych przez NIK. (...)*

5.3. REGLAMENTACJA DOSTĘPU DO BRONI PALNEJ

Pozwolenia na posiadanie broni palnej wydane przez właściwe organy Policji

**Pozwolenia
na broń palną prywatną**

Według stanu na 31 grudnia 2024 r.:

- **liczba pozwoleń na broń palną wyniosła ogółem 367 265** (w tym wydanych w roku 2022, 2023 i 2024, odpowiednio: 35 864; 40 739 i 45 702), **a liczba zarejestrowanych egzemplarzy broni 928 563**

(w tym zarejestrowanych w roku 2022, 2023 i 2024, odpowiednio: 121 515; 117 182 i 118 611);

- **największa liczba pozwoleń na broń palną i zarejestrowanych egzemplarzy broni dotyczyła celu łowieckiego** - 140 113 pozwoleń i 398 571 egzemplarzy broni (w tym, w roku 2022, 2023 i 2024, odpowiednio: 3 935; 4 152 i 3 911 wydanych pozwoleń oraz 32 352; 30 066 i 26 460 zarejestrowanych jednostek broni); **następnie: kolekcjonerskiego** - 93 696 i 246 337 (w tym, w roku 2022, 2023 i 2024, odpowiednio: 19 096; 17 019 i 17 305 wydanych pozwoleń oraz 45 855; 42 082 i 40 746 zarejestrowanych jednostek broni); **sportowego** - 84 625 i 229 293 (w tym, w roku 2022, 2023 i 2024, odpowiednio: 12 533; 12 363 i 13 931 wydanych pozwoleń oraz 40 952; 40 106 i 45 336 zarejestrowanych jednostek broni) oraz **ochrony osobistej** - 43 812 i 39 277 (w tym, w roku 2022, 2023 i 2024, odpowiednio: 150; 6 242 i 9 582 wydanych pozwoleń oraz 417; 2 356 i 3 890 zarejestrowanych jednostek broni);
- liczba pozwoleń i zarejestrowanych egzemplarzy broni do pozostałych celów wynosiła: **pamiątkowy** - 1 718 i 2 555 (w tym, w roku 2022, 2023 i 2024, odpowiednio: sześć; siedem i trzy wydane pozwolenia oraz 112; 119 i 114 zarejestrowanych jednostek broni); **ochrona osób i mienia** - 1 545 i 657 (w tym, w roku 2022, 2023 i 2024, odpowiednio: nie wydawano; 756 i 787 wydanych pozwoleń oraz nie rejestrowano; 333 i 188 zarejestrowanych jednostek broni); **szkoleniowy** - 1 446 i 11 365 (w tym, w roku 2022, 2023 i 2024, odpowiednio: 138; 187 i 174 wydanych pozwoleń oraz 1 793; 2 109 i 1 862 zarejestrowanych jednostek broni); **inny** - 204 i 159 (w tym, w roku 2022, 2023 i 2024, odpowiednio: jedno; sześć i trzy wydane pozwolenia oraz jedna; nie rejestrowano; jedna zarejestrowana jednostka broni); **rekonstrukcje historyczne** - 106 i 349 (w tym, w roku 2022, 2023 i 2024, odpowiednio: pięć; siedem i sześć wydanych pozwoleń oraz 33; 11 i 14 zarejestrowanych jednostek broni).

Największa dynamika wzrostu dotyczyła pozwoleń do celu ochrony osobistej oraz pozwoleń do celu ochrony osób i mienia. W roku 2022 wydanych pozwoleń do ww. celów wyniosła: 150 (ochrona osobista) i zero (ochrona osób i mienia), a w kolejnych latach (2023 i 2024), odpowiednio: 6242 i 756; 9582 i 787. Tak znaczny wzrost spowodowany był ułatwieniem w roku 2023 funkcjonariuszom uzyskania pozwoleń do celów ochrony osobistej, osób i mienia - za ważną przyczyną posiadania broni do tych celów uznano przydzielenie tym osobom broni służbowej i zadeklarowanie przez nich chęci wzmocnienia potencjału obronnego Rzeczypospolitej Polskiej. Pozwolenia uzyskane w latach 2023-2024 przez funkcjonariuszy w ramach wzmocnienia potencjału obronnego stanowiły

99,6 % wszystkich pozwoleń wydanych do ochrony osobistej, osób i mienia w tym okresie.

W latach 2022-2024 **odmówiono** wydania 1894 pozwoleń na prywatną broń palną, a 6561 **cofnięto** (najczęściej z uwagi na ustanie okoliczności faktycznych, które stanowiły podstawę do ich wydania - 44,7 %, następnie z uwagi na skazanie prawomocnym orzeczeniem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe - 19,1 %).

Pozwolenia na broń na okaziciela

Według stanu na 31 grudnia 2024 r.:

- pozwolenie na broń na okaziciela posiadało łącznie 1 868 podmiotów wymienionych w art. 29 ust. 1 UoBiA, a liczba zarejestrowanych jednostek broni na podstawie tych pozwoleń wynosiła 61 894 (w tym, w roku 2022, 2023 i 2024, odpowiednio: 71; 81 i 81 wydanych pozwoleń na broń na okaziciela oraz 3620; 3684 i 7829 zarejestrowanych jednostek broni);
- **najwięcej pozwoleń na broń na okaziciela (749) oraz egzemplarzy zarejestrowanej broni (28 608) posiadały szkoły, organizacje sportowe i łowieckie, stowarzyszenia obronne w celu szkolenia i realizacji ćwiczeń strzeleckich lub inne placówki oświatowe oraz organizatorzy kursów, kształcących w zawodzie pracownika ochrony;** następnie przedsiębiorcy, którzy uzyskali koncesje na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, jeżeli broń jest im niezbędna w zakresie i formach określonych w koncesji (odpowiednio: 632 i 22 911) oraz przedsiębiorcy i jednostki organizacyjne, które na podstawie odrębnych przepisów powołały wewnętrzne służby ochrony, jeżeli broń jest niezbędna do wykonywania przez te służby zadań wynikających z planu ochrony (odpowiednio: 190 i 2 875);
- liczba pozwoleń na broń na okaziciela oraz egzemplarzy zarejestrowanej broni dla pozostałych podmiotów wyniosła: podmioty, których pracownikom broń jest niezbędna do ochrony osobistej w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków pracowniczych związanych ze szczególnym narażeniem na zamach przeciwko życiu lub zdrowiu – 146 i 1084; podmioty prowadzące strzelnice – 122 i 4774; podmioty realizujące filmy i inne przedsięwzięcia artystyczne – 18 i 1591; zarządcy lub dzierżawcy obwodów łowieckich w celu wykonania odstrzału sanitarnego – sześć i 44; podmioty, którym broń jest niezbędna w celach wzywania pomocy, ratowniczych, poszukiwawczych oraz sygnalizowania rozpoczęcia konkurencji w zawodach sportowych – pięć i siedem.

Dopuszczenia do posiadania broni

W latach 2022-2024 **odmówiono** wydania trzech pozwoleń na okaziciela, a 66 **cofnięto**, z czego 65 z uwagi na ustanie okoliczności faktycznych, które stanowiły podstawę ich wydania.

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. liczba dopuszczeń do posiadania broni wynosiła 158 006 (w tym, w roku 2022, 2023 i 2024, wydano odpowiednio: 17 531; 18 747 i 17 560).

W latach 2022-2024 odmówiono wydania 1348 dopuszczeń do posiadania broni, a 4134 cofnięto (najczęściej z uwagi na naruszenie obowiązku poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym i przedstawienia orzeczeń lekarskich i psychologicznych - 87,4 %; następnie skazanie prawomocnym orzeczeniem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe - 9,4 %).

Europejskie karty broni palnej

W latach 2022-2024 wydano 9464 **Europejskich kart broni palnej**, tj. imiennych dokumentów potwierdzających uprawnienie do posiadania broni palnej.

Pozwolenia na broń żołnierzy zawodowych**Pozwolenia na broń prywatną żołnierzy zawodowych wydane przez właściwych komendantów Żandarmerii Wojskowej**

Liczba pozwoleń na broń prywatną żołnierzy zawodowych wydanych przez właściwych komendantów Żandarmerii Wojskowej w latach 2022-2024³⁹ wynosiła łącznie 19 308 (w poszczególnych latach, odpowiednio: 5027; 4882 i 9399), a liczba zarejestrowanej prywatnej broni żołnierzy w tym okresie prywatnej broni to 121 346 egzemplarzy (w poszczególnych latach: 47 768; 37 848 i 35 730).

Największa liczba pozwoleń wydanych przez właściwych komendantów Żandarmerii Wojskowej w roku 2022 i 2023 dotyczyła celu kolekcjonerskiego (odpowiednio: 4766 i 3424), a w roku 2024 – ochrony osobistej (6177).

Największa liczba zarejestrowanych egzemplarzy broni dotyczyła w każdym roku celu kolekcjonerskiego, wynosząc w poszczególnych latach: 45 682; 34 414 i 26 287 egzemplarzy.

Żołnierzy zawodowych dotyczy, analogiczna jak dla funkcjonariuszy, ułatwiona od 2023 r. możliwość uzyskania pozwoleń na broń do celów ochrony osobistej, osób i mienia. Dlatego też również ta grupa zawodowa odnotowała w latach 2023-2024 lawinowy wzrost liczby **pozwoleń do celów ochrony osobistej, osób i mienia. W roku 2022 było ich zaledwie 37** (wszystkie do ochrony osobistej), **w roku 2023 – 1229** (ochrona

³⁹ Na podstawie informacji przekazywanych przez Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej Komendantowi Głównemu Policji, w trybie art. 27 ust. 4 ustawy o broni i amunicji.

osobista – 1171; ochrona osób i mienia – 58) w roku 2024 – 6606 (ochrona osobista – 6177; ochrona osób i mienia – 429).

5.3.1. KOMENDA GŁÓWNA POLICJI

Działania Komendanta GP związane z reglamentacją dostępu do broni palnej były w większości przypadków prawidłowe, rzetelne i celowe.

Działania na rzecz
wystandaryzowania
wykonywania zadań przez
organy Policji

Działania mające na celu zapewnienie prawidłowości i jednolitości wykonywania przez podległe organy Policji zadań wynikających z UoBiA, polegały m.in. na: **1)** wydaniu przez Komendanta: zarządzenia w sprawie KSIP oraz wytycznych z 5 lipca 2024 r. w sprawie wykonywania przez policjantów niektórych czynności w ramach procedury „Niebieskie karty” oraz w związku z wydawaniem nakazu i zakazu, zakazu zbliżania, zakazu kontaktowania lub zakazu wstępu; **2)** wydaniu informacji dotyczącej działań na rzecz wystandaryzowania części teoretycznej egzaminu na broń oraz stanowisk/interpretacji związanych z egzaminem ze znajomości przepisów dotyczących posiadania broni oraz umiejętności posługiwania się bronią; **3)** wydaniu stanowisk/interpretacji dotyczących pozostałych kwestii, tj. m.in.: interpretacji art. 10 ust. 3a UoBiA w zakresie wykazania ważnej przyczyny posiadania broni w trakcie wydawania pozwoleń na broń; zakupu, rejestracji, deponowania broni; sposobu określania liczby egzemplarzy w pozwoleniu na broń; spraw związanych z dopuszczeniami do posiadania broni oraz świadectwami broni.

Celem ujednoczenia sposobu postępowania w obszarze wykrywania przestępstw i wykroczeń oraz ścigania ich sprawców Komendant GP wydał: **1)** zarządzenie w sprawie niektórych form organizacji i ewidencji czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, w którym uregulowano m.in.: metodykę czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia w zakresie przekazywania materiałów pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Policji oraz zlecenia czynności innym jednostkom organizacyjnym Policji; sposób rejestrowania prowadzonych czynności wyjaśniających; formy sprawowania nadzoru w komórkach organizacyjnych Policji, w których prowadzone są czynności wyjaśniające w sprawach o wykroczenia; **2)** wytyczne w sprawie wykonywania przez Policję niektórych czynności w zakresie wykrywania wykroczeń oraz ścigania ich sprawców, obejmujące aspekty wykonywania przez Policję czynności w zakresie wykrywania wykroczeń oraz ścigania ich sprawców, które mają szczególny wpływ na poprawność realizowanych czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia i czynności zleconych przez sąd lub prokuratora.

Działania w ramach nadzoru

W ramach nadzoru nad prawidłowością realizacji przez KWP/KSP zadań związanych z reglamentacją dostępu do broni palnej dla osób fizycznych i podmiotów wymienionych w art. 29 ust. 1 UoBiA: **1)** zobowiązano, decyzją nr 3 Komendanta Głównego Policji w sprawie ustalenia zestawień sprawozdawczych gromadzonych poza Systemem Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji z dnia 5 stycznia 2021 r., podległe jednostki do corocznej sprawozdawczości obejmującej m.in.: liczbę pozwoleń na broń wydanych osobom fizycznym z podziałem na cele oraz podmiotom z podziałem na kategorie określone w art. 29 ust. 1 UoBiA; liczbę egzemplarzy broni określonych w decyzjach przyznających prawo do broni; liczbę jednostek broni zarejestrowanych przez posiadaczy pozwoleń na broń; liczbę wydanych kart rejestracyjnych broni oraz liczbę decyzji o dopuszczeniu do posiadania broni; **2)** prowadzono doraźne analizy dokumentacji zgromadzonej w aktach postępowań administracyjnych w sprawach broni, w związku z wpływem skargi lub zaistnieniem zdarzeń z użyciem broni, spowodowanych przez posiadaczy pozwoleń na broń; **3)** omawiano wybrane zagadnienia na corocznie organizowanych szkoleniach z naczelnikami oraz pracownikami Wydziałów Postępowań Administracyjnych KWP/KSP; **4)** dokonywano kontroli akt postępowań administracyjnych prowadzonych przez organ I instancji (w ramach prowadzonych przez KGP postępowań odwoławczych) albo w trybach nadzwyczajnych. Działania te nie były jednakże w pełni skuteczne, o czym świadczą wyniki kontroli przeprowadzone w KWP (opisane w podrozdziale 5.3.2. *Komendy wojewódzkie Policji*).

Audyty i kontrole

W latach 2022-2024 KGP przeprowadziła: 15 audytów, jedną czynność sprawdzającą oraz 79 kontroli w komórkach organizacyjnych KGP oraz w podległych jednostkach Policji. Badane zagadnienia nie dotyczyły realizacji zadań wynikających z UoBiA. Na rok 2025 nie zaplanowano kontroli ani audytów w obszarach dotyczących realizacji zadań wynikających z UoBiA.

W analizach ryzyk, przeprowadzonych na potrzeby przygotowania planu audytu wewnętrznego na rok 2022, 2023, 2024 i 2025, uwzględniono dwa obszary dotyczące realizacji zadań związanych z UoBiA. Pierwszy dotyczył prowadzenia postępowań i innych czynności w sprawach m.in. pozwoleń na broń (ryzyko wystąpienia nieprawidłowości oceniono na średnie), a kolejny nadzoru nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi (ryzyko małe).

Skargi i wnioski	W latach 2022-2025 (do 8 maja) do KGP wpłynęło łącznie 31 skarg ⁴⁰ związanych z realizacją przez organy Policji zadań wynikających z UoBiA. Wskazywano w nich m.in. na bezczynność organów; kwestionowano zasadność podejmowanych czynności (przykładowo, kwestionowano zasadność odwołania się komendanta WP od orzeczeń lekarskich/psychologicznych czy też wszczęcia postępowania w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń) bądź rozstrzygnięcia zapadłe w toku postępowań administracyjnych. Analiza trzech wybranych skarg wykazała, że zostały one rozpatrzone prawidłowo oraz w terminie określonym w art. 237 § 1 K.p.a., tj. nie później niż w ciągu miesiąca. Nie wpłynęły wnioski dotyczące realizacji zadań wynikających z UoBiA.
Postępowania odwoławcze	W latach 2022-2024, do KGP wpłynęło łącznie 1327 odwołań od decyzji wydanych przez właściwych komendantów WP/SP związanych z uprawnieniami do posiadania broni palnej, z czego 1069 dotyczyło pozwoleń, 235 dopuszczeń do posiadania broni, a trzy świadectw broni. Komendant GP, jako organ II instancji: 1) utrzymał w mocy 837 zaskarżonych decyzji (63,7 % podjętych rozstrzygnięć ⁴¹); 2) uchylił 369 (28,1 %), a następnie: 260 spraw skierował do ponownego rozpatrzenia; zachował 71 uprawnień; wydał 25 uprawnień; umorzył 13 postępowań; 3) stwierdził: uchybienie terminu do wniesienia odwołania w 66 przypadkach, a w 14 jego niedopuszczalność; 4) w 31 sprawach wydał inne rozstrzygnięcia (sprawy dotyczyły trybów nadzwyczajnych, tj. m.in. odmowy wznowienia postępowań, odmowy uchylenia/zmiany decyzji lub stwierdzenia nieważności decyzji).
Nie zawsze zapewniano stronie czynny udział w postępowaniu	Prowadząc postępowania administracyjne związane z uprawnieniami do posiadania broni palnej nie zawsze zapewniono stronie czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwiono jej wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, stosownie do art. 10 § 1 K.p.a. Niedopełnienie tego obowiązku oraz brak odnotowania w aktach postępowania, wbrew wymogom określonym w art. 10 § 3 K.p.a., przyczyn odstąpienia od zasady wyrażonej w art. 10 § 1 K.p.a., stwierdzono w 11 z 12 zbadanych postępowań. Pozostałe zasady prowadzenia postępowań administracyjnych stosowano każdorazowo.
Informacje o pozwoleniach wydanych przez Żandarmerię Wojskową	Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej przekazał Komendantowi Głównemu Policji informacje o liczbie pozwoleń na broń wydanych przez Żandarmerię Wojskową w roku 2022, 2023 i 2024 (wyniosła ona odpowiednio: 5027; 4882 i 9399) wraz z informacją o celu wydanych

⁴⁰ Nie wpłynęły wnioski dotyczące realizacji zadań wynikających z UoBiA.

⁴¹ Do 5 maja 2025 r. podjęto 1315 rozstrzygnięć (10 spraw pozostawało w toku postępowania odwoławczego, a w dwóch sprawach postępowanie zawieszono).

pozwoleń oraz liczbie egzemplarzy broni objętej tymi pozwoleniami. Informacje te, wbrew wymogom określonym w art. 27 ust. 4 UoBiA, nie zawierały informacji o rodzajach broni, na które pozwolenia te zostały wydane. Komendant GP nie zwracał się do Komendanta GŻW o uzupełnienie brakujących danych, co NIK uznała za działanie nierzetelne.

Coroczne informacje

Na podstawie danych pozyskiwanych z KWP/KSP oraz przekazywanych przez Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, w KGP opracowywano corocznie informację dotyczącą wydanych pozwoleń na broń osobom fizycznym oraz podmiotom realizującym zadania z bronią. W informacjach tych każdorazowo prezentowano m.in. ogólną liczbę osób posiadających pozwolenie na broń, według stanu na 31 grudnia danego roku oraz ogólną liczbę osób, którym wydano pozwolenia na broń w danym roku. Dane te zamieszczano również na stronie internetowej Policji (<https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki>).

Nieznana liczba osób posiadających pozwolenie na broń

Ustalono jednakże, że dane dotyczące liczby osób posiadających pozwolenie na broń były nierzetelne, z uwagi na przyjęcie w KGP nieprawidłowego sposobu jej ustalenia – sumowano bowiem liczby osób, którym wydano pozwolenie na broń do poszczególnych celów, pomimo przypadków wydania jednej osobie pozwoleń do więcej niż jednego celu. **Suma ta zatem odzwierciedlać mogła ogólną liczbę wydanych pozwoleń, ale nie liczbę osób, którym te pozwolenia wydano.** Ustalenie liczby osób posiadających pozwolenie na broń jest możliwe – ale wymagałoby to ręcznej kwerendy policyjnych rejestrów (rejestr Broń nie posiadał funkcji statystycznych, a SRB był niekompletny).

Pozwolenia do celu ochrony osobistej, osób i mienia wydane w czasie pełnienia służby

Funkcjonariuszy oraz żołnierzy zawodowych, posiadających pozwolenie na broń do celów ochrony osobistej, osób i mienia nie dotyczy obowiązek poddawania się okresowym (co pięć lat) badaniom lekarskim i psychologicznym - jednakże tylko do czasu pozostawania przez nich w służbie.

Liczba osób, posiadających na dzień 31 grudnia 2024 r. pozwolenie na broń do celu ochrony osobistej i/lub do celu ochrony osób i mienia, wydane w czasie pełnienia służby, przedstawiała się następująco: pozwolenia wydane na podstawie art. 10 ust. 3a UoBiA (przydzielona broń służbowa i zadeklarowana chęć wzmocnienia potencjału obronnego Rzeczypospolitej Polskiej): 15 770 - do celu ochrony osobistej i 1544 – do celu ochrony osób i mienia; pozwolenia do celu ochrony osobistej i/lub ochrony osób i mienia – wydane na podstawie innych przesłanek niż wymienione w art. 10 ust. 3a UoBiA – 4561, w tym: najwięcej w czasie pełnienia służby w Policji – 3533, następnie w: Służbie Ochrony Państwa – 257; Straży Granicznej – 193; Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – 168; Służbie Więziennej – 158; Urzędzie Ochrony Państwa – 83; Służbie Kontrwywiadu Wojskowego – 39; Krajowej Administracji Skarbowej – 32;

**Informacje o zakończeniu
służby - tylko
w przypadku żołnierzy
zawodowych**

Straży Leśnej – 21; Centralnym Biurze Antykorupcyjnym – 18; Służbie Celno-Skarbowej – 16; Biurze Ochrony Rządu – 15; Straży Miejskiej – sześć; Służbie Wywiadu Wojskowego i w Służbie Bezpieczeństwa – po pięć; Straży Ochrony Kolei – cztery; Straży Łowieckiej i w Straży Pożarnej – po dwa oraz w Urzędzie Celnym oraz w Inspekcji Transportu Drogowego – po jednym.

Komendant Główny Policji zawarł 21 czerwca 2017 r. porozumienie z Komendantem Głównym Żandarmerii Wojskowej o współdziałaniu Żandarmerii Wojskowej i Policji, w którym wskazano m.in., że po odejściu ze służby żołnierza zawodowego posiadającego pozwolenie na broń wydane na podstawie przepisów UoBiA, komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej, właściwy ze względu na miejsce stałego pobytu żołnierza, przekazuje właściwemu komendantowi Policji m.in. dokumentację zawierającą dane dotyczące uprawnień do posiadania broni i wykaz posiadanej broni.

Porozumienia o współpracy zawarte przez Komendanta GP z szefami innych służb (tj. z: Komendantem Głównym Straży Granicznej; Dowódcą Operacyjnym Rodzajów Sił Zbrojnych; Szefem Krajowej Administracji Skarbowej; Szefem Centralnego Biura Antykorupcyjnego; Szefem Kontrwywiadu Wojskowego; Szefem Służby Wywiadu Wojskowego; Szefem Agencji Wywiadu; Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego) nie zawierały zapisów regulujących kwestie przekazywania Policji informacji o zwolnieniu ze służby funkcjonariuszy posiadających pozwolenie na broń wydane na podstawie przepisów UoBiA.

Wyjaśnienia

I Zastępca Komendanta GP wyjaśnił: (...) *przyczyną zawarcia porozumienia pomiędzy Komendantem Głównym Policji a Komendantem Głównym Żandarmerii Wojskowej, było umożliwienie dalszego prowadzenia przez organy Policji, spraw pozwoleń na broń osób fizycznych, które w przeszłości były żołnierzami zawodowymi. Osoby te odchodząc ze służby w Siłach Zbrojnych RP przechodzą bowiem w jurysdykcję organów Policji. Art. 9 ust. 1 ww. ustawy bezspornie przesądza o kompetencji Żandarmerii Wojskowej do procedowania spraw pozwoleń na broń żołnierzy zawodowych, w tym przetwarzania ich danych osobowych, a także o kompetencji właściwych organów Policji do procedowania spraw pozwoleń na broń byłych żołnierzy (w tym przetwarzania ich danych osobowych), którzy wraz z odejściem ze służby uzyskali status osoby fizycznej. Odnosząc się do pozyskiwania przez Policję informacji o zakończeniu służby przez funkcjonariuszy pozostałych państwowych służb/formacji uzbrojonych wymienionych w art. 15 ust. 6 ustawy o broni i amunicji (...) istotną w przedmiotowej sprawie jest kwestia braku podstaw prawnych do przetwarzania przez przełożonych byłych emerytowanych funkcjonariuszy, ich danych osobowych, w tym do przekazywania tych*

danych Policji. Powyższe, wydaje się mieć kluczowe znaczenie dla możliwości nawiązania stosownych porozumień (...)

Wykroczenia

Liczba wykroczeń z art. 51 ust. 2 UoBiA za lata 2022, 2023 i 2024 wyniosła łącznie 1390 (w poszczególnych latach, odpowiednio: 460; 381; 549). Najczęstszym wykroczeniem było niedopełnienie obowiązku rejestracji broni albo obowiązku zdania broni i amunicji do depozytu (34,5 % ogółu), następnie niedopełnienie obowiązku zwrotu legitymacji osoby dopuszczonej do posiadania broni, legitymacji posiadacza broni, karty rejestracyjnej lub Europejskiej karty broni palnej (24,8 %), następnie przechowywanie oraz noszenie broni i amunicji w sposób umożliwiający dostęp do nich osób nieuprawnionych (12,1 %).

5.3.2. KOMENDY WOJEWÓDZKIE POLICJI

Skontrolowane KWP nie w pełni prawidłowo i rzetelnie realizowały zadania związane z reglamentacją dostępu do broni palnej.

Pozwolenia na broń palną

W latach 2022-2024 skontrolowane KWP:

- wydały łącznie: 50 831 pozwoleń na broń palną prywatną; 89 pozwoleń na broń na okaziciela oraz 23 352 dopuszczenia do posiadania broni;
- odmówiły wydania łącznie: 1012 pozwoleń na broń palną prywatną; dwóch pozwoleń na broń na okaziciela oraz 736 dopuszczeń do posiadania broni;
- cofnęły 3345 pozwoleń na broń palną prywatną; 29 pozwoleń na broń na okaziciela oraz 1853 dopuszczenia do posiadania broni.

Najwięcej wydanych pozwoleń na broń palną prywatną (21 971, tj. 43,2 % ogółu wydanych) dotyczyło celu kolekcjonerskiego.

Pozwolenia na broń na okaziciela najczęściej (38, tj. 42,7 %) wydawano podmiotom wymienionym w art. 29 ust. 1 pkt 4 ustawy o broni i amunicji, tj. szkołom, organizacjom sportowym i łowieckim, stowarzyszeniom obronnym w celu szkolenia i realizacji ćwiczeń strzeleckich lub innym placówkom oświatowym oraz organizatorom kursów, kształcących w zawodzie pracownika ochrony.

Pozwolenia na broń na okaziciela wydawano wyłącznie podmiotom uprawnionym (tj. wymienionym w art. 29 ust. 1 ustawy o broni i amunicji).

W KWP nie zawsze prawidłowo i rzetelnie weryfikowano spełnienie warunków do uzyskania prawa do posiadania broni

Wydanie pozwoleń na broń palną osobom fizycznym do celów innych niż ochrona osobista każdorazowo wiązało się z wystąpieniem ważnej przyczyny jej posiadania. W przypadku pozwoleń na broń **do ochrony osobistej** nieprawidłowości związane z ustaleniem istnienia ważnej przyczyny posiadania broni wystąpiły w trzech KWP – w KWP w Łodzi **wydano pozwolenie mimo braku wykazania** stałego, realnego

i ponadprzeciętnego zagrożenia życia, zdrowia lub mienia (jedna z siedmiu zbadanych spraw), a w KWP w Opolu i w KWP w Katowicach **bez przeprowadzenia dowodu** potwierdzającego to zagrożenie (odpowiednio: dwie z czterech; jedna z czterech zbadanych spraw).

Przykład

W KWP w Łodzi wydano pozwolenie na broń do ochrony osobistej mimo, iż nie wystąpiła niezbędna przesłanka do wydania pozwolenia do tego celu, określona w art. 10 ust. 3 pkt 1 UoBiA, tj. istnienie stałego, realnego i ponadprzeciętnego zagrożenie życia, zdrowia lub mienia. W ramach prowadzonego postępowania KWP zwróciła się do Centralnego Biura Śledczego Policji (CBŚP) z zapytaniem czy materiały postępowania prowadzonego przez CBŚP (na które powołał się wnioskodawca) wskazują na istnienie takiego zagrożenia. Uzyskano odpowiedź, iż CBŚP prowadziło czynności operacyjne „w obszarze przygotowania do uprowadzenia, nie potwierdzając do chwili obecnej jej wiarygodności.” CBŚP wskazał w ww. piśmie, iż wnioskodawca „jest osobą majątną i nie można wykluczyć wystąpienia w przyszłości realnego i ponadprzeciętnego zagrożenia jego życia, zdrowia lub mienia”.

Fakt, iż nie można wykluczyć wystąpienia w przyszłości realnego i ponadprzeciętnego zagrożenia życia, zdrowia lub mienia nie mógł stanowić podstawy do wydania pozwolenia na posiadanie broni do ochrony osobistej, bowiem zagrożenie musi istnieć, a nie potencjalnie wystąpić w przyszłości.

Wnioskodawca na podstawie uzyskanego pozwolenia nabył i zarejestrował jeden egzemplarz broni palnej bojowej centralnego zapłonu o kalibrze 9 mm.

Brak zagrożenia i niekaralność – nie zawsze sprawdzane

Nieprawidłowości związane z ustaleniem braku zagrożenia i/lub niekaralności stwierdzono w dwóch KWP. W KWP w Łodzi stosowano nieprawidłową praktykę polegającą na zaniechaniu, w odniesieniu do funkcjonariuszy wnioskujących o pozwolenie na broń/dopuszczenie do posiadania broni, weryfikacji czy nie należą oni do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 6 UoBiA (tj. prawomocnie skazanych za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe ale również nieumyślne przestępstwa wskazane w tym przepisie). W KWP w Gorzowie Wlkp. nieprawidłowości związane z ustalaniem braku zagrożenia ze strony wnioskodawców ubiegających się o wydanie pozwolenia na broń/dopuszczenia do posiadania broni wystąpiły w przypadku 18,5 % zbadanych spraw. W pozostałych KWP rzetelnie weryfikowano kwestie braku zagrożenia ze strony wnioskodawców i ich niekaralności

(przeprowadzono wywiad środowiskowy, sprawdzano policyjne kartoteki oraz pobierano informacje z Krajowego Rejestru Karnego).

Przykłady

W KWP w Gorzowie Wlkp.: 1) przed wydaniem pozwolenia na broń (obejmującego 15 egzemplarzy broni sportowej do celu szkoleniowego) oraz dopuszczenia do posiadania broni (obejmującego między innymi karabinki samoczynne o kalibrze od 5,45 mm do 7,62 mm, a więc tzw. broń maszynową), nie zweryfikowano w żaden sposób, czy wnioskodawca nie stanowi zagrożenia; 2) przed wydaniem pozwolenia na broń obywatelowi Belgii, dokonano sprawdzenia wnioskodawcy w KRK, ale nie zweryfikowano go w Europejskim Systemie Informacji o Rejestrach Karnych ECRIS, mimo iż zgodnie z art. 114a § 1 Kodeksu karnego, wyrokiem skazującym jest również prawomocne orzeczenie skazujące za popełnienie przestępstwa wydane przez sąd właściwy w sprawach karnych w państwie członkowskim Unii Europejskiej, chyba że według ustawy karnej polskiej czyn nie stanowi przestępstwa, sprawca nie podlega karze albo orzeczono karę nieznaną ustawie.

Weryfikacja znajomości przepisów i umiejętności praktycznych

Nieprawidłowości związane z weryfikacją znajomości ze strony wnioskodawców ubiegających się o pozwolenie na broń/dopuszczenie do posiadania broni przepisów dotyczących posiadania i używania danej broni oraz z umiejętności posługiwania się tą bronią stwierdzono w dwóch KWP.

W KWP w Łodzi zaakceptowano w jednym przypadku zaświadczenie o zdanym egzaminie, mimo iż został on przeprowadzony przez podmiot nieuprawniony i zwolniono tym samym wnioskodawcę z egzaminu przeprowadzanego przez komisję powoływaną przez KWP. Analogiczny przypadek wystąpił w KWP w Gorzowie Wlkp., w której dodatkowo stwierdzono trzy sytuacje, w których zwolniono funkcjonariuszy/żołnierza zawodowego⁴² z egzaminu na podstawie zaświadczeń wydanych przez ich przełożonych – bez wskazania rodzaju broni, których dotyczył egzamin zdany w służbie.

Nieprawidłowe praktyki zwalniania z egzaminu funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych

Wskazać należy, iż sytuacje takie jako nieprawidłowe zostały ocenione również przez KGP. W piśmie z 2023 r.⁴³ wskazano: (...) *Zakres przyznanych w pozwoleniu uprawnień do posiadania poszczególnych rodzajów broni powinien odpowiadać zakresowi zdanego egzaminu, o którym mowa w art. 16*

⁴² W przypadku żołnierzy zawodowych organem właściwym do wydania pozwolenia na broń jest właściwy komendant oddziału Żandarmerii Wojskowej. **Organem właściwym do wydania dopuszczenia do posiadania broni dla żołnierzy zawodowych jest właściwy organ Policji.**

⁴³ Pisma KGP: z 10 lipca 2015 r., znak: ES-2859/MB; z 28 kwietnia 2023 r., znak: ES-2309/1721/2023/BB.

ust. 2 UoBiA. KGP podkreśliło również, że: organy właściwe w sprawach pozwoleń na broń stosowały różną interpretację ww. przepisu, a powszechną (nieprawidłową) praktyką było zwalnianie z egzaminu wymienionych w tym przepisie przedstawicieli służb mundurowych z każdego rodzaju broni, bez konieczności potwierdzenia jego zdania na podstawie innych przepisów.

Przykład

Mimo, iż warunkiem zwolnienia funkcjonariusza/żołnierza zawodowego z egzaminu przeprowadzanego przez komisję powoływaną przez komendanta WP jest zdanie egzaminu z posługiwania się daną bronią, przeprowadzonego na podstawie odrębnych przepisów, to w KWP w Gorzowie Wlkp. zaakceptowano przedłożone przez wnioskodawcę zaświadczenie wydane przez podmiot nieuprawniony do przeprowadzania egzaminu (Biuro Lubuskiego Zarządu Wojewódzkiego LOK w Gorzowie Wlkp.) oraz zaświadczenie Komendanta Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej, iż funkcjonariusz posiada przyznaną broń służbową (bez wskazania rodzaju przydzielonej broni).

Żołnierza zawodowego, ubiegającego się o wydanie dopuszczenia do posiadania broni, zwolniono w KWP w Gorzowie Wlkp. z egzaminu na podstawie zaświadczenia Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej potwierdzającego, iż wnioskodawca został przeszkolony/zdał egzamin z rodzajów broni odpowiadającym oznaczeniom literowym A, C, E, K⁴⁴, przy czym wydane dopuszczenie do posiadania broni obejmowało także rodzaje broni odpowiadające oznaczeniom literowym B, G, H, I, J, N⁴⁵.

W pozostałych KWP osoby ubiegające się o pozwolenie na broń/dopuszczenie do posiadania broni zostały poddane egzaminowi ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania danej broni oraz z umiejętności posługiwania się tą bronią bądź – w sytuacjach wystąpienia okoliczności na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy o broni i amunicji - zwalniano je z tego egzaminu.

⁴⁴ A - broń palna bojowa w postaci pistoletów lub rewolwerów centralnego zapłonu o kalibrze do 12 mm; C - przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej o średniej wartości prądu w obwodzie przekraczającej 10 mA; E - pistolety sygnałowe; K - karabinki samoczynne o kalibrze od 5,45 mm do 7,62 mm.

⁴⁵ B - broń palna gazowa lub alarmowa; G - strzelby powtarzalne o kalibrze wagomiarowym 12; H - strzelby gładkolufowe; I - broń palna centralnego zapłonu z lufami gwintowanymi o kalibrze do 12 mm (karabiny, karabinki sportowe i myśliwskie); J - broń palna bocznego zapłonu z lufami gwintowanymi o kalibrze do 6 mm (karabinki); N - broń palna bocznego zapłonu z lufami gwintowanymi o kalibrze do 6 mm (pistolety).

**Weryfikowany stan
psychofizyczny**

W KWP, przed wydaniem pozwoleń na broń/dopuszczeń do posiadania broni, każdorazowo żądano przedłożenia przez wnioskodawców orzeczeń lekarskich i psychologicznych, wystawionych przez uprawnionych lekarzy i psychologów⁴⁶, a w przypadku wątpliwości co do prawidłowości oceny stanu psychofizycznego wnioskodawców (wynikających z posiadanych przez Policję informacji m.in. o podejrzeniu o uzależnieniu od alkoholu/środków odurzających czy też o stosowaniu przemocy domowej), wnoszono od nich odwołania.

W latach 2022-2024 Komendanci WP złożyli łącznie 1344 odwołania, a Komendant WP w Łodzi, w okresie 2003-2024 (do 20 października) – 243. **Lekarze i/lub psychologowie, do których wniesiono odwołania, nie potwierdzili orzeczeń wydanych w I instancji o posiadaniu zdolności do dysponowania bronią w przypadku od 31,7 % (odwołania Komendanta WP w Olsztynie) do 100 % rozpatrzonych spraw (odwołania Komendanta WP w Poznaniu).**

**Przypadek niezasadnej
rezygnacji ze złożenia
odwołania**

W KWP w Gdańsku ujawniono przypadek niezasadnej rezygnacji ze złożenia odwołania od przedłożonych orzeczeń lekarskich i psychologicznych i wydania pozwolenia na broń, **mimo uznania** przez Komendanta WP w Gdańsku **pięć miesięcy wcześniej, że osoba ta stwarzała zagrożenie dla siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego** (co było wówczas podstawą do odmowy wydania pozwolenia). Zaniechanie to NIK oceniła jako działanie nierzetelne.

**Przypadki wydania
dopuszczeń do posiadania
broni - bez kompletu
informacji**

W KWP w Katowicach stwierdzono trzy przypadki wydania dopuszczeń do posiadania broni w oparciu o orzeczenia lekarskie wydane na podstawie art. 26 ust. 3 pkt 7 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia⁴⁷, bez jednoczesnego potwierdzenia zatrudnienia w podmiotach wskazanych w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 UoBiA, co było działaniem nieprawidłowym.

⁴⁶ Obowiązek ten nie dotyczy funkcjonariuszy wnioskujących o wydanie pozwolenia na broń/dopuszczenia do posiadania broni.

⁴⁷ Dz. U. z 2025 r. poz. 532.

Treść wydanych pozwoleń w większości przypadków była zgodna z wymogami przepisów prawa i żądaniami wnioskodawców

Wydane decyzje w sprawach prawa do posiadania broni (pozwolenia na broń prywatną, dopuszczenia do posiadania broni, pozwolenia na broń na okaziciela⁴⁸) spełniały na ogół wymogi przepisów prawa.

Broń szczególnie niebezpieczna – niekompletna kwalifikacja

Stwierdzone w tym zakresie nieprawidłowości dotyczyły wydania pozwoleń na broń przekraczających żądanie wnioskodawców (w KWP w Łodzi oraz w KWP w Gorzowie Wlkp. – po jednym przypadku); nieodniesienia się do całości żądania stron (w KWP w Łodzi oraz w KWP w Gorzowie Wlkp. – po jednym przypadku). W KWP w Gorzowie Wlkp. wystąpił również przypadek wydania zaświadczenia uprawniającego na nabycia broni nieobjętej pozwoleniem (broń palną bocznego zapłonu z lufami gwintowanymi o kalibrze do 6 mm oraz broń palną przystosowaną do strzelania wyłącznie przy pomocy prochu czarnego). W KWP w Poznaniu stwierdzono nieokreślenie rodzaju broni objętej pozwoleniem (co dotyczyło 29,4 % zbadanych spraw i stanowiło naruszenie art. 12 ust. 1 UoBiA) oraz niekompletną kwalifikację broni należącej do szczególnie niebezpiecznej (co dotyczyło trzech z pięciu zbadanych spraw).

Przykład

W KWP w Poznaniu w pozwoleniu na broń na okaziciela oraz w dwóch decyzjach zmieniających obowiązujące tego rodzaju pozwolenia nie zakwalifikowano pistoletów maszynowych o kalibrze od 6 do 12 mm do broni szczególnie niebezpiecznej, wymienionej w art. 10 ust. 5 pkt 1 UoBiA (samoczynna broń palna, zdolna do rażenia celów na odległość). Zgodnie natomiast z załącznikiem nr I do dyrektywy 2021/555, bronią palną niedozwoloną, należącą do kategorii A, jest m.in. samoczynna broń palna (pkt II.2), zdefiniowana jako broń palna, która ładuje się automatycznie po każdorazowym oddaniu strzału i która może oddać więcej niż jeden strzał przy jednym uruchomieniu urządzenia spustowego (pkt IV lit. c). Analogiczną definicję ujęto w pkt 3 załącznika do ustawy koncesyjnej. Zatem pistolety maszynowe, zdolne do prowadzenia m.in. ognia ciągłego, są bronią szczególnie niebezpieczną w rozumieniu przepisów UoBiA i tak powinny być klasyfikowane w decyzjach wydawanych w KWP.

Przeterminowane orzeczenia lekarskie i psychologiczne

Tylko w KWP w Opolu nie stwierdzono w badanej próbie⁴⁹ przypadku przeterminowanych orzeczeń lekarskich i psychologicznych

⁴⁸ Próby objęte badaniem wynosiły: 17 pozwoleń na broń; 10 dopuszczeń do posiadania broni oraz cztery pozwolenia na broń na okaziciela.

⁴⁹ Badanie we wszystkich KWP przeprowadzono w oparciu o wygenerowane raporty obejmujące 20 osób. Analizie poddano wyłącznie osoby zobowiązane do badań na podstawie art. 15 ust. 4 ustawy o broni i amunicji - w brzmieniu obowiązującym na dzień analiz (tj. bez osób posiadających pozwolenie na broń do celów łowieckich).

(potwierdzających zdolność fizyczną i psychiczną do posiadania broni) osób zobowiązanych do przedkładania takich orzeczeń co pięć lat. W KWP w Gdańsku **weryfikację w tym zakresie rozpoczęto dopiero w roku 2025. W pozostałych KWP stwierdzono przeterminowanie orzeczeń w przypadku wszystkich, bądź większości zobowiązanych poddanych analizie, sięgające w skrajnym przypadku nawet 1194 dni.**

I tak, przeterminowanie orzeczeń w: KWP w Gorzowie Wlkp.; KWP w Katowicach; KWP w Poznaniu dotyczyło 100 % zobowiązanych poddanych analizie. W KWP w Bydgoszczy – 92,9 %; w KWP w Łodzi – 91,7 %; w KWP w Olsztynie – 75 % zobowiązanych poddanych analizie.

Przykłady

W KWP w Gdańsku, mimo iż rejestr Broń posiadał funkcjonalność umożliwiającą generowanie raportów obejmujących osoby, którym upłynął termin ważności orzeczeń lekarskich/psychologicznych, to żadnemu z pracowników WPA nie nadano uprawnień do ich generowania. Weryfikację realizacji obowiązku przedkładania przez zobowiązanych orzeczeń lekarskich i psychologicznych rozpoczęto dopiero w 2025 r.

W KWP w Bydgoszczy przeterminowanie orzeczeń wyniosło od 258 do 586 dni.

W KWP w Gorzowie Wlkp. przeterminowanie badań osób posiadających pozwolenie na broń do celu ochrony osobistej wyniosło od 583 do 1120 dni, a w przypadku osób posiadających dopuszczenie do posiadania broni i będącymi kwalifikowanymi pracownikami ochrony fizycznej - od 703 do 1194 dni.

Nieegzekwowanie obowiązków nałożonych na PZŁ oraz na zarządy stowarzyszeń strzeleckich

W żadnej KWP nie zapewniono pozyskania kompletu corocznych wykazów aktualnych członków uprawiających łowiectwo/strzelectwo z użyciem własnej broni od PZŁ oraz zarządów stowarzyszeń strzeleckich, wymaganych art. 27 ust. 5 ustawy o broni i amunicji.

Przykład

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (KWP w Bydgoszczy) funkcjonowały: trzy zarządy okręgowe Polskiego Związku Łowieckiego: (w Bydgoszczy, w Toruniu i we Włocławku) oraz 13 klubów z licencją Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego. W zakresie corocznych wykazów (za rok: 2022, 2023 i 2024) Zarząd Okręgowy w Bydgoszczy realizował coroczny obowiązek; Zarząd Okręgowy we Włocławku nie zrealizował obowiązku za rok 2022; Zarząd Okręgowy w Toruniu przesłał wykaz wyłącznie 13 maja 2025 r. Tylko jedno towarzystwo strzeleckie przesłało wykaz swoich członków (i tylko w 2025 r.).

Zobowiązanie do badań lekarskich i psychologicznych sprawców przemocy domowej – czasami ze zwłoką lub wcale

Nie we wszystkich KWP niezwłocznie zobowiązywano sprawców przemocy domowej do poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym (na podstawie art. 19a ust. 4 ustawy o broni i amunicji). **Zwłokę** w tym zakresie stwierdzono w KWP w Bydgoszczy, w KWP w Gdańsku i w KWP w Katowicach, a dotyczyła ona od jednej do czterech osób. Pojedyncze przypadki **zaniechania** stwierdzono w KWP w Gdańsku i w KWP w Bydgoszczy.

Przykłady

W KWP w Bydgoszczy stwierdzono zobowiązanie do badań trzech sprawców przemocy domowej po upływie 143, 226 i 440 dni od daty zaistnienia okoliczności obligujących do odebrania broni. Jednego sprawcy przemocy nie zobowiązywano do poddania się badaniom – mimo upływu 344 dni od daty ujawnienia okoliczności obligujących do odebrania broni.

W KWP w Katowicach stwierdzono, że osobę, wobec której toczyło się postępowanie w sprawie fizycznego i psychicznego znęcania się zobowiązywano do poddania się badaniom ponad trzy miesiące od powzięcia tej informacji.

Podejmowanie czynności w kierunku cofnięcia uprawnień do dysponowania bronią czasami ze zwłoką

Komendanci WP, w przypadkach zaistnienia obligatoryjnych przesłanek, każdorazowo podejmowali działania w kierunku cofnięcia uprawnień do dysponowania bronią (pozwoleń na posiadanie broni/dopuszczeń do dysponowania bronią). Zwłokę w tym zakresie stwierdzono w KWP w Gdańsku, a dotyczyła ona 40 % zbadanych spraw.

Przykład

Komendant WP w Gdańsku dopiero po upływie 111 dni od dnia powzięcia informacji o negatywnych orzeczeniach lekarskich i psychologicznych oraz po upływie 27, 58 i 66 dni od powzięcia informacji o prawomocnych skazaniach wszczął postępowanie w sprawie cofnięcia uprawnień do dysponowania bronią.

Komendanci WP wykorzystywali również do wszczynania postępowań w sprawie cofnięcia uprawnień do dysponowania bronią zaistnienie innych okoliczności, wskazanych w UoBiA jako fakultatywne. Należały do nich m.in. niepoddanie się obowiązkowym badaniom lekarskim i psychologicznym czy też ustanie okoliczności faktycznych stanowiących podstawę wydania pozwolenia (przykładowo, wykluczenie z organizacji, w której członkostwo wiązało się z uzyskaniem pozwolenia na broń).

Przykłady

Komendant WP w Gdańsku i Komendant WP w Olsztynie korzystał z tego uprawnienia ze zwłoką, co stwierdzono w odpowiednio 50 %

i 75 % zbadanych spraw (wszczęcie postępowania w sprawie cofnięcia uprawnień nastąpiło w skrajnych przypadkach odpowiednio 281 i 894 dni od powzięcia informacji, które uzasadniały podjęcie tych czynności).

Nie zawsze respektowano obowiązki określone w K.p.a.

W KWP prowadząc postępowania administracyjne związane z uprawnieniami do posiadania broni, nie zawsze przestrzegano przepisów K.p.a. Najczęstsze naruszenia prawa dotyczyły niezapewnienia stronom czynnego udziału w każdym stadium postępowania oraz możliwości wypowiedzenia się – przed wydaniem decyzji – co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Nieprawidłowości stwierdzono w KWP w Łodzi (30 % zbadanych spraw); w KWP w Opolu (50 %); w KWP w Gorzowie Wlkp. (42 %) oraz pojedyncze przypadki w KWP w Katowicach oraz w KWP w Bydgoszczy.

5.4. NADZÓR NAD POSIADANIEM BRONI PALNEJ

Komendant GP identyfikował zagrożenia związane z posiadaniem broni palnej i podejmował działania celem ich wyeliminowania lub ograniczenia. KWP nie sprawowały w pełni rzetelnego nadzoru nad tą bronią. KPP/KMP głównie realizowały zadania zlecone przez organy nadrzędne.

Działania na rzecz ograniczenia/wyeliminowania zagrożeń związanych z bronią palną

Identyfikacja zagrożeń związanych z bronią palną

Zidentyfikowane przez Komendanta GP **zagrożenia związane z posiadaniem broni palnej** dotyczyły szerokiej dostępności do broni czarnoprochowej oraz nielegalnego obrotu bronią palną.

Broń czarnoprochowa

W ocenie Komendanta GP nieograniczony w zasadzie⁵⁰ dostęp do broni czarnoprochowej stanowi realne zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego w Polsce. Brak obowiązku rejestracji tego rodzaju broni prowadzi do niewykrywalności jej w obiegu, co powoduje jej wykorzystywanie między innymi w przestępczości - jako zamiennik broni nowoczesnej. Liczba przestępstw z użyciem broni czarnoprochowej, popełnionych od 2019 r. do 3 lipca 2024 r., wyniosła 73, z czego najwięcej – 28 dotyczyło zabójstwa oraz usiłowania zabójstwa. Ponadto zarejestrowano 94 skuteczne zamachy samobójcze w wykorzystaniem broni czarnoprochowej. Broń tego rodzaju wykorzystywana była również wobec policjantów realizujących czynności służbowe. Powyższe argumenty przedstawiono MSWiA jako uzasadniające objęcie reglamentacją dostępu do broni palnej rozdzielnego ładowania

⁵⁰ Kryterium nabycia tego rodzaju broni i prochu czarnego stanowi jedynie pełnoletność (art. 11 pkt 10 ustawy o broni i amunicji oraz art. 61 ust. 7 ustawy koncesyjnej).

wytworzonej przed 1885 r. oraz replik tej broni. Przekazano również propozycje zmian UoBiA; ustawy koncesyjnej oraz przepisów wykonawczych mające na celu uregulowanie dostępu do tego rodzaju broni.

Przedstawiciele KGP brali udział w spotkaniach: **1)** zespołu ekspertów powołanego w MSWiA do wypracowania propozycji rozwiązań legislacyjnych mających na celu objęcia broni czarnoprochowej reglamentacją; **2)** grupy roboczej *Law Enforcement Working Party* w Brukseli, gdzie przedstawiano zdiagnozowane przez Policję istotne zagrożenie jakim jest niekontrolowany dostęp do broni czarnoprochowej oraz brak harmonizacji prawa europejskiego w tym zakresie.

Krajowy koordynator do spraw broni palnej

W KGP wyznaczono **krajowego koordynatora do spraw broni palnej**, do którego zadań należało pozyskiwanie, gromadzenie i analiza danych dotyczących działalności przestępczej związanej z bronią. Osoba ta pełniła jednocześnie funkcję eksperta *EMPACT FIREARMS*⁵¹, realizowała wymianę informacji operacyjnych systemem bezpiecznej wymiany informacji z EUROPOLEM (kanał SIENA) oraz była delegatem krajowym do Europejskiej Sieci Ekspertów ds. Broni Palnej. Działania koordynatora krajowego wspierali koordynatorzy z Centralnego Biura Śledczego Policji (CBŚP), których z kolei wspomagali funkcjonariusze z poszczególnych zarządów CBŚP. Koordynatorzy do spraw broni palnej funkcjonowali również we wszystkich jednostkach Policji niższego szczebla.

Policyjny punkt kontaktowy

Pozyskiwaniem, gromadzeniem i analizą danych dotyczących nielegalnej broni palnej zajmował się **policyjny punkt kontaktowy**, funkcjonujący w strukturze Wydziału Kryminalnego KGP. Zadaniem punktu było pełnienie roli łącznika i koordynatora wymiany informacji pomiędzy jednostkami Policji oraz policjantami z innych krajów oraz instytucjami międzynarodowymi. Zdecydowana większość informacji dotyczących zagadnień broni palnej przekazywano systemem SIENA (przykładowo, w roku 2024 zrealizowano 497 informacji SIENA umieszczonych w obszarze broni palnej i materiałów wybuchowych).

Źródła nielegalnej broni palnej

W obszarze nielegalnego obrotu bronią palną, w KGP zidentyfikowano m.in.: główne źródła nielegalnej broni (broń, która pozostała/pozostanie po zakończeniu konfliktów zbrojnych; przemysł; kradzieże; zagubienia); **mechanizmy nielegalnego handlu** (przeróbki; *dark web*⁵²; sieci przestępcze); **nowe technologie pozwalające na ominięcie przestępcom tradycyjnych mechanizmów kontroli i regulacji** (możliwość wytwarzania kluczowych komponentów broni

⁵¹ Europejska Multidyscyplinarna Platforma Przeciwko Poważnej Przestępczości.

⁵² *Dark web* to część internetu, w której użytkownicy mogą ukryć swoją tożsamość i lokalizację przed innymi użytkownikami oraz organami ścigania. To sprawia, że *dark web* może służyć do sprzedaży skradzionych danych osobowych.

z użyciem drukarek 3D; dostępne kanały dystrybucji umożliwiające anonimową komunikację i przeprowadzanie transakcji).

**Działania na rzecz
zwalczania nielegalnej
broni palnej**

W ramach **zwalczania przestępczości związanej z nielegalnym wyrobem, handlem i posiadaniem broni** funkcjonariusze Wydziału Kryminalnego KGP m.in.: **1)** uczestniczyli w realizacji zadań w ramach *EMPACT FIREARMS* (w wyniku przeprowadzonych działań odzyskano 31 sztuk broni, sześć części broni palnej oraz 1820 sztuk amunicji); **2)** zorganizowali latem 2024 r., przy wsparciu agencji FRONTEX⁵³, spotkanie przedstawicieli KWP/KSP, na którym przedstawiono przebieg planowanych działań – z perspektywy swoich jednostek; **3)** współpracowali z FRONTEX w sposób stały (spotkania kwartalne), podczas których identyfikowano i omawiano zagrożenia związane z nielegalnym handlem bronią, typowano szlaki oraz sposoby przemytu broni; **4)** zainicjowali wprowadzenie w 2024 r. nowych możliwości rejestrowania⁵⁴ danych broni palnej w systemie SESPOL⁵⁵ (gromadzenie danych pochodzenia krajowego zatrzymanej broni palnej i amunicji), co zwiększyło możliwości śledzenia szlaków przerzutowych i kierunków przepływów nielegalnej broni i amunicji; **5)** zorganizowali spotkanie w kwietniu 2025 r. grupy roboczej ds. broni palnej Europejskiej Sieci Ekspertów ds. Broni Palnej⁵⁶, na którym omawiano najistotniejsze tematy związane z bronią palną.

**Efekty działań w obszarze
nielegalnej broni palnej**

W latach 2022-2024 **Policja zabezpieczyła łącznie 3639 sztuk nielegalnie posiadanej broni palnej**, z czego: w roku 2022 – 1124 sztuk (najwięcej broni długiej automatycznej i półautomatycznej – 472 sztuki); w roku 2023 – 1636 sztuk (najwięcej broni sygnałowej – 699 sztuk); w roku 2024 – 879 sztuk (najwięcej broni długiej automatycznej i półautomatycznej – 446 sztuk).

---

⁵³ Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

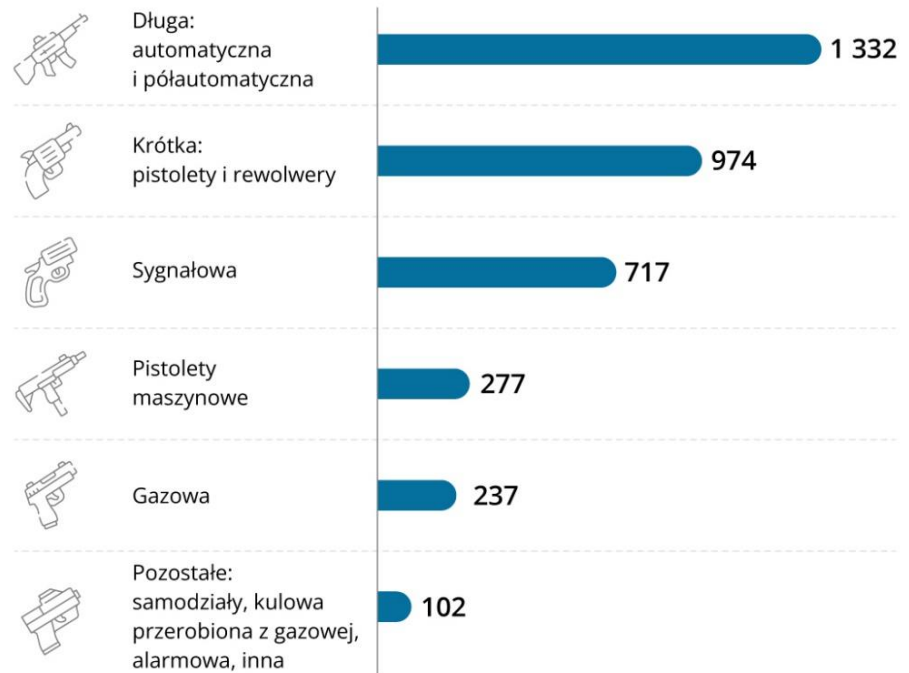
⁵⁴ Rejestracja danych w formule zaproponowanej przez Wydział Kryminalny zaczęła funkcjonować od 1 lipca 2024 r.

⁵⁵ System Elektronicznej Sprawozdawczości Policji.

⁵⁶ *European Firearms Experts* - grupa działająca przy Unii Europejskiej, skupiająca specjalistów ds. broni palnej z różnych państw członkowskich oraz instytucji UE.

Infografika nr 6

Liczba zabezpieczonej przez Policję nielegalnie posiadanej broni palnej w latach 2022-2024

Źródło: dane KGP

W I kwartale roku 2025 zabezpieczono łącznie 320 sztuk nielegalnie posiadanej broni palnej (najwięcej broni długiej automatycznej i półautomatycznej – 151 sztuk).

Postępowania karne z art. 263 k.k.

Liczba postępowań wszczętych na podstawie art. 263 Kodeksu karnego z roku na rok w okresie 2022-2024 wzrastała, wynosząc w każdym roku, odpowiednio: 1328, 1477 i 1589. Z łącznej liczby wszczętych w tym okresie postępowań (4 394) **zdecydowana większość** (88,7 %) **dotyczyła** naruszenia art. 263 § 2 k.k., tj. **nielegalnego posiadania broni palnej**, następnie (6 %) art. 263 § 4 k.k., tj. nieumyślnego spowodowania utraty legalnie posiadanej broni palnej lub amunicji, w dalszej kolejności (3,9 %) art. 263 § 1 k.k., tj. wyrobu lub handlu bronią palną lub amunicją bez wymaganego zezwolenia oraz (1,4 %) art. 263 § 3 k.k., tj. udostępnienia lub przekazania broni palnej lub amunicji przez posiadającego pozwolenie osobie nieuprawnionej.

Osadzeni

Liczba⁵⁷ osób **osadzonych** w zakładach penitencjarnych, skazanych za przestępstwa z art. 263 k.k., wynosiła **427**.

⁵⁷ Stan na 17 stycznia 2025 r.

**Przestępstwa z użyciem
broni palnej**

Liczba przestępstw z użyciem broni palnej popełnionych w latach 2022-2024 wyniosła łącznie **1848** (w kolejnych latach wzrastała, wynosząc odpowiednio: 548; 603 i 697. KGP nie prowadziła statystyk w podziale na przestępstwa popełnione z bronią legalnie i nielegalnie posiadaną.

Wykroczenia

Liczba wykroczeń określonych w ustawie o broni i amunicji za lata 2022-2024 wyniosła łącznie **1390** (w poszczególnych latach, odpowiednio: 460; 381 i 549).

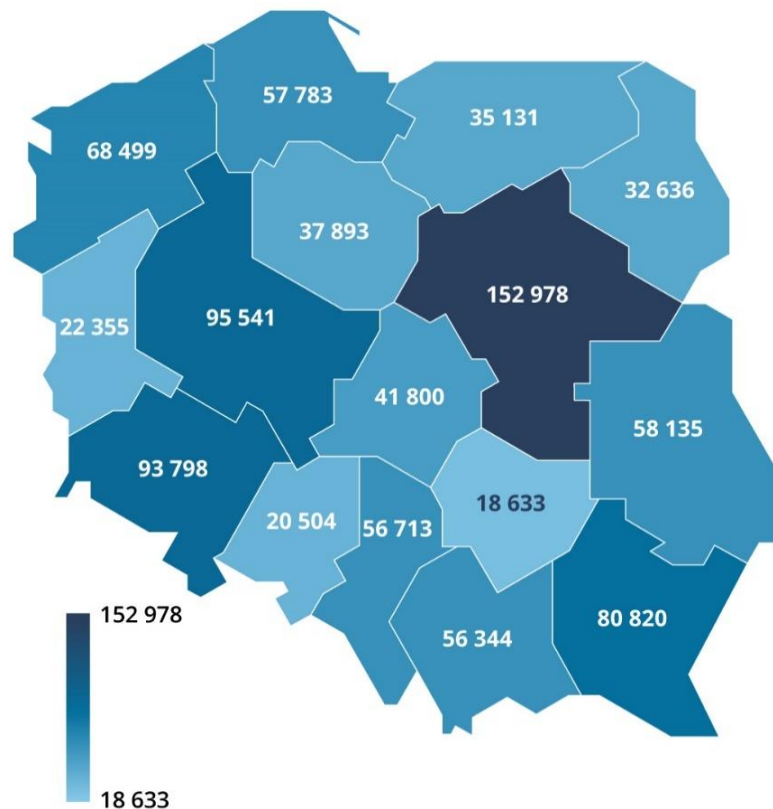
Najczęstszym wykroczeniem było **niedopełnienie obowiązku rejestracji broni albo obowiązku zdania broni i amunicji do depozytu** (34,5 % ogółu za lata 2022-2024), następnie niedopełnienie obowiązku zwrotu legitymacji osoby dopuszczonej do posiadania broni, legitymacji posiadacza broni, karty rejestracyjnej lub Europejskiej karty broni palnej (24,8 %), następnie przechowywanie oraz noszenie broni i amunicji w sposób umożliwiający dostęp do nich osób nieuprawnionych (12,1 %).

**Znana liczba
zarejestrowanej broni
nieznana liczba osób
posiadających broń**

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. w **posiadaniu osób fizycznych** na terenie kraju było **928 563** zarejestrowanych przez właściwe organy Policji **egzemplarzy broni palnej**.

Infografika nr 7

Liczba zarejestrowanych jednostek broni palnej będących w posiadaniu osób fizycznych w poszczególnych województwach⁵⁸

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie danych z kontroli.

⁵⁸ Dane dotyczące województwa mazowieckiego obejmują liczbę egzemplarzy broni w posiadaniu osób fizycznych zarejestrowanych przez KWP w Radomiu i KSP.

Liczba zarejestrowanej broni palnej osób fizycznych przez skontrolowane KWP, według stanu na 31 grudnia 2024 r., wyniosła 366 720.

Nieznana była natomiast liczba osób posiadających broń. W przekazanych w toku kontroli NIK zestawieniach wskazano na brak takich danych.

Wyjaśnienia

Dyrektor Biura Prewencji KGP wyjaśnił: (...) *Policja gromadzi dane dotyczące liczby osób posiadających pozwolenie na broń w danym celu. Powyższe wynika z treści art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, który stanowi, że pozwolenie na broń wydaje się w określonym celu, w szczególności w celu ochrony osobistej, ochrony osób i mienia, łowieckim, sportowym, kolekcjonerskim, pamiątkowym oraz szkoleniowym. Wobec tego, jedna osoba może posiadać więcej niż jedno pozwolenie na broń oraz zarejestrować jeden egzemplarz broni w więcej niż w jednym celu. Przywołany przepis prawa określa, w sposób bezwzględnie wiążący organy Policji, zakres danych gromadzonych przez Policję w omawianym obszarze. Do przyjęcia odmiennej niż obecna koncepcji gromadzenia danych przez Policję, umożliwiającej pozyskanie danych o „liczbie osób posiadających broń” niezbędna jest zmiana systemowa w zakresie wydawania pozwoleń na broń w Polsce w szczególności polegająca na rezygnacji z funkcjonujących obecnie celów posiadanych pozwoleń na broń. W takim stanie prawnym, dana osoba nie będzie mogła posiadać kilku pozwoleń na broń, lecz jedno i każda broń przez nią nabyta byłaby rejestrowana i przypisywana do tej osoby, a nie do celu posiadanego pozwolenia.*

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że wagę informacji dotyczącej liczby posiadaczy broni dostrzeżono także w KGP, kierując do podległych organów Policji w 2018 r. pismo⁵⁹ w którym wskazano, że brak rzetelnych danych w rejestrze Broń może prowadzić do wniosku, iż organy właściwe w sprawach pozwoleń na broń nie wiedzą ilu jest faktycznie posiadaczy broni na podległym im służbowo terenie.

**Broń palna podmiotów
z terenu kraju
posiadających pozwolenie
na broń na okaziciela**

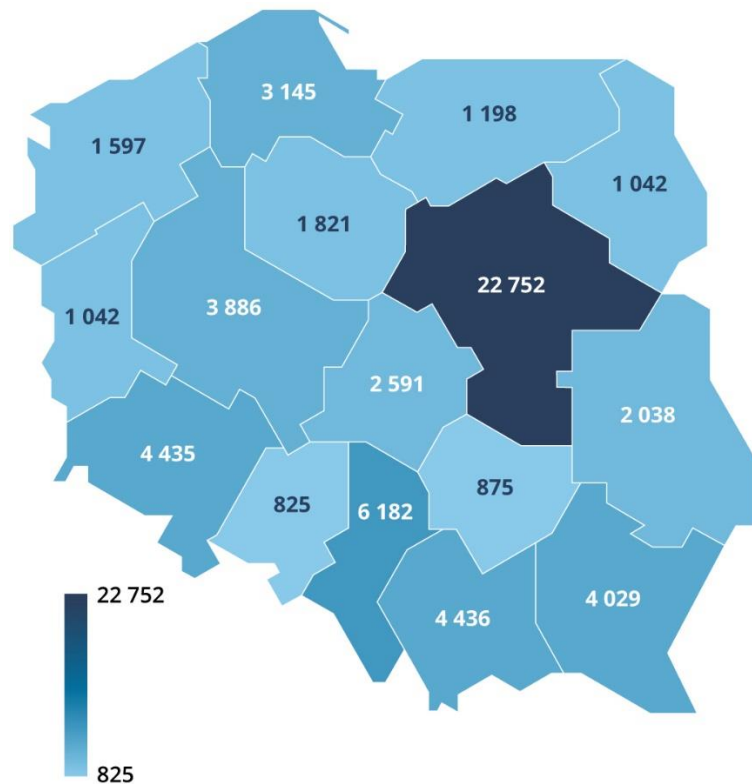
Na terenie kraju, według stanu na 31 grudnia 2024 r., 1868 **podmiotów posiadających pozwolenie na broń na okaziciela dysponowało** łącznie **61 894 egzemplarzami** zarejestrowanej **broni palnej**. **Najwięcej** egzemplarzy zarejestrowanej broni palnej – 28 608 (**46,2 % ogółu**) **posiadały szkoły organizacje sportowe i łowieckie, stowarzyszenia obronne w celu szkolenia i realizacji ćwiczeń strzeleckich lub inne placówki oświatowe oraz organizatorzy kursów, kształcących**

⁵⁹ Z 2 stycznia 2018 r., znak:ES8/18/4351/4167/17/SG.

w zawodzie pracownika ochrony (podmiotów tych było łącznie 749),
następnie (25 786, tj. **41,7 % ogółu**) **SUFO** (łącznie 822 podmioty⁶⁰).

Infografika nr 8

Liczba zarejestrowanych jednostek broni będących w posiadaniu podmiotów w poszczególnych województwach⁶¹

Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie danych z kontroli.

Broń palna podmiotów posiadających pozwolenie na broń na okaziciela – obszar działania skontrolowanych KWP

Na terenie działania skontrolowanych KWP, według stanu na 31 grudnia 2024 r. funkcjonowały łącznie 823 podmioty posiadające pozwolenie na broń na okaziciela, a **liczba** zarejestrowanych przez te podmioty **egzemplarzy broni palnej** wyniosła **20 690**.

Najwięcej egzemplarzy broni (12 077, co stanowiło **58,4 %**) **posiadały szkoły organizacje sportowe i łowieckie, stowarzyszenia obronne w celu szkolenia i realizacji ćwiczeń strzeleckich lub inne placówki oświatowe oraz organizatorzy kursów, kształcących w zawodzie pracownika ochrony** (358 podmiotów), **następnie** (5198, tj. **25,1 %**) **SUFO** (349 podmiotów)⁶².

⁶⁰ Z czego koncesjonowani przedsiębiorcy w zakresie usług ochrony osób i mienia (632 podmioty) – posiadali 22 911 egzemplarzy (37 % ogółu), a wewnętrzne służby ochrony (190 podmiotów) – 2 875 egzemplarzy (4,6 % ogółu).

⁶¹ Dane dotyczące województwa mazowieckiego obejmują liczbę egzemplarzy broni w posiadaniu podmiotów zarejestrowanych przez KWP w Radomiu i KSP.

⁶² Z czego koncesjonowani przedsiębiorcy w zakresie usług ochrony osób i mienia (282 podmioty) – posiadali 4612 egzemplarzy (22,3 % ogółu), a wewnętrzne służby ochrony (67 podmiotów) – 586 egzemplarzy (2,8 % ogółu).

Pozostałe egzemplarze zarejestrowanej broni palnej należały do:

- 1) **prowadzących strzelnice** (55 podmiotów) – 2092 (**10,1 %**);
- 2) **realizujących filmy** i inne przedsięwzięcia artystyczne (9 podmiotów) – 938 (**4,5%**);
- 3) podmiotów, których **pracownikom** broń jest niezbędna **do ochrony osobistej** w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków pracowniczych związanych ze szczególnym narażeniem na zamach przeciwko życiu lub zdrowiu (43 podmioty) – 335 (**1,6 %**);
- 4) zarządców lub dzierżawców obwodów łowieckich w celu wykonania **odstrzału sanitarnego** (sześć podmiotów) – 44 (**0,2 %**);
- 5) podmiotów, którym broń jest niezbędna **w celach wzywania pomocy, ratowniczych, poszukiwawczych oraz sygnalizowania rozpoczęcia konkurencji w zawodach sportowych** (trzy podmioty) – sześć (**0,02 %**).

Zapewnienie systematycznych kontroli warunków przechowywania broni – wyłącznie w SUFO

KGP określiła w formie pisemnych procedur⁶³, tryb wykonywania czynności nadzorczych nad działalnością specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych, posiadających status przedsiębiorcy, w rozumieniu ustawy – Prawo przedsiębiorców (tzw. SUFO). W dokumencie tym uregulowano: sposób sporządzania rocznych planów kontroli oraz zasady i sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności kontrolnych. Jednocześnie zobowiązano podległe jednostki do gromadzenia danych o kontrolach w tych podmiotach w Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji (SESPol).

W latach 2022–2024 przeprowadzono w kraju łącznie 1221 kontroli SUFO, z czego 947 dotyczyło koncesjonowanych przedsiębiorców w zakresie usług ochrony osób i mienia, a pozostałe 274 wewnętrznych służb ochrony.

Funkcjonariusze KWP w Łodzi przeprowadzili w latach 2023-2024⁶⁴ (do 18 października) łącznie 64 kontrole SUFO, z czego 55 dotyczyło koncesjonowanych przedsiębiorców w zakresie usług ochrony osób i mienia, a pozostałe dziewięć - wewnętrznych służb ochrony. Funkcjonariusze pozostałych skontrolowanych KWP przeprowadzili w latach 2022-2024 łącznie 377 kontroli SUFO, z czego 328 dotyczyło koncesjonowanych przedsiębiorców w zakresie usług ochrony osób i mienia, a pozostałe 49 wewnętrznych służb ochrony.

Znaczne zróżnicowanie liczby kontroli osób fizycznych oraz podmiotów innych niż SUFO

Brak zobowiązania do raportowania o przeprowadzonych kontrolach w **pozostałych podmiotach** posiadających pozwolenie na broń na okaziciela, **jak również** w odniesieniu do **osób fizycznych** spowodował, że w **KWP nie korzystano z uprawnienia do kontroli bądź korzystano z niego w ograniczonym i zróżnicowanym zakresie.**

⁶³ Zatwierdzone przez Zastępcę Komendanta Głównego Policji 8 czerwca 2018 r.

⁶⁴ Okres objęty kontrolą w KWP w Łodzi nie obejmował roku 2022.

Łączna **liczba kontroli**, przeprowadzonych przez funkcjonariuszy KWP w okresie 2022-2024, dotyczących **osób fizycznych wahała się od zera** (w KWP w Opolu i w KWP w Katowicach) **do 310** (w KWP w Gorzowie Wlkp.). Liczba kontroli przeprowadzonych w innych niż SUFO podmiotach posiadających pozwolenie na broń na okaziciela, tj.:

- **podmiotach prowadzących strzelnice wahała się od zera** w przypadku KWP w Gorzowie Wlkp. (na dzień 31 grudnia 2024 r. sześć podmiotów prowadzących strzelnice) i KWP w Poznaniu (cztery strzelnice) **do 16** w przypadku KWP w Katowicach (15 strzelnic);
- **szkołach, organizacjach sportowych i łowieckich, stowarzyszeniach, podmiotach realizujących ćwiczenia strzeleckie, bądź kształcących w zawodzie pracownika ochrony wahała się od zera** w przypadku KWP w Bydgoszczy (58 podmiotów) i KWP w Gdańsku (36 podmiotów) **do 21** w przypadku KWP w Olsztynie (28 podmiotów);
- **podmiotach, których pracownikom broń jest niezbędna do ochrony osobistej, ze względu na szczególne narażenie życia lub zdrowia wahała się od zera** w przypadku: KWP w Bydgoszczy (11 podmiotów); KWP w Katowicach (23 podmioty); KWP w Opolu i KWP w Gorzowie Wlkp. (po jednym podmiocie) **do dwóch** kontroli w przypadku KWP w Poznaniu (sześć podmiotów).

Postulaty zmian legislacyjnych

Skontrolowane KWP wskazywały, iż istotnym utrudnieniem w realizacji kontroli warunków przechowywania broni jest brak prawnej możliwości upoważnienia do jej przeprowadzenia funkcjonariuszy KPP/KMP.

Przykład

Naczelnik Wydziału Postępowań Administracyjnych KWP w Katowicach wskazała: *Z uwagi na wielość zadań KWP, doraźne potrzeby oraz ograniczone zasoby kadrowe, realizacja obowiązku wynikającego z przepisu art. 27 ust. 1 UoBiA, w zakresie kontroli warunków przechowywania broni, wobec tak dużej liczby posiadaczy pozwoleń na broń jest praktycznie niewykonalna, zasadne wydaje się dokonanie zmiany przepisu art. 27 ust. 1 UoBiA, umożliwiającej upoważnienie, przez organy właściwe w sprawach pozwoleń na broń, funkcjonariuszy jednostek Policji niższego szczebla, do przeprowadzenia kontroli warunków przechowywania broni.*

Deklaracja Komendanta GP o rozszerzeniu zakresu sprawozdawanych danych statystycznych o liczbę kontroli

Komendant GP, w związku z uwagą sformułowaną przez NIK w wystąpieniu pokontrolnym związaną ze znacznym zróżnicowaniem liczby realizowanych kontroli przez funkcjonariuszy poszczególnych KWP, poinformował, że komendanci WP/Komendant Stołeczny Policji zostaną zobowiązani do przekazywania, w corocznych zestawieniach

Kontrole warunków przechowywania broni przez podmioty posiadające pozwolenie na broń na okaziciela w większości KWP prowadzono prawidłowo

statystycznych, informacji o liczbie kontroli wynikających z art. 27 ust. 1 UoBiA (z podziałem na rodzaje podmiotów).

Realizowane kontrole warunków przechowywania broni i amunicji przez podmioty posiadające pozwolenie na broń na okaziciela były realizowane w większości KWP prawidłowo i rzetelnie (w każdej KWP kontrolerzy NIK poddali analizie po pięć kontroli). **Nieprawidłowości** w tym zakresie wystąpiły w KWP w Opolu oraz w KWP w Gdańsku.

W KWP w Opolu ujawniono: 1) niewłaściwą praktykę realizowania przez funkcjonariuszy KWP kontroli wykonywania obowiązków wynikających z przepisów UoBiA przez podmioty posiadające pozwolenie na broń na okaziciela oraz kontroli w celu potwierdzenia spełnienia wymagań technicznych magazynu i sposobu zabezpieczenia broni i amunicji będących w posiadaniu SUFO – bez wymaganych przepisami prawa upoważnień do przeprowadzenia tych kontroli, oraz: 2) przypadek nierzetelnej oceny stanu faktycznego, i w następstwie – niesformułowanie koniecznych zaleceń. W KWP w Gdańsku stwierdzono przypadek nierzetelnie udokumentowanej kontroli strzelnicy.

Przykład

Funkcjonariusze KWP w Opolu realizując w lutym 2025 r. kontrolę jednej ze strzelnic, mimo stwierdzenia braku w magazynie szaf na broń wymaganych § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków przechowywania broni⁶⁵, nie sformułowali zaleceń/wniosków pokontrolnych. W wyniku kontroli NIK dokonano *ponownej i dogłębnej analizy przepisów rozporządzenia w sprawie warunków przechowywania broni uznano, że podmioty posiadające broń i amunicję na podstawie pozwolenia na okaziciela, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 3-8 UoBiA, zgodnie z § 3 rozporządzenia przechowują broń i amunicję w magazynie broni w urządzeniach spełniających wymagania co najmniej klasy S1. (...) W związku z tym 3 czerwca 2025 r. zobowiązano Prezesa Zarządu Strzelnicy (...) do wyposażenia istniejącego magazynu broni i amunicji w urządzenia do przechowywania broni spełniające wymagania co najmniej klasy S1.*

⁶⁵ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 sierpnia 2014 r. w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji (Dz. U. z 2023 r. poz. 364), dalej: *rozporządzenie w sprawie warunków przechowywania broni*.

**Spóźnione procedury
mające na celu
zabezpieczanie broni
po zmarłych**

Zabezpieczanie broni palnej po zmarłych

Pisemną procedurę weryfikacji zgonów osób posiadających pozwolenie na broń opracowano w KGP i przekazano podległym organom Policji dopiero w toku kontroli NIK, tj. 12 czerwca 2025 r. KGP zobowiązała podległe jednostki do przeprowadzenia pierwszej weryfikacji w terminie do 30 września 2025 r. i poinformowania KGP o jej wynikach do 10 października 2025 r.

Wcześniej, w żadnej KWP, mimo dostępu do bazy PESEL i mimo, iż w rejestrze posiadaczy broni figurowały osoby urodzone na przykład w roku 1915 (a więc mające 110 lat), nie prowadzono systemowej weryfikacji pod kątem ewentualnych zgonów posiadaczy broni. Stosowne działania podejmowano wyłącznie doraźnie – na przykład po uzyskaniu informacji o zgonie od rodziny zmarłego. Taki sposób postępowania spowodował, że broń po osobach zmarłych pozostawała niezabezpieczona nawet przez 30 lat. Fakt zgonów ustalili kontrolerzy NIK weryfikując w bazie PESEL informacje dotyczące od 20 do 25 posiadaczy pozwoleń na broń urodzonych w latach 1900-1940. W wyniku weryfikacji ustalono, iż część posiadaczy broni urodzonych w tych latach nie żyje, a pięciu posiadaczy broni żyła – osoby te miały: 100 lat (w posiadaniu po jednej sztuce broni palnej: bocznego zapłonu; gładkolufowej oraz dopuszczonej do wykonywania polowań); 98 lat (dubeltówka i sztucer); 97 lat (dubeltówka); 96 lat (dubeltówka) oraz kolejna 96 lat (dwie sztuki broni palnej bocznego zapłonu, tj. pistolet i karabinek).

**Broń niezabezpieczona
nawet przez 30 lat**

Wyłącznie w KWP w Opolu, w badanej próbie nie wystąpił przypadek niezabezpieczenia broni po zmarłych. W **KWP w Gorzowie Wlkp.** ujawniono **niezabezpieczenie broni** po dwóch osobach, **mimo upływu odpowiednio 30 i 19 lat od zgonu** tych osób; w **KWP w Gdańsku** – po czterech osobach zmarłych, **mimo upływu od zgonu ponad pięciu do ponad 10 lat**; w **KWP w Poznaniu** – po dwóch osobach, **mimo upływu od zgonu odpowiednio prawie roku i pięciu lat**; w **KWP w Katowicach** po 19 osobach zmarłych, **mimo, iż od daty ich zgonu upłynęło: między ok. 30 a 19 lat – 12 osób, między ok. 10 a pięć lat – sześć osób oraz rok i dwa miesiące – jedna osoba**; w **KWP w Bydgoszczy** – po dwóch osobach, **mimo, że od daty ich zgonu upłynęło ok. trzy i pół roku i cztery lata**; w **KWP w Łodzi** – po dwóch osobach **mimo upływu 14 i sześciu lat od zgonu**.

Zdaniem NIK wypracowanie skutecznych procedur mających na celu niezwłoczne zabezpieczenie broni po osobach zmarłych jest niezbędne dla ograniczenia dostępu do tej broni osobom nieuprawnionym oraz minimalizacji konieczności rejestrowania broni jako utraconej.

**Znaczna liczba
broni utraconej**

Według stanu **na koniec 2024 r., liczba** egzemplarzy **broni palnej, zarejestrowanej jako utracona wynosiła 42 220**, z czego 327 zarejestrowano w latach 2022-2024 (w poszczególnych latach odpowiednio: 119; 102 i 106 egzemplarzy).

Odbieranie broni, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni

W skontrolowanych KWP⁶⁶ w latach 2022-2024 łącznie **w 938 przypadkach odebrano broń, amunicję oraz dokumenty potwierdzające legalność posiadania broni**. Liczba odebranych egzemplarzy broni wyniosła łącznie 2267.

Najczęściej (817 przypadków, tj. **87,1 %**) powodami były **okoliczności, które uprawniają Policję do odebrania broni** (tj. wymienione w art. 19 ustawy o broni i amunicji). Liczba egzemplarzy broni odebranych na tej podstawie wyniosła 1921.

**Odbieranie broni
sprawcom przemocy
domowej**

Pozostałe 121 przypadków (**12,9 %**) **dotyczyły** obligatoryjnego **odebrania broni sprawcom przemocy domowej**, z uwagi na okoliczności wymienione w art. 19a ustawy o broni i amunicji. Liczba egzemplarzy broni odebranej na tej podstawie wyniosła 346.

Najczęściej (101 przypadków, tj. 83,5 %) przyczyną odebrania broni sprawcom przemocy domowej było wszczęcie procedury „Niebieskie karty”, następnie (21 przypadków, tj. 17,4 %) – wydanie wobec posiadacza broni nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, zakazu zbliżania się do osoby doznającej tej przemocy na wyrażoną w metrach odległość, zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie; następnie (14, tj. 11,5 %) – z uwagi na zatrzymanie posiadacza broni w związku ze stosowaniem przez niego przemocy domowej oraz w pięciu przypadkach – w związku z sądowymi powiadomieniami, o których mowa w art. 19a ust. 1 pkt 5⁶⁷ ustawy o broni i amunicji.

Analizy NIK przeprowadzone na próbach obejmujących po pięć przypadków wykazały, iż **na ogół bezzwłocznie odbierano sprawcom**

⁶⁶ Dane te nie obejmują KWP w Łodzi.

⁶⁷ Powiadomienie przez sąd o wydaniu wobec posiadacza broni postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia lub postanowienia zobowiązującego do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, zakazu zbliżania się do osoby doznającej tej przemocy na wyrażoną w metrach odległość, zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie.

przemocy domowej broń, amunicję i dokumenty potwierdzające legalność posiadania broni.

Przypadki opieszałych działań oraz zaniechań wobec sprawców przemocy domowej posiadających broń

Jednostkowe nieprawidłowości w tym zakresie ujawniono w dwóch KWP. **W KWP W Gdańsku odebranie broni** nastąpiło **po upływie ponad dwóch miesięcy od powzięcia informacji o wszczęciu** wobec posiadacza broni **procedury „Niebieskie karty”**. W **KWP w Katowicach** nie zobowiązano terenowej jednostki Policji do odebrania broni osobie, wobec której wszczęto procedurę „Niebieskie karty”, a **jedynie skierowano** do tej jednostki **pismo (po 54 dniach od powzięcia informacji o wszczęciu tej procedury) o rozważenie odebrania broni** (broń została odebrana).

Zbycie broni i zwrot dokumentów

W KWP egzekwowano na ogół wywiązywanie się z obowiązku zwrotu przez osoby, które utraciły prawo do posiadania broni dokumentów potwierdzających legalność jej posiadania w terminie 7 dni oraz do zbycia broni w terminie 30 dni (bądź złożenia po tym terminie niezbytą broń i amunicję do policyjnego depozytu). W sytuacjach niedopełnienia tych obowiązków kierowano wnioski o ukaranie sprawców wykroczeń.

Sprawcy wykroczeń czasami bezkarni

W trzech KWP mimo niewywiązania się przez osoby, którym cofnięto prawo do posiadania broni z obowiązków dotyczących zwrotu dokumentów bądź zdeponowania broni, KWP nie podjęły żadnych działań (lub podjęto je dopiero w toku kontroli NIK) w celu ukarania sprawców wykroczeń.

W KWP w Łodzi i w KWP w Gdańsku nie skierowano wniosków o ukaranie na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 13 UoBiA wobec osób, które nie zwróciły, mimo cofniętych uprawnień do dysponowania bronią (pozwolenie na broń i/lub dopuszczenie do posiadania broni) dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni, a sytuacje te dotyczyły odpowiednio 22,2 % i 41,7 % zbadanych spraw.

W KWP w Olsztynie, mimo niedopełnienia obowiązku określonego w art. 22 ust. 3 UoBiA, tj. dotyczącego złożenia broni i amunicji do depozytu przez osoby, którym cofnięto pozwolenie na ich posiadanie, nie skierowano wniosków o ukaranie na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 UoBiA, co stwierdzono w przypadku 7,5 % zbadanych spraw, a w kolejnym przypadku wniosek ten skierowano w toku kontroli NIK.

Depozyty broni

Depozyty broni

Wszystkie KWP zapewniły możliwość zdeponowania broni. W latach 2022-2024 do depozytu przekazano łącznie 5380 egzemplarzy broni, w tym 1215 do zniszczenia.

W większości KWP **przyjęcie broni do depozytu i/lub warunki jej przechowywania nie były prawidłowe.**

Bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego

W trzech KWP (KWP w Łodzi, KWP w Gdańsku, KWP w Katowicach) przyjmowanie broni do depozytu odbywało się w sposób stwarzający bezpośrednio niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego.

Stwierdzono bowiem, że czynności tych dokonywano w miejscach ogólnodostępnych (w KWP w Łodzi i w KWP w Gdańsku – w pokojach biurowych, a w KWP w Katowicach – w korytarzu), niewyposażonych w urządzenia do przechwytywania pocisków mogących wystrzelić podczas rozładowywania broni.

W KWP w Gdańsku, **poza zagrożeniem wynikającym z przyjmowaniem broni do depozytu w niewłaściwym miejscu, zagrożenie stwarzał również sposób przechowywania broni i amunicji w magazynie depozytowym** (magazyn był przepelniony, z ograniczoną możliwością poruszania się, amunicja przechowywana luzem, a broń składowana jedna na drugiej).

Zdjęcia nr 1

Magazyn depozytowy w Komendzie Wojewódzkiej w Gdańsku

Źródło: materiały z kontroli NIK.

Art. 51 ustawy o NIK	W związku z powyższym kontrolerzy NIK zobowiązali Komendantów WP w Łodzi, w Gdańsku i w Katowicach do niezwłocznego poinformowania kontrolerów o podjętych działaniach zapobiegających stanowi zagrożenia. W każdym przypadku wyeliminowano stwierdzone zagrożenia jeszcze w toku kontroli.
Jeden z depozytów bez wymaganego zabezpieczenia	<p>W KWP w Gorzowie Wlkp. nie zapewniono warunków zabezpieczenia depozytu określonych w § 4 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie warunków przechowywania broni w związku z § 3 rozporządzenia w sprawie zasad deponowania broni⁶⁸, gdyż: zainstalowany w pomieszczeniach systemem sygnalizacji włamania napadu nie spełniał wymagań co najmniej normy PN-EN 50131-1, nie posiadał wyprowadzeń do punktu ochrony (sygnalizacja alarmowa nie została zintegrowana z systemem znajdującym się w budynku głównym KWP), a pomieszczenia nie zostały objęte całodobową uzbrojoną ochroną.</p> <p>W KWP w Opolu jednostkowy brak obowiązkowego wyposażenia (koc gaśniczy) uzupełniono dopiero w toku kontroli NIK.</p>
Brak wiedzy o stanie technicznym deponowanej broni	W czterech KWP (KWP w Opolu, KWP w Katowicach, KWP w Gdańsku i KWP w Gorzowie Wlkp.) przyjmowano broń do depozytu bez sporządzenia obowiązkowej opinii dotyczącej stanu technicznego broni bądź opinii wydawały osoby nieposiadające wymaganych kwalifikacji, co było niezgodne z § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zasad deponowania broni, który stanowi że z czynności przyjęcia do depozytu broni i amunicji jednostka deponująca sporządza protokół, do którego dołącza opinię dotyczącą stanu technicznego broni sporządzoną przez specjalistę z zakresu rusznikarstwa.
Realizacja w KPP/KMP zadań związanych z bronią do celów kolekcjonerskich	W 12 ⁶⁹ z 14 KPP/KMP w trakcie wykonywania przez funkcjonariuszy czynności służbowych np. interwencji, kontroli drogowych, w których legitymowano osoby będące posiadaczami broni do celów kolekcjonerskich na ogół ustalano, czy noszona była broń. Ustalenia te polegały głównie na obserwacji np. czy nie ma w widocznym miejscu broni i/lub rozpytaniu osoby weryfikowanej w tym zakresie. W KPP w Wejherowie stwierdzono, że niektórzy funkcjonariusze w trakcie wykonywanych czynności nie prowadzili takiej weryfikacji, gdyż jak wyjaśnili, zakres czynności służbowych wobec legitymowanych wynikał

---

⁶⁸ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad deponowania i niszczenia broni i amunicji w depozycie Policji, Żandarmerii Wojskowej lub organu celnego oraz stawki odpłatności za ich przechowywanie w depozycie (Dz. U. Nr 152, poz. 1609), dalej: rozporządzenie w sprawie zasad deponowania broni.

⁶⁹ W KPP w Piasecznie i KMP w Nowym Sączu policjanci w trakcie prowadzonych czynności służbowych nie wystąpiły przypadki legitymowania osób, które byłyby posiadaczami broni do celów kolekcjonerskich.

z przyczyn dla jakich dokonywano tego legitymowania, a nie dotyczyły one broni⁷⁰.

Przykład

Funkcjonariusze KPP w Trzebnicy wykonujący czynności służbowe, tj. legitymowania danej osoby lub zgłoszenia w ramach powzięcia interwencji z systemów informatycznych uzyskiwali informację na temat posiadania przez daną osobę broni palnej bądź możliwości zlokalizowania broni pod danym adresem interwencji. Funkcjonariusze realizujący swoje obowiązki służbowe w związku z legitymowaniem bądź zatrzymywaniem danej osoby podejrzanej o popełnienie wykroczenia dopytywali osobę o posiadanie broni w chwili interwencji, po czym weryfikowali również tożsame dane w mobilnym terminalu oraz kontynuowali dalsze czynności dotyczące głównego powodu zatrzymania bądź legitymowania osoby.

Funkcjonariusze KPP w Puławach oświadczyli, że po uzyskaniu informacji, iż osoba poddana czynnościom posiada pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich, nie podejmowali szczególnych działań z tym związanych. Czynności wobec tych osób wykonywano zgodnie z powszechną taktyką policyjną, w tym m.in. zwracając uwagę czy nie ma broni w widocznym miejscu.

Realizacja w KPP/KMP zadań związanych z osobami posiadającymi pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich

We wszystkich 14 KPP/KMP realizowano zadania zlecone przez KWP/KSP, w tym związane z reglamentacją dostępu do broni palnej. Obejmowały one w szczególności sporządzanie opinii z miejsca zamieszkania o osobach ubiegających się o pozwolenie lub rozszerzenie posiadanego pozwolenia na broń palną do celów kolekcjonerskich. Nieterminowe wydawanie powyższych opinii środowiskowych stwierdzono w KPP w Kartuzach (cztery z 15 zbadanych spraw) i w KPP w Wejherowie (dziewięć z 20 zbadanych spraw), przy czym w większości przypadków przekroczenie terminu wynosiło do siedmiu dni. W skrajnym przypadku opóźnienie wyniosło 27 dni, co mogło mieć wpływ na terminowość wydania decyzji przez Komendanta WP.

W połowie skontrolowanych KPP/KMP funkcjonariusze w trakcie wykonywanych czynności służbowych ujawnili okoliczności mogące mieć wpływ na cofnięcie pozwolenia na broń palną do celów kolekcjonerskich. Sytuacje te najczęściej dotyczyły stosowania przemocy domowej przez posiadaczy takich pozwoleń. O każdym zdarzeniu poinformowano właściwe organy Policji uprawnione do cofnięcia pozwolenia na broń.

⁷⁰ Przykładowo były to osoby zgłaszające określony incydent, w związku z przesłuchaniem w charakterze świadka.

Nadzór komendantów powiatowych/miejskich Policji w zakresie realizacji zadań z UoBiA

We wszystkich 14 skontrolowanych KPP/KMP (w tym w podległych im jednostkach Policji) nadzór komendantów powiatowych/miejskich Policji nad realizacją przez funkcjonariuszy zadań wynikających z UoBiA polegał głównie na naradach, odprawach, omawianiu bieżących spraw związanych z wpływającymi pismami z jednostek nadrzędnych oraz weryfikacją prawidłowości danych wprowadzanych do policyjnych systemów.

Przykład

Komendant Powiatowej Policji w Wołominie wyjaśnił, że nadzór realnie odbywa się w codziennej pracy Komendy w ramach codziennych porannych odpraw kadry kierowniczej komendy i podległych KP, odpraw w poszczególnych pionach, komórkach organizacyjnych i jednostkach podległych, w ramach odpraw tematycznych na przykład w sprawach zleconych przez jednostki nadrzędne. W ramach tych odpraw omawiane są sprawy zrealizowane, sposób ich załatwienia i przekazywane są uwagi do sposobu prowadzenia spraw przez poszczególnych policjantów, jakoś sporządzanej dokumentacji.

5.5. SYSTEMY/REJESTRY ZWIĄZANE Z BRONIĄ PALNĄ

5.5.1. SYSTEM REJESTRACJI BRONI (SRB)

SRB niekompletny i utworzony z opóźnieniem

System Rejestracji Broni (SRB), którego administratorem jest Minister, utworzono z opóźnieniem wynoszącym prawie pięć lat w odniesieniu do terminu określonego przepisami prawa. Do czasu zakończenia kontroli NIK⁷¹ nie zawierał on kompletnych danych wymaganych dyrektywą 2021/555.

Rozpoczęcie prac

Rozpoczęcie prac mających na celu utworzenie i prowadzenie SRB nastąpiło w październiku 2017 r. Ówczesny Sekretarz Stanu w MSWiA wyraził zgodę na prowadzenie prac legislacyjnych mających na celu implementację do przepisów krajowych dyrektywy 2017/853, która nakładała na państwa członkowskie m.in. obowiązek utworzenia i prowadzenia, w terminie do 14 grudnia 2019 r., skomputeryzowanego systemu rejestracji danych, gwarantującego upoważnionym organom dostęp do systemów rejestracji danych obejmujących każdą sztukę broni palnej objętej dyrektywą⁷².

⁷¹ 8 sierpnia 2025 r.

⁷² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/853 z dnia 17 maja 2017 r. zmieniająca dyrektywę Rady 91/477/EWG w sprawie kontroli nabywania i posiadania

**Dofinansowanie
i realizacja projektu SRB**

Na realizację projektu „System Rejestracji Broni (SRB) w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa nr 2 E-administracja i otwarty rząd Działanie nr 2.1. Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych” przyznano MSWiA środki w łącznej kwocie 10,8 mln zł (w tym z budżetu UE nie więcej niż 84,63 % kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu, tj. w kwocie nieprzekraczalnej 9,2 mln zł). Termin zrealizowania projektu w zakresie rzeczowym ustalono w porozumieniu o dofinansowanie, zawartym z Centrum Projektów Polska Cyfrowa, na 31 grudnia 2022 r. Porozumienie aneksowano czterokrotnie, ustalając ostatecznie termin zrealizowania projektu do 4 listopada 2024 r.

Pilotaże

Pierwszy pilotaż SRB rozpoczęto w marcu 2023 r. Został on przerwany z uwagi na dostrzeżoną wadę systemu zagrażającą bezpieczeństwu danych osobowych. Działania naprawcze, uzgodnione m.in. z Inspektorem Danych Osobowych MSWiA, zakończono 24 lipca 2023 r. Drugi pilotaż uruchomiono w lipcu 2024 r. (zaproszono do niego 27 przedsiębiorców, Policję i Żandarmerię Wojskową), a zakończono 12 września 2024 r.

**Wieloletnie opóźnienie
w uruchomieniu SRB**

SRB w wersji produkcyjnej uruchomiono 4 listopada 2024 r., czyli prawie pięć lat po terminie wynikającym z dyrektywy oraz implementującej jej postanowienia ustawy koncesyjnej (określonym na 14 grudnia 2019 r.).

Na tak znaczne opóźnienie w uruchomieniu SRB wpływ miały m.in.: nie w pełni skuteczne mechanizmy monitorowania osiągnięcia i realizacji celów i zadań, a także ich terminów, związanych z projektem SRB; przedłużające się postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na zaprojektowanie, budowę i wdrożenie SRB (spowodowane m.in. licznymi zapytaniami oferentów oraz odwołaniami do Krajowej Izby Odwoławczej); wejście w życie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w związku z COVID-19, wydłużającej terminy zakończenia realizacji projektów o 90 dni; ograniczenia związane z pandemią COVID-19 mające bezpośredni wpływ na terminy realizacji projektu (praca zdalna lub zmianowa; zwieszenie terminów procesowych i administracyjnych, co spowodowało kumulację wielu postępowań, w tym również przed Krajową Izbą Odwoławczą); potrzeba wykonania koniecznych prac mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa danych i danych osobowych przetwarzanych w SRB.

---

broni (Dz. Urz. UE.L 2017.137). Dyrektywę 91/477/EWG zastąpiła dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/555 z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni (Dz. Urz.UE.L.2021.115). W dyrektywie 2021/555 nie wprowadzono zmian w zakresie terminu utworzenia i prowadzenia systemu rejestracji danych.

**SRB w przeanalizowanych
obszarach zgodny
z wymogami ustawy
koncesyjnej**

Ogłędziny SRB oraz próby wykonania określonych czynności systemu wykazały, że SRB w przeanalizowanych obszarach spełniał wymogi ustawy koncesyjnej. Zapewniono dostęp do SRB wszystkim 1162⁷³ koncesjonowanym przedsiębiorcom wytwarzającym i/lub obracającym bronią (dalej: przedsiębiorcy) oraz pozostałym podmiotom wymienionym w art. 121 ustawy koncesyjnej, jak również możliwość wykonania testowanych czynności, tj.: 1) przekazywanie poprzez SRB komunikatów związanych m.in. z funkcjonowaniem systemu (art. 120 ust. 1 ustawy koncesyjnej); 2) wprowadzenie przez organ uprawniony do wydania pozwolenia na broń (próba wykonana jako użytkownik: Policja) zaświadczenia uprawniającego do nabycia strzeleckiej broni palnej (art. 111 ust. 1); 3) zarejestrowanie (próba wykonana jako użytkownik: Policja) profilu broni zawierającego wszystkie wymagane informacje (art. 107 ust. 1 pkt 4, art. 107 ust. 2); 4) wprowadzenie przez przedsiębiorcę transakcji przekazanie do naprawy oraz transakcji podejrzaney (art. 109 ust. 10, art. 35 ust. 1).

Stwierdzono ponadto, że poszczególni użytkownicy mieli dostęp do modułów odpowiadających przypisanym im w ustawie koncesyjnej zadaniom.

Przerwy w dostępie do SRB

SRB uruchomiono wprawdzie w wersji produkcyjnej **4 listopada 2024 r., ale już 25 dni później** (29 listopada 2024 r.) **nastąpiła pierwsza, czterodniowa** (do 2 grudnia 2024 r.) **przerwa w jego dostępności. Kolejna przerwa** w dostępności nastąpiła 5 grudnia 2024 r. i – **w przypadku przedsiębiorców – trwała** ona do 23 lipca 2025 r., czyli **ponad siedem miesięcy.**

Pozostałe uprawnione podmioty w analizowanym okresie nie miały dostępu do SRB przez 11 dni.

Przyczynami wielomiesięcznego (trwającego od 5 grudnia 2024 r.) braku dostępu do SRB dla przedsiębiorców były: 1) podjęcie decyzji o wprowadzeniu dodatkowego mechanizmu zabezpieczającego dane osobowe posiadacza broni, co - w wyniku złożoności prac - nastąpiło dopiero w lipcu 2025 r.; 2) prawie sześciomiesięczna przerwa, z przyczyn niezależnych od MSWiA (przedłużające się czynności zmierzające do wyłonienia wykonawcy tej usługi), w zapewnieniu utrzymania i rozwoju SRB przez podmiot profesjonalny (umowę zawarto 1 lipca 2025 r., co umożliwiło ponowne udostępnienie SRB jeszcze w tym samym miesiącu).

Przyczynami pozostałych przerw w dostępie do SRB były prace serwisowe bądź awarie. O wszystkich informowano na stronie internetowej dedykowanej dla SRB, stosownie do art. 120 ust. 1 ustawy koncesyjnej.

⁷³ Stan na 7 maja 2025 r. Spośród 1162 przedsiębiorców aktywne koncesje posiadało 1113.

Brak integracji SRB z systemami zewnętrznymi

Jednym z założeń⁷⁴ utworzenia SRB była wymiana informacji i danych z krajowymi systemami zewnętrznymi, tj.: z obydwoma funkcjonującymi w Polsce wewnętrznymi systemami informatycznymi przeznaczonymi do rejestracji danych związanych z bronią palną do użytku cywilnego, czyli rejestrem **Broń, administrowanym przez Komendanta GP (zawierającego dane dotyczące broni będącej w posiadaniu osób i podmiotów legitymujących się pozwoleniem na broń) oraz system **Hefajstos**, administrowanym przez Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej (zawierającego dane dotyczące broni prywatnej żołnierzy zawodowych); systemem **e-koncesje** MSWiA; Powszechnym Elektronicznym Systemem Ewidencji Ludności (**PESEL**); platformą **e-PUAP** oraz innymi systemami zewnętrznymi (**przedsiębiorcy**).**

Mimo przygotowania systemu do integracji z systemami zewnętrznymi (możliwość wymiany danych zapewniono poprzez interfejs API⁷⁵), według stanu na 30 lipca 2025 r. **nie nastąpiła integracja z żadnym z ww. systemów/rejestrów.**

Dokonano natomiast integracji z SRB z nieplanowanym wstępnie Krajowym Rejestrem Urzędowego Podziału Terytorialnego Kraju (TERYT)⁷⁶, co umożliwiło automatycznie pobieranie danych adresowych zamieszczonych w tym rejestrze.

Przyczyną braku integracji SRB z **rejestrem Broń** były trwające prace dotyczące przedsięwzięcia informatycznego mającego na celu dostosowanie rejestru Broń do wymiany informacji z SRB.

W odniesieniu do systemu **Hefajstos**, brak integracji z SRB spowodowany był funkcjonowaniem systemu Hefajstos jako przetwarzającego informacje niejawne o klauzuli zastrzeżone w systemie teleinformatycznym MILNET – z przeznaczonym do wymiany informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi resortu obrony narodowej⁷⁷. Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej wskazał, że (...) *na rok 2024 zaplanowano środki na implementację systemu SI Hefajstos w środowisku*

---

⁷⁴ Zawarto je w specyfikacji istotnych warunków zamówienia na wykonanie umowy z 14 kwietnia 2021 r. dotyczącej zaprojektowania, budowy, dostawy i wdrożenia SRB.

⁷⁵ API, czyli Interfejs Programowania Aplikacji (z ang. *Application Programming Interface*), to zestaw reguł, protokołów i narzędzi, które pozwalają różnym aplikacjom i systemom komunikować się ze sobą i wymieniać dane. Służy jako pomost, umożliwiający jednej aplikacji korzystanie z funkcji lub danych udostępnianych przez inną aplikację.

⁷⁶ Krajowy Rejestr Urzędowy Podziału Terytorialnego Kraju (TERYT) - z informatyzowany rejestr, prowadzony przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, obejmujący systemy: identyfikatorów i nazw jednostek podziału administracyjnego; identyfikatorów i nazw miejscowości; rejonów statystycznych i obwodów spisowych; identyfikacji adresowej ulic, nieruchomości, budynków i mieszkań.

⁷⁷ Jest to system o kontrolowanym dostępie, oddzielony od publicznego Internetu, w celu zapewnienia poufności i integralności przesyłanych danych.

WEBCON. Projekt został zrealizowany i znajduje się obecnie w etapie finalnych testów. W roku 2025 w ramach budżetu ŻW zaplanowano środki na implementację modułu SRB w systemie SI Hefajstos oraz wdrożenie aplikacji pośredniczącej odpowiedzialnej za przesyłanie danych do SRB w relacji System - System. Zakończenie implementacji zmian związanych z SRB planuje się do końca 2025 roku, a uruchomienie eksploatacyjne do połowy roku 2026⁷⁸. (...)

W odniesieniu do braku integracji SRB z **e-koncesje** MSWiA, Dyrektor Departamentu Zezwoleń i Koncesji MSWiA (dalej: DZiK MSWiA) wyjaśniła, że ze względu na inny format danych integracja systemów wymagałaby stworzenia dodatkowego interfejsu, co wiązałoby się z zaangażowaniem dodatkowych środków finansowych. Z tych przyczyn odstąpiono od założenia integracji tych systemów.

Odnosnie do braku integracji SRB z **PESEL i e-PUAP**, dyrektor DZiK MSWiA wyjaśniła, że (...) na etapie planowania SRB zakładało integrację z e-PUAP, jednakże w trakcie realizacji projektu powzięto informację, że e-PUAP docelowo ma zostać zastąpiony przez usługę e-Doręczenia. W związku z powyższym odstąpiono od realizacji powyższego połączenia. W zakresie połączenia z bazą PESEL wniosek dot. uzyskanie certyfikatu niezbędnego do ww. połączenia nie mógł zostać procedowany w związku z zaistniałymi brakami formalnymi. Dostęp do bazy PESEL miał na celu zaciągnięcie danych wymaganych przez system. Aktualnie dane wprowadzane są ręcznie przez Administratora (w MSWiA) oraz Policję (wprowadzenie zaświadczeń).

Konieczność dublowania prac związanych z rejestracją danych

W związku z brakiem integracji systemów zewnętrznych z SRB, właściwe organy **Policji oraz** właściwe organy **Żandarmerii Wojskowej wprowadzały dane** w administrowanych przez siebie systemach (rejestr Broń/system Hefajstos) oraz w SRB **równolegle**. Ręcznie wprowadzano również wydawane w MSWiA koncesje oraz zmiany w koncesjach.

Brak migracji danych historycznych

W ramach realizacji projektu informatycznego SRB założono, że do SRB zostaną zmigrowane dane historyczne z rejestru Broń, systemu Hefajstos oraz systemu e-Koncesje MSWiA.

Według stanu na 30 lipca 2025 r. **nie nastąpiła migracja danych do SRB z żadnego z ww. rejestru/systemów**.

Przyczyna braku migracji danych z systemu **e-koncesje** była tożsama jak przyczyna braku integracji systemów (dane te uzupełnili w SRB pracownicy DZiK MSWiA „ręcznie”).

Przyczyną braku migracji danych z **rejestru Broń** było odstąpienie w KGP, w odniesieniu do założonych celów w studium wykonalności projektu „Dostosowanie Rejestru Broń do wymiany danych z Systemem Rejestracji Broni (SRB)”, od wykonania zrzutu danych w celu zasilenia SRB. Zastępca

⁷⁸ Na podstawie informacji uzyskanej w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

Komendanta GP, sprawujący nadzór nad pracami zespołu do zarządzania projektem wyjaśnił, że możliwość wykonania rzutu danych musiałaby być poprzedzona korektą danych. Biorąc pod uwagę (...) liczbę jednostek broni zarejestrowanych dotychczas w rejestrze Broń, a także znaczny wzrost obciążenia Wydziałów Postępowań Administracyjnych KWP/KSP realizacją bieżących spraw służbowych, proces poprawiania danych w celu ich migracji do SRB byłby czasochłonny i pracochłonny. W KGP trwały prace w ramach projektu informatycznego dotyczącego modernizacji rejestru Broń w celu m.in. dostosowania go do wymiany danych z SRB oraz poprawy jakości danych w rejestrze Broń - co jest niezbędne do przeprowadzenia ewentualnej migracji. Do czasu zakończenia kontroli NIK stosowano art. 107 ust. 1 pkt 4 ustawy koncesyjnej, tj. niezarejestrowane w SRB egzemplarze strzeleckiej broni palnej (lub odrębne jej istotne części) wprowadzano do SRB w sytuacji zgłoszenia ich nabycia.

Odnosnie do migracji danych z **systemu Hefajstos**, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej poinformował⁷⁹, że *Żandarmeria Wojskowa w ostatniej fazie integracji systemów planuje migrację danych historycznych z systemu Hefajstos do SRB poprzez: wariant I – wydzielenie całości bazy danych zarejestrowanych egzemplarzy posiadaczy broni prywatnej z SI Hefajstos oraz jej implementację do SRB; a w przypadku braku możliwości auto migracji: wariant II – deklasyfikację danych i ich ręczne uzupełnienie (przepisanie) do nowej bazy z SI Hefajstos do SRB.*

SRB niekompletny

Brak zasilenia **SRB** danymi historycznymi z rejestru Broń i systemu Hefajstos spowodował, że system ten był **niekompletny**.

5.5.2. REJESTR BROŃ

Właściwe organy Policji nie zapewniły w rejestrze Broń w pełni kompletnych oraz aktualnych danych.

Zakres informacji do ujęcia w rejestrze Broń

W KGP prowadzono rejestr Broń, umożliwiający wprowadzenie wszystkich informacji określonych w art. 27 ust. 2 i 2a oraz art. 43 ust. 13 i 14 UoBiA, tj. m.in.: danych osobowych osób m.in. posiadających pozwolenie na broń/dopuszczenie do posiadania broni; dane dotyczące podmiotów posiadających pozwolenie na broń na okaziciela; urzędowych informacji i opinii o tych osobach i podmiotach sporządzonych w związku ze sprawami pozwoleń na broń; posiadanych przez te osoby lub podmioty egzemplarzy broni oraz ich rodzajów i cech identyfikacyjnych; danych osobowych cudzoziemców, o których mowa w art. 39 ust. 1, art. 40, art. 42 ust. 1 i 2 i art. 43 ust. 1 i 6 UoBiA oraz obywateli polskich mających miejsce stałego pobytu za granicą RP.

⁷⁹ Informacja uzyskana w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

Brak automatycznych mechanizmów zapewniających kompletność i rzetelność danych

Rejestr Broń nie zawierał mechanizmów zapewniających wprowadzenie kompletu informacji wymaganych przepisami UoBiA oraz rzetelnych informacji dotyczących adresu miejsca stałego pobytu. I tak, m.in. możliwy był zapis danych bez niektórych obowiązkowych informacji, tj. imienia matki, miejsca urodzenia, adresu miejsca stałego pobytu (wymagane art. 27 ust. 2a pkt 2-4 UoBiA) oraz, w przypadku cudzoziemców, bez: miejsca urodzenia oraz adresu (wymagane art. 43 ust. 13 pkt 1 lit. b-c UoBiA). Ponadto, do tego samego okresu możliwe było przypisanie dwóch różnych adresów stałego pobytu.

Brak możliwości uzyskania wiarygodnych statystyk

Rejestr Broń nie zawierał również rozwiązań umożliwiających generowanie rzetelnych raportów statystycznych. Powodem powyższego była przestarzałość systemu, wprowadzanie kolejnych funkcjonalności, przy braku synchronizacji zapisanych już danych.

Działania naprawcze

Celem poprawy funkcjonalności rejestru Broń, w tym modyfikacji obszaru analitycznego w sposób umożliwiający tworzenie statystyk z całego zakresu informacyjnego modułu oraz dostosowania rejestru Broń do wymiany danych z SRB, zainicjowano w KGP w 2021 r. przedsięwzięcie informatyczne p.n. „Dostosowanie Rejestru Broni do wymiany danych z Systemem Rejestracji Broni (SRB)”. W związku ze stwierdzonym w toku kontroli NIK, brakiem automatycznych mechanizmów zapewniających wprowadzenie kompletnych i rzetelnych informacji w rejestrze Broń, I Zastępca Komendanta GP wskazał, że planowane jest również dodanie do rejestru Broń funkcjonalności umożliwiającej sprawdzenie, czy pola, które nie powinny pozostać puste zostały przez użytkownika wypełnione (w przypadku, gdy nie wszystkie pola w danej sekcji będą wypełnione, zapisanie danych nie będzie możliwe, co zasygnalizowane zostanie stosownym komunikatem) oraz uniemożliwiającej zapisanie dwóch różnych miejsc stałego pobytu bez określenia czasu jego obowiązywania.

Umowę na zakup m.in. usług związanych z rozwojem systemów użytkowanych przez Policję zawarto 28 września 2022 r. (kolejne w roku: 2023 i 2025). W ramach umów KGP zlecała prace związane z dostosowaniem rejestru Broń do wymiany danych z SRB.

W 2024 r., w związku z pojawiającymi się problemami z połączeniem ze środowiskiem testowym SRB, co uniemożliwiało sprawdzenie działania komunikacji pomiędzy systemami, podzielono realizację przedsięwzięcia na dwa etapy: etap I - implementacja zmodyfikowanego modułu rejestr Broń; etap II - implementacja funkcjonalności integrujących moduł rejestr Broń z SRB. Odbiór usługi objętej etapem I nastąpił w lipcu 2024 r. (w wyniku testowania odebranego systemu, KGP zgłosiła wykonawcy dokonanie określonych modyfikacji. Część uwag została zrealizowana, co potwierdzono testami akceptacyjnymi, a część pozostawała w toku

realizacji⁸⁰). Do czasu zakończenia kontroli NIK (26 czerwca 2025 r.) projekt jako całość nie został odebrany.

Regulacje w sprawie rejestru Broń

Rejestr Broń stanowił jeden z modułów Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (KSIP). Zasady wykonywania zadań związanych z prowadzeniem i funkcjonowaniem KSIP; metody i formy wykonywania zadań związanych z przetwarzaniem informacji, w tym danych osobowych, w KSIP; organizację i sposób wykonywania czynności przetwarzania informacji, w tym danych osobowych KSIP oraz procedurę i sposób wykonywania kontroli i nadzoru nad przetwarzaniem informacji, w tym danych osobowych w KSIP, Komendant GP określił w Zarządzeniu nr 70 z 2 grudnia 2019 r. w sprawie Krajowego Systemu Informacyjnego Policji⁸¹ (zarządzenie w sprawie KSIP).

Zobowiązani do nadzoru nad rejestrem Broń

W zarządzeniu w sprawie KSIP, Komendant GP nadzór nad prowadzeniem i funkcjonowaniem rejestru Broń w zakresie wprowadzania i usuwania informacji, w tym danych osobowych, z tego rejestru, w tym, nad jakością i aktualnością informacji powierzył dyrektorowi Biura Prewencji KGP, a w jednostkach podległych KGP, nadzór nad jakością i aktualnością informacji przetwarzanych w rejestrze Broń oraz nad terminowością wykonywania operacji przetwarzania w komórkach organizacyjnych tych jednostek powierzył kierownikom komórek właściwych w sprawach pozwoleń na broń.

Działania KGP w ramach nadzoru nad rejestrem Broń

W ramach nadzoru nad aktualnością i kompletnością danych zawartych w rejestrze Broń, KGP przekazywała do KWP/KSP pisma przypominające o konieczności bieżącej aktualizacji oraz o wzmożeniu w tym zakresie nadzoru ze strony komendantów wojewódzkich Policji/Komendanta Stołecznego Policji wraz z instrukcjami wprowadzania danych. I tak, m.in.: corocznie w informacjach dotyczących wydanych pozwoleń na broń osobom fizycznym i podmiotom realizującym zadania z bronią przekazywanych m.in. do KWP/KSP formułowano zalecenia związane z zapewnieniem bieżącego monitorowania jakości i aktualności informacji gromadzonych w rejestrze Broń oraz terminowości ich przetwarzania; w 2025 r. skierowano pisma związane z nieprawidłowościami w rejestrze Broń stwierdzonymi przez NIK w ramach kontroli nr P/24/064 *Nadzór właściwych organów Policji nad posiadaną bronią do celów kolekcjonerskich*, zobowiązując KWP/KSP do przedstawienia wyników przeprowadzonej weryfikacji zapisów w rejestrze *Broń* do 31 marca 2025 r. Wszystkie KWP/KSP poinformowały KGP w wyznaczonym terminie o wynikach dokonanej weryfikacji i zadeklarowały kontynuację działań. W kolejnym piśmie KGP zobowiązała KWP/KSP do przekazania informacji o stopniu

⁸⁰ Stan na 29 maja 2025 r.

⁸¹ Opublikowane w Dz. Urz. KGP z 2019 r. poz. 114, ze zm.

realizacji działań mających na celu zapewnienie poprawności zapisów w rejestrze Broń do 30 czerwca 2025 r.

Nadzór nad prowadzeniem rejestru Broń nie w pełni skuteczny

Działania te jednak były nie w pełni skuteczne, bowiem nieprawidłowości związane z prowadzeniem rejestru Broń stwierdzono we wszystkich skontrolowanych KWP. Najczęściej dotyczyły one niezapewnienia aktualności danych, ale również niezamieszczania wszystkich wymaganych informacji. Wystąpiły również przypadki zamieszczania w rejestrze Broń informacji o prawie do noszenia broni do celów kolekcjonerskich oraz pamiątkowych, mimo braku wydania zgód w tym zakresie.

Przykłady

W KWP w Gorzowie Wlkp. stwierdzono m.in. zapisy w rejestrze Broń wskazujące na obowiązek poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym przez posiadaczy pozwoleń do celów innych niż ochrona osobista/ochrona osób i mienia; nieodnotowanie dat zgonów (85 % zbadanych spraw), mimo upływu nawet ponad 25 lat od zgonu; braki dotyczące m.in.: miejsca urodzenia (55 % spraw).

W KWP w Katowicach stwierdzono m.in., że pomimo niewydania w żadnym z czterech zbadanych przypadków, dotyczących pozwoleń na posiadanie broni do celów kolekcjonerskich i w jednym przypadku pozwolenia na posiadanie broni do celów pamiątkowych, zgody, o której mowa w art. 9 ust. 8 UoBiA (tj. zgody na noszenie broni), to w rejestrze Broń zawarte były informacje o prawie do noszenia broni przez osoby, którym te pozwolenia wydano.

Działania w ramach wzmocnienia nadzoru

Komendant GP, w związku ze sformułowaniem przez NIK w wystąpieniu pokontrolnym uwag i wniosków związanych z zapewnieniem kompletności i aktualności danych przetwarzanych w rejestrze Broń, poinformował, że skierowano do komendantów WP/Komendanta Stołecznego Policji pisma o wzmożeniu nadzoru nad jakością i aktualizowaniem informacji przetwarzanych w tym rejestrze oraz nad terminowością wykonywania operacji przetwarzania danych przez komórki organizacyjne właściwe w sprawach pozwoleń na broń. Komendant GP poinformował również, że zwrócono się do podległych jednostek o analizę danych wprowadzonych do rejestru Broń (oraz ich ewentualną korektę lub usunięcie), a kwestie związane z prowadzeniem tego rejestru zostaną włączone do zakresu tematycznego corocznych szkoleń naczelników i przedstawicieli komórek właściwych w sprawach pozwoleń na broń.

6. ZAŁĄCZNIKI

6.1. METODYKA KONTROLI I INFORMACJE DODATKOWE

Kontrola P/25/089 - Reglamentacja dostępu do broni palnej

Cel główny kontroli	Celem głównym kontroli było udzielenie odpowiedzi na pytanie: czy prawidłowo i rzetelnie realizowano zadania związane z reglamentacją dostępu do broni palnej i czy zapewniono prawidłowy i rzetelny nadzór nad posiadaniem tej broni?
Cele szczegółowe	Założono, że badania kontrolne umożliwią udzielenie odpowiedzi na następujące pytania szczegółowe: <ol style="list-style-type: none"> 1. Czy Komendant Główny Policji prawidłowo, rzetelnie i celowo wykonywał zadania związane z reglamentacją dostępu do broni palnej? 2. Czy właściwe organy Policji prawidłowo i rzetelnie wykonywały zadania związane z reglamentacją dostępu do broni palnej? 3. Czy właściwe organy Policji prawidłowo i rzetelnie sprawowały nadzór nad posiadaniem broni palnej? 4. Czy systemy/rejestry związane z realizacją zadań dotyczących reglamentacji dostępu do broni palnej prowadzono prawidłowo i rzetelnie? 5. Czy Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji rzetelnie sprawował nadzór nad Komendantem Głównym Policji w zakresie wykonywania zadań związanych z reglamentacją dostępu do broni palnej, a także podejmował działania celem zapewnienia skuteczności systemu reglamentacji dostępu do tej broni?
Zakres podmiotowy	Kontrolą objęto Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Komendę Główną Policji oraz siedem komend wojewódzkich Policji.
Kryteria kontroli	Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o NIK, z uwzględnieniem kryteriów określonych w art. 5 ust. 1 ww. ustawy, tj. legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2022 r. do czasu zakończenia czynności kontrolnych ⁸² , z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały związek z przedmiotem kontroli.

---

⁸² Czynności kontrolne w ostatnim podmiocie zakończono 8 sierpnia 2025 r.

Działania na podstawie art. 29 ustawy o NIK

W toku kontroli zasięgnięto informacje w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit f ustawy o NIK z Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego i Polskiego Związku Łowieckiego odnośnie do oceny regulacji prawnych związanych z reglamentacją dostępu do broni palnej oraz z Komendy Głównej Żandarmerii Wojskowej odnośnie do oceny regulacji związanych z reglamentacją dostępu do broni palnej, barier, ograniczeń prawnych związanych z wykonywaniem przez Żandarmerię zadań wynikających z ustawy o broni i amunicji oraz kwestii związanych z systemem *Hefajstos*.

Pozostałe informacje

Kontrola została podjęta z inicjatywy własnej Najwyższej Izby Kontroli i była realizowana w okresie od 17 lutego 2025 r. do 18 sierpnia 2025 r. Wyniki kontroli przedstawiono w dziewięciu wystąpieniach pokontrolnych. W wystąpieniach sformułowano łącznie 64 wniosków pokontrolnych,

z tego, według stanu na 5 grudnia 2025 r., 48 zrealizowano, 15 pozostawało w trakcie realizacji, a jednego wniosku nie zrealizowano. Niezrealizowany wniosek dotyczył zapewnienia udziału specjalisty w zakresie rusznikarstwa w komisji dokonującej okresowych ocen stanu technicznego broni, a przyczyną niepodjęcia działań w celu jego realizacji było uzyskanie przez kontrolowaną KWP (już po zakończeniu kontroli NIK) potwierdzenia posiadania uprawnień w zakresie rusznikarstwa przez osobę dokonującą tych ocen. W kontroli rozpoznawczej R/24/002/LZG skierowano jedno wystąpienie pokontrolne, w którym sformułowano 13 wniosków (wszystkie zrealizowano).

Do wystąpienia pokontrolnego z kontroli przeprowadzonej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji zgłoszono trzy zastrzeżenia, które w podjętej uchwale Kolegium NIK oddaliło w całości.

Ujawnione w trakcie kontroli nieprawidłowości nie miały wymiaru finansowego.

Wykaz jednostek kontrolowanych

Lp.	Jednostka organizacyjna NIK przeprowadzająca kontrolę	Nazwa jednostki kontrolowanej	Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej
P/25/089 - Reglamentacja dostępu do broni palnej			
1.	Delegatura NIK w Bydgoszczy	Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy	insp. Jakub Gorczyński
2.	Delegatura NIK w Gdańsku	Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku	nadinsp. Bogusław Ziemia
3.	Delegatura NIK w Katowicach	Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach	nadinsp. Mariusz Krzystyniak
4.	Delegatura NIK w Olsztynie	Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie	insp. Mirosław Elszkowski

5.	Delegatura NIK w Opolu	Komenda Wojewódzka Policji w Opolu	nadinsp. Magdalena Nguyen-Fudala
6.	Delegatura NIK w Poznaniu	Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu	nadinsp. Tomasz Olczyk
7.	Delegatura NIK w Zielonej Górze	Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wlkp.	insp. Jerzy Czebreszuk
8.		Komenda Główna Policji	gen. insp. Marek Boroń
9.		Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Marcin Kierwiński
R/24/002/LZG - Realizacja zadań związanych z pozwoleniami na broń palną oraz nadzorem nad posiadaniem tej broni			
1.	Delegatura NIK w Zielonej Górze	Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi	nadinsp. Arkadiusz Sylwestrzak

Kontrola P/24/064 - Nadzór właściwych organów Policji nad posiadaną bronią do celów kolekcjonerskich

- Cel główny kontroli** Celem głównym kontroli było udzielenie odpowiedzi na pytanie: czy organy Policji prawidłowo i rzetelnie realizowały zadania związane z nadzorem nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich?
- Cele szczegółowe** Założono, że badania kontrolne umożliwią udzielenie odpowiedzi na następujące pytania szczegółowe:
1. Czy właściwe organy Policji stworzyły warunki organizacyjne zapewniające prawidłową realizację zadań związanych z nadzorem nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich?
  2. Czy właściwe organy Policji prawidłowo i rzetelnie wykonywały obowiązki związane z pozwoleniami na broń do celów kolekcjonerskich?
  3. Czy właściwe organy Policji prawidłowo i rzetelnie sprawowały nadzór nad wykonaniem obowiązków związanych z wydanymi pozwoleniami na broń do celów kolekcjonerskich?
- Zakres podmiotowy** Kontrolą objęto Komendę Główną Policji, pięć komend wojewódzkich Policji, Komendę Stołeczną Policji, 10 komend powiatowych Policji oraz dwie komendy miejskie Policji.
- Kryteria kontroli** Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o NIK, z uwzględnieniem kryteriów określonych w art. 5 ust. 1 ww. ustawy, tj. legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

Okres objęty kontrolą Od 2021 r. do dnia zakończenia kontroli⁸³, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały związek z przedmiotem kontroli.

Działania na podstawie art. 29 ustawy o NIK W związku z kontrolą prowadzoną w Komendzie Głównej Policji zasięgnięto, w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK, informacji od Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie funkcjonowania *Systemu Rejestracji Broni*.

Pozostałe informacje Kontrola była realizowana w okresie od 23 października 2024 r. do 20 lutego 2025 r. Wyniki kontroli przedstawiono w 19 wystąpieniach pokontrolnych. W wystąpieniach sformułowano łącznie 43 wnioski pokontrolne, z tego, według stanu na 5 grudnia 2025 r., 37 zrealizowano, a sześć pozostawało w trakcie realizacji⁸⁴. W kontroli doraźnej R/23/003/LKI skierowano dwa wystąpienia pokontrolne, a w nich dwa wnioski, które zostały zrealizowane.

Do wystąpienia pokontrolnego z KGP złożono zastrzeżenia. Prezes NIK postanowieniem z 19 marca 2025 r., na podstawie art. 54 ust. 3 i 4 ustawy o NIK, odmówił ich przyjęcia jako zgłoszonych po terminie. Pozostałe jednostki kontrolowane nie złożyły zastrzeżeń.

Ujawnione w trakcie kontroli nieprawidłowości nie miały wymiaru finansowego.

Lp.	Jednostka organizacyjna NIK przeprowadzająca kontrolę	Nazwa jednostki kontrolowanej	Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej
P/24/064 - Nadzór właściwych organów Policji nad posiadaną bronią do celów kolekcjonerskich			
1.	Delegatura NIK w Gdańsku	Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku	nadinsp. Bogusław Ziemia
2.		Komenda Powiatowa Policji w Wejherowie	mł. insp. Mariusz Mejer
3.		Komenda Powiatowa Policji w Kartuzach	mł. insp. Grzegorz Piechowski
4.	Delegatura NIK w Kielcach	Komenda Główna Policji w Warszawie	nadinsp. Marek Boroń
5.		Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach	insp. Zbigniew Nowak

⁸³ 20 lutego 2025 r.

⁸⁴ Wg stanu na 27 listopada 2025 r.

6.		Komenda Powiatowa Policji w Starachowicach	insp. Zbigniew Wilk
7.		Komenda Powiatowa Policji w Jędrzejowie	insp. Piotr Piłatowski
8.	Delegatura NIK w Krakowie	Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie	nadinsp. Artur Bednarek
9.		Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu	insp. Adam Bukański
10.		Komenda Powiatowa Policji w Nowym Targu	mł. insp. Mirosław Strach
11.	Delegatura NIK w Lublinie	Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie	insp. Tomasz Gil
12.		Komenda Powiatowa Policji w Puławach	mł. insp. Rafał Skoczyła
13.		Komenda Miejska Policji w Zamościu	insp. Andrzej Mioduna
14.	Delegatura NIK w Warszawie	Komenda Stołeczna Policji w Warszawie	insp. Dariusz Walichnowski
15.		Komenda Powiatowa Policji w Wołominie	insp. Mariusz Kaszowicz
16.		Komenda Powiatowa Policji w Piasecznie	mł. insp. Wojciech Turek
17.	Delegatura NIK we Wrocławiu	Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu	nadinsp. Paweł Półtorzycki
18.		Komenda Powiatowa Policji w Oleśnicy	podinsp. Grzegorz Krawczyk
19.		Komenda Powiatowa Policji w Trzebnicy	nadkom. Daniel Panek
R/23/003/LKI - Nadzór wybranych organów Policji z terenu województwa świętokrzyskiego nad posiadaną bronią do celów kolekcjonerskich			
1.	Delegatura NIK w Kielcach	Komenda Powiatowa Policji w Staszowie	podinsp. Dariusz Kuroś
		Komenda Powiatowa Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim	insp. Zbigniew Wilk

6.1.1. WYKAZ OCEN KONTROLOWANYCH JEDNOSTEK

Kontrola P/25/089 - Reglamentacja dostępu do broni palnej

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Ocena kontrolowanej działalności*/	Stany mające wpływ na wydaną ocenę:	
			prawidłowe	nieprawidłowe
1.	Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy	w formie opisowej	<p>Prawidłowa realizacja zadań związana z wydawaniem pozwoleń na broń/ dopuszczeń do posiadania broni/ pozwoleń na broń na okaziciela oraz w sprawach odmowy wydania/cofnięć uprawnień do dysponowania bronią; kompletnie i rzetelnie weryfikowano czy nie wystąpiły negatywne przesłanki do wydania uprawnień do dysponowania bronią; każdorazowo poddawano wnioskodawcę wymaganemu egzaminowi bądź zwalniano z tego egzaminu, w sytuacjach gdy wystąpiły do tego podstawy; brak zwłoki w kierowaniu na badania na podstawie art. 15 ust. 5 UoBiA; prawidłowo realizowano czynności związane z odbieraniem broni; prawidłowo i rzetelnie dokumentowano kontrole warunków przechowywania broni; magazyn depozytowy i sposób przyjęcia broni do tego magazynu spełniały wymogi określone przepisami prawa; stosowano zasady wynikające z K.p.a. w prowadzonych postępowaniach administracyjnych (z pojedynczym wyjątkiem).</p>	<p>Opieszale działania mające na celu zobowiązanie sprawcy przemocy domowej, posiadającego broń do poddania się badaniom wymaganym art. 19a ust. 4 UoBiA, a w jednym przypadku zaniechanie zobowiązania do poddania się tym badaniom; nieegzekwowanie realizacji obowiązku od osób posiadających pozwolenie do ochrony osobistej, osób i mienia okresowego przedkładania orzeczeń lekarskich i psychologicznych; niezrealizowanie obowiązku informacyjnego określonego w art. 36 K.p.a.; brak działań celem wyegzekwowania od podmiotów zobowiązanych kompletu wykazów wymienionych w art. 27 ust. 5 UoBiA; niepodjęcie czynności celem zabezpieczenia broni po osobach zmarłych; nieaktualne i niekompletne dane w rejestrze Broń.</p>
2.	Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku	w formie opisowej	<p>W większości przypadków prawidłowa realizacja zadań związana z wydawaniem pozwoleń na broń oraz dopuszczeń do posiadania broni, w pełni prawidłowe i rzetelne postępowanie w sprawach wydania pozwoleń na broń na okaziciela. Prawidłowe i rzetelne działania w celu odmowy wydania uprawnień do dysponowania bronią; każdorazowo poddawano wnioskodawcę wymaganemu egzaminowi bądź zwalniano z tego egzaminu, w sytuacjach gdy wystąpiły do tego podstawy; brak zwłoki w kierowaniu na badania na podstawie art. 15 ust. 5 UoBiA; stosowano zasady wynikające z K.p.a. w prowadzonych postępowaniach administracyjnych.</p>	<p>Wydanie pozwolenia na broń przez osobę nieupoważnioną; niezasadne odstąpienie od prawa wniesienia odwołania od orzeczeń lekarskich i psychologicznych; brak systemowej weryfikacji wywiązywania się przez zobowiązanych z okresowego przedkładania orzeczeń lekarskich i psychologicznych; opieszale działania mające na celu zobowiązanie sprawcy przemocy domowej, posiadającego broń do poddania się badaniom wymaganym art. 19a ust. 4 UoBiA; opieszale podejmowanie działań w kierunku cofnięcia pozwoleń na broń/dopuszczeń do posiadania broni; niepodjęcie działań wobec sprawców wykroczeń polegających na niezwróceniu dokumentów potwierdzających legalne posiadanie broni; brak działań celem wyegzekwowania od podmiotów zobowiązanych kompletu wykazów wymienionych w art. 27 ust. 5 UoBiA; nierzetelne dokumentowanie czynności związanych z rejestracją broni; zwłoka w odebraniu broni sprawcy przemocy domowej; sposób przyjmowania i przechowywania broni w magazynie depozytowym niezgodny</p>

				z przepisami oraz stwarzający bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia; nieprawidłowości w dokumentowaniu przyjęcia broni do magazynu depozytowego; brak systemowej weryfikacji w celu zabezpieczenia broni po osobach zmarłych; nierzetelnie udokumentowana kontrola warunków przechowywania broni przez przedsiębiorcę prowadzącego strzelnicę; niekompletne i nieaktualne dane w rejestrze Broń.
3.	Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach	w formie opisowej	Prawidłowa realizacja zadań związana z wydawaniem pozwoleń na broń na okaziciela oraz w sprawach odmowy wydania i cofnięć uprawnień do dysponowania bronią; kompletnie i rzetelnie weryfikowano czy nie wystąpiły negatywne przesłanki do wydania uprawnień do dysponowania bronią; każdorazowo poddawano wnioskodawcę wymaganemu egzaminowi bądź zwalniano z tego egzaminu, w sytuacjach gdy wystąpiły do tego podstawy; w przypadku powzięcia informacji skutkujących możliwością lub obowiązkiem cofnięcia pozwolenia KWP, po przeprowadzeniu wymaganych czynności, wydawała stosowne decyzje w tym zakresie; prawidłowo nadzorowano obowiązek rejestracji broni, w wymaganym terminie; prawidłowo realizowano nadzór nad obowiązkiem zbycia lub przekazania do depozytu broni, przez osoby które utraciły prawo do dysponowania bronią; brak rozbieżności pomiędzy posiadaną bronią (rodzaj i liczba egzemplarzy) a wydanym pozwoleniom; prawidłowo i rzetelnie dokumentowano kontrole warunków przechowywania broni; w większości przypadków stosowano zasady wynikające z K.p.a. w prowadzonych postępowaniach administracyjnych.	Wydanie pozwolenia na broń do ochrony osobistej bez rzetelnego ustalenia czy zaistniała ważna przyczyna posiadania broni do tego celu; wydanie dopuszczeń do posiadania broni bez uprzedniego uzyskania kompletu wymaganych informacji; brak bieżącej weryfikacji wywiązywania się przez zobowiązanych z okresowego przedkładania orzeczeń lekarskich i psychologicznych; opieszale działania mające na celu zobowiązanie sprawcy przemocy domowej, posiadającego pozwolenie na broń do poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym; nieprawidłowe dokumentowanie przyjmowania broni do depozytu; sposób przyjęcia broni do depozytu stwarzał bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia; brak rzetelnych działań mających na celu zabezpieczenie broni po osobach zmarłych; nierzetelne działania związane z odebraniem broni od sprawcy przemocy domowej; niekompletne i niezgodne ze stanem faktycznym dane w rejestrze Broń.
4	Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie	w formie opisowej	Prawidłowa realizacja zadań związana z wydawaniem pozwoleń na broń, dopuszczeń do posiadania broni i pozwoleń na broń na okaziciela; kompletnie i rzetelnie weryfikowano czy nie wystąpiły negatywne przesłanki do wydania uprawnień do dysponowania bronią; każdorazowo poddawano wnioskodawcę wymaganemu egzaminowi bądź zwalniano z tego egzaminu, w sytuacjach gdy wystąpiły do tego podstawy; w przypadku powzięcia informacji skutkujących możliwością lub obowiązkiem cofnięcia pozwolenia, po przeprowadzeniu wymaganych czynności, prawidłowo wydawano decyzje w tym zakresie; prawidłowo i rzetelnie prowadzono postępowania w sprawie odmowy wydania uprawnień do	Niepodejmowanie działań (bądź podjęcie je dopiero w toku kontroli NIK) wobec sprawców wykroczeń polegających na niezłożeniu do depozytu niezbytej broni przez osoby, które utraciły prawo do jej posiadania; brak działań celem wyegzekwowania od podmiotów zobowiązanych kompletu wykazów wymienionych w art. 27 ust. 5 UoBiA; opieszale działania zmierzające na podstawie art. 18 ust. 5 UoBiA postępowań w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń osobom, które nie przedłożyły stosownych orzeczeń lekarskich i psychologicznych; brak skutecznych działań mających na celu zabezpieczenie broni po osobach zmarłych; nieprawidłowości związane

			dysponowania bronią; prawidłowo realizowano czynności związane z odbieraniem broni; prawidłowo i rzetelnie dokumentowano kontrole warunków przechowywania broni; zapewniono właściwe warunki do deponowania broni.	z dokumentowaniem przyjęcia broni do depozytu; brak skutecznego nadzoru nad jakością i aktualnością informacji przetwarzanych w rejestrze Broń.
5.	Komenda Wojewódzka Policji w Opolu	w formie opisowej	Prawidłowa realizacja zadań związana z wydawaniem dopuszczzeń do posiadania broni i pozwoleń na broń na okaziciela; kompletnie i rzetelnie weryfikowano czy nie wystąpiły negatywne przesłanki do wydania uprawnień do dysponowania bronią; każdorazowo poddawano wnioskodawcę wymaganemu egzaminowi bądź zwalniano z tego egzaminu, w sytuacjach gdy wystąpiły do tego podstawy; prawidłowo i rzetelnie prowadzono postępowania w celu odmowy wydania/cofnięcia uprawnień do dysponowania bronią; egzekwowano od zobowiązanych przedkładania okresowych orzeczeń lekarskich i psychologicznych; nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z niezabezpieczeniem broni po osobach zmarłych; prawidłowo realizowano czynności związane z odbieraniem broni.	Wydanie pozwolenia na broń do ochrony osobistej bez rzetelnego ustalenia czy zaistniała ważna przyczyna posiadania broni do tego celu; niezapewnianie stronom w toku prowadzonych postępowań administracyjnych czynnego udziału w postępowaniu; jednostkowy brak wyposażenia depozytu (uzupełniony w toku kontroli NIK); w latach 2022-2023 brak działań celem wyegzekwowania od podmiotów zobowiązanych kompletu wykazów wymienionych w art. 27 ust. 5 UoBiA; nieprawidłowe dokumentowanie przyjęcia broni do depozytu; nierzetelna ocena stanu faktycznego ustalonego w wyniku kontroli przedsiębiorcy prowadzącego strzelnicę - w efekcie niesformułowanie stosowanego zalecenia pokontrolnego; niekompletne i nieaktualne dane w rejestrze Broń.
6.	Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu	w formie opisowej	Prawidłowe i rzetelne prowadzenie postępowań w sprawie wydania pozwoleń na posiadanie broni i dopuszczzeń do posiadania broni; kompletnie i rzetelnie weryfikowano czy nie wystąpiły negatywne przesłanki do wydania uprawnień do dysponowania bronią; każdorazowo poddawano wnioskodawcę wymaganemu egzaminowi bądź zwalniano z tego egzaminu, w sytuacjach gdy wystąpiły do tego podstawy; prawidłowo i rzetelnie prowadzono postępowania w celu odmowy wydania/cofnięcia uprawnień do dysponowania bronią; przestrzegano zasad K.p.a. w prowadzonych postępowaniach administracyjnych; prawidłowo realizowano czynności związane z odbieraniem broni; zapewniono prawidłowe warunki deponowania broni; przyjmowanie broni do depozytu prawidłowo dokumentowano; prawidłowo i rzetelnie dokumentowano kontrole warunków przechowywania broni.	Nie zawsze określano w wydawanych pozwoleń rodzaj broni objętej pozwoleniem; w pozwoleniach na broń na okaziciela dokonywano niekompletnej kwalifikacji broni należącej do szczególnie niebezpiecznej (nie zaliczano do niej pistoletów maszynowych o kalibrze od 6 do 12 mm); brak działań celem wyegzekwowania od podmiotów zobowiązanych kompletu wykazów wymienionych w art. 27 ust. 5 UoBiA; brak bieżącej weryfikacji wywiązywania się przez zobowiązanych z okresowego przedkładania orzeczeń lekarskich i psychologicznych; brak skutecznych działań mających na celu zabezpieczenie broni po osobach zmarłych; nieaktualne dane w rejestrze Broń.
7.	Komenda Wojewódzka Policji w Gorzowie Wlkp.	w formie opisowej	Prawidłowa realizacja zadań związana z wydawaniem pozwoleń na broń na okaziciela; prawidłowa i rzetelna realizacja zadań związana z odmową/cofnięciem uprawnień do dysponowania bronią; prawidłowo realizowano czynności związane z odbieraniem broni; prawidłowo i rzetelnie dokumentowano kontrole warunków przechowywania broni.	Wydanie pozwoleń na broń/dopuszczeń do posiadania broni bez rzetelnego ustalenia braku zagrożenia ze strony wnioskodawcy bądź niekaralności; wydanie pozwolenie z przekroczonym zakresem żądania; wydanie zaświadczenia uprawniającego do nabycia broni na rodzaje broni nieobjęte pozwoleniem; zwolnienie z egzaminu na podstawie zaświadczenia z egzaminu

				przeprowadzonego przez podmiot uprawniony bądź bez rzetelnej weryfikacji czy wystąpiły podstawy do tego zwolnienia; nieprzestrzeganie niektórych zasad K.p.a. w prowadzonych postępowaniach administracyjnych; brak bieżącej weryfikacji wywiązywania się przez zobowiązanych z okresowego przedkładania orzeczeń lekarskich i psychologicznych; brak działań celem wyegzekwowania od podmiotów zobowiązanych kompletu wykazów wymienionych w art. 27 ust. 5 UoBiA; brak skutecznych działań celem zabezpieczenia broni po zmarłych; niewłaściwie zabezpieczony magazyn depozytowy (brak odpowiedniego systemu sygnalizacji); przyjmowanie broni do depozytu bez opinii o stanie technicznym broni sporządzanej przez osobę uprawnioną; nieaktualne i niekompletne dane w rejestrze Broń.
8.	Komenda Główna Policji	w formie opisowej	<p>Podjęmowano szereg działań w celu wyeliminowania bądź ograniczenia stwierdzonych barier w realizacji zadań wynikających z UoBiA oraz zidentyfikowanych zagrożeń, w tym dotyczących kwestii broni czarnoprochowej oraz przestępczości związanej z nielegalnym wyrobem, handlem i posiadaniem broni palnej; celem zapewnienia prawidłowego i jednolitego wykonywania przez podległe organy Policji zadań wynikających z UoBiA, wydawano m.in. wytyczne oraz szereg interpretacji i stanowisk; w ramach nadzoru nad realizacją zadań wynikających z UoBiA zobowiązano podległe jednostki do określonej, corocznej sprawozdawczości oraz dokonywano, w ramach postępowań odwoławczych, prawidłowej i rzetelnej kontroli akt postępowań administracyjnych prowadzonych przez organy I instancji; zapewniono funkcjonalność umożliwiającą wprowadzenie do rejestru Broń wszystkich informacji wymaganych przepisami UoBiA.</p>	<p>Nie zawsze przestrzegano zasadę czynnego udziału strony w postępowaniu wyrażoną w art. 10 § 1 K.p.a.; zamieszczono na stronie internetowej Policji nierzetelne dane dotyczące liczby osób ogółem, którym wydano pozwolenie na broń; nie egzekwowano od Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej corocznego przedkładania informacji o rodzajach broni, na które organ ten wydał pozwolenia.</p>
9.	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	w formie opisowej	<p>Minister podejmował prawidłowe, rzetelne i celowe działania w obszarze funkcjonowania systemu reglamentacji dostępu do broni palnej; w przypadkach postulatów o zmianę przepisów regulujących prawo do posiadania broni palnej, MSWiA każdorazowo analizowało wpływ ewentualnych zmian na bezpieczeństwo i porządek publiczny; podejmowano działania mające na celu wykonanie zobowiązań wynikających z dyrektyw unijnych związanych z obszarem reglamentacji dostępu do broni palnej.</p>	<p>System Rejestracji Broni został uruchomiony (w wersji produkcyjnej) z opóźnieniem wynoszącym prawie pięć lat w odniesieniu do terminu wynikającego z przepisów prawa; do czasu zakończenia kontroli NIK, tj. do 8 sierpnia 2025 r., nie dokonano pełnej implementacji do przepisów krajowych dyrektywy 2021/555.</p>

Kontrola R/24/002/LZG - Realizacja zadań związanych z pozwoleniami na broń palną oraz nadzorem nad posiadaniem tej broni

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Ocena kontrolowanej działalności ^{*/}	Stany mające wpływ na wydaną ocenę:	
			prawidłowe	nieprawidłowe
1.	Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi	w formie opisowej	Prawidłowa realizacja zadań związana z wydawaniem pozwoleń na broń na okaziciela; prawidłowa i rzetelna realizacja zadań związana z odmową/cofnięciem uprawnień do dysponowania bronią; prawidłowo realizowano czynności związane z odbieraniem broni; prawidłowo i rzetelnie dokumentowano kontrole warunków przechowywania broni.	Wydanie pozwolenia na broń do ochrony osobistej mimo braku wykazania ważnej przyczyny posiadania broni do tego celu; zaniechanie – w odniesieniu do funkcjonariuszy – rzetelnej weryfikacji odnośnie do niekaralności; wydanie pozwolenie z przekroczonym zakresem żądania; brak bieżącej weryfikacji wywiązywania się przez zobowiązanych z okresowego przedkładania orzeczeń lekarskich i psychologicznych; brak działań celem wyegzekwowania od podmiotów zobowiązanych kompletu wykazów wymienionych w art. 27 ust. 5 UoBiA; nieprzestrzeganie części zasad K.p.a. w prowadzonych postępowaniach administracyjnych; brak skutecznych działań celem zabezpieczenia broni po zmarłych; niepodejmowanie działań wobec sprawców wykroczeń polegających na niezwróceniu dokumentów potwierdzających legalne posiadanie broni; sposób przyjęcia broni do depozytu stwarzał bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia; nieaktualne i niekompletne i niezgodne ze stanem faktycznym dane w rejestrze Broń.

^{*/} pozytywna/w formie opisowej/negatywna

Kontrola P/24/064 - Nadzór właściwych organów Policji nad posiadaną bronią do celów kolekcjonerskich

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Ocena kontrolowanej działalności ^{*/}	Stany mające wpływ na wydaną ocenę:	
			prawidłowe	nieprawidłowe
1.	Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku	w formie opisowej	KW zapewnił warunki organizacyjne umożliwiające prawidłową realizację zadań związanych z nadzorem nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich. Pracownicy Zespołu Pozwoleń na broń posiadali odpowiednie kwalifikacje umożliwiające wykonywanie obowiązków i podnosili swoje kwalifikacje m.in. poprzez uczestniczenie w kursach i szkoleniach, podczas których poruszano tematykę broni i amunicji. Dysponowano danymi dotyczącymi m.in. liczby osób, którym Komendant wydał pozwolenie na broń palną do celów kolekcjonerskich,	KW nie posiadał w pełni rzetelnych informacji w zakresie liczby osób, mających stałe miejsce pobytu na terenie województwa, w tym w poszczególnych powiatach, które posiadały pozwolenia na broń palną do celów kolekcjonerskich, rodzaju i liczby egzemplarzy broni, na którą ww. osobom wydano przedmiotowe pozwolenia oraz rodzaju i liczby zarejestrowanych przez te osoby jednostek broni. Stwierdzono nierzetelne wprowadzanie do rejestru Broń danych w zakresie prawa do noszenia broni palnej (dla próby

			<p>liczby jednostek broni, do których posiadania uprawniało wydane ww. pozwolenie oraz liczby egzemplarzy broni zarejestrowanych przez posiadaczy ww. pozwoleń. Podejmowano także rzetelne działania mające na celu zapobieganie i zwalczanie wykroczeń dotyczących posiadaczy broni, o których mowa w art. 51 ust. 2 UoBiA. Prawidłowo prowadzono postępowania związane z wydawaniem pozwoleń na broń palną do celu kolekcjonerskiego oraz ich cofnięciem w przypadku stwierdzenia naruszeń UoBiA. W WPA podejmowano i monitorowano działania związane z odebraniem broni palnej, amunicji i stosownych dokumentów w uzasadnionych przypadkach. Współdziałano z organami administracji publicznej oraz organizacjami społecznymi w zakresie zapobiegania i zwalczania wykroczeń dotyczących broni do celów kolekcjonerskich.</p>	<p>wszystkich 26 osób) oraz dla czterech z próby 10 posiadaczy broni, którym cofnięto pozwolenie na broń wprowadzono inny rodzaj broni niż przy wydaniu pozwolenia. W rejestrze Broń nie wprowadzono miejsca stałego pobytu (dla dwóch z próby 16 osób). Dwie kontrole sprawdzenia warunków przechowywania broni przeprowadzono bez upoważnienia wymaganego art. 268a K.p.a.</p>
2.	Komenda Powiatowa Policji w Wejherowie	w formie opisowej	<p>W okresie objętym kontrola w KPP realizowano głównie zadania zlecone przez KWP w Gdańsku w odniesieniu do osób ubiegających się o pozwolenie na broń palną do celów kolekcjonerskich lub posiadających takie pozwolenie. Zadania te realizowane były przez dzielnicowych, którzy posiadali wieloletnie doświadczenie zawodowe i dostęp do systemów informatycznych Policji. Wydawanie pozwoleń na broń inną niż palna do celów kolekcjonerskich przypisano konkretnej komórce organizacyjnej.</p>	<p>Nieterminowo przekazano dziewięć spośród 20 zbadanych opinii o osobach ubiegających się o pozwolenie na broń palną do celów kolekcjonerskich lub jego rozszerzenie oraz dwóch z pięciu protokołów kontroli warunków przechowywania przedmiotowej broni zleconych przez KWP i mimo wymogu nie poinformowano jej pisemnie o zwłocze i ich przyczynach (opóźnienie wyniosło od jednego do siedmiu dni). W dwóch przypadkach, w których odebrano broń palną do celów kolekcjonerskich, amunicję i dokumentację potwierdzającą legalność tej broni, przekazano je do depozytu KWP w 11 i 34 dniu od odebrania broni, co było niezgodne z art. 19 ust. 2 UoBiA.</p>
3	Komenda Powiatowa Policji w Kartuzach	w formie opisowej	<p>KP zapewnił obsadzenie powstałych wakatów, możliwość podnoszenia kwalifikacji przez funkcjonariuszy m.in. poprzez uczestniczenie w szkoleniach lokalnych oraz kursach, w tym wynikających z UoBiA oraz nadanie im stosownych uprawnień do systemów informatycznych. KP organizował oraz realizował działania mające na celu edukację społeczności lokalnej oraz współpracę m.in. z organami lokalnej administracji publicznej, szkołą ponadpodstawową, w tym w tworzeniu lokalnej polityki zapobiegania, ujawniania i ścigania sprawców czynów zabronionych. W przypadkach zidentyfikowania stosowania przemocy domowej przez osoby posiadające pozwolenie na broń palną do celów kolekcjonerskich odbierano za pokwitowaniem broń i amunicję oraz dokumenty dotyczące posiadania broni.</p>	<p>Część opinii środowiskowych (cztery z próby 15 osób wnioskujących o wydanie pozwolenia na broń palną do celów kolekcjonerskich lub o rozszerzenie tego pozwolenia), zleconych przez KWP WPA, sporządzona została z opóźnieniem wynoszącym w skrajnym przypadku 27 dni, co mogło mieć wpływ na termin wydania decyzji przez KWP WPA.</p>

4.	Komenda Główna Policji w Warszawie	w formie opisowej	<p>W KGP zapewniono właściwe warunki organizacyjne do realizacji zadań związanych z nadzorem nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich. W Komendzie podejmowano działania analityczne i organizacyjne zmierzające do prawnego uporządkowania kwestii broni czarnoprochowej. W KGP identyfikowano zagrożenia wynikające z realizacji zadań dotyczących broni palnej kolekcjonerskiej i odpowiednio na nie reagowano.</p> <p>W Komendzie prowadzono analizy dotyczące liczby wydanych pozwoleń na broń palną osobom fizycznym i podmiotom realizującym zadania z bronią, analizowano sytuację kadrową i obciążenie pracą WPA KWP(KSP) oraz dokonano przeglądu realizowanych zadań służbowych, obciążenia na stanowiskach WPA i SUFO Biura Prewencji KGP.</p>	<p>KG sprawował niewystarczający nadzór nad kompletnością i aktualnością wprowadzanych przez KWP(KSP) do rejestru Broń w systemie KSIP, danych o posiadaczach broni palnej do celów kolekcjonerskich. W KGP nie sprawowano właściwego nadzoru nad weryfikacją zawartych w systemie KSIP informacji w zakresie cofniętych pozwoleń na broń, w tym do celów kolekcjonerskich pod kątem konieczności ewentualnego usunięcia tych informacji, w tym danych osobowych z tego systemu, mimo że obowiązek ich usunięcia wynikał z § 110 ust. 2 zarządzenia w sprawie KSIP.</p> <p>KG nie posiadał rzetelnej wiedzy dotyczącej wydawanych pozwoleń na broń do celów kolekcjonerskich, gdyż w przekazywanych danych statystycznych do KGP nie wszyscy KWP ujmowali dane z KPP/KMP.</p>
5.	Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach	w formie opisowej	<p>Komendant zapewnił warunki organizacyjne niezbędne do realizacji zadań związanych z nadzorem nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń palną do celów kolekcjonerskich. Funkcjonariusze odpowiedzialni za realizację zadań wynikających z UoBiA podnosili swoje kompetencje poprzez udział w kursach i szkoleniach dotyczących realizacji zadań wynikających z tej ustawy. W przypadkach wystąpienia obligatoryjnych przesłanek do cofnięcia pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich każdorazowo wydawano decyzję w tej sprawie.</p>	<p>KWP nie posiadała rzetelnych informacji o liczbie osób posiadających pozwolenie na broń palną do celów kolekcjonerskich, które miejsce stałego pobytu miały na terenie województwa świętokrzyskiego, liczbie jednostek broni, do których posiadania uprawniało wydane im pozwolenie oraz liczbie egzemplarzy broni zarejestrowanych przez posiadaczy pozwolenia. Część postępowań administracyjnych dotyczących wydania pozwoleń na broń palną do celów kolekcjonerskich oraz cofnięcia tych pozwoleń prowadzona była z naruszeniem przepisów K.p.a. m.in.: terminów załatwienia spraw oraz informowania strony o niezakończonym w terminie, przyczynach zwłoki, a także o nowym terminie załatwienia sprawy i przysługującym stronie prawie wniesienia ponaglenia. W trzech z sześciu analizowanych spraw, w których zachodziły obligatoryjne przesłanki do cofnięcia pozwolenia na broń, postępowania administracyjne podejmowane były z opóźnieniem wynoszącym od 31 do 72 dni od otrzymania prawomocnego wyroku sądu, co było działaniem nierzetelnym. W 11 z 18 objętych analizą decyzji o wydaniu pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich nie wskazywano rodzaju broni, co było niezgodne z art. 12 ust. 1 UoBiA. W trakcie kontroli stwierdzono przypadki nierzetelnego wprowadzania danych do rejestru Broń, dotyczące możliwości noszenia broni (dla wszystkich 18 zbadanych spraw), wskazywania rodzaju broni (dla ośmiu</p>

				<p>z próby 18 spraw) oraz odnotowywania aktualnego adresu miejsca stałego pobytu lub okresów ich obowiązywania (trzy sprawy). Ponadto nie ujęto w rejestrze Broń adresów stałego pobytu osób, którym wydano pozwolenie na posiadanie broni palnej do celów kolekcjonerskich (czterech z próby 18 spraw). W KWP nie korzystano z uprawnienia do przeprowadzania kontroli, o których mowa w art. 27 ust. 1 UoBiA, poza jedną kontrolą, która została przeprowadzona bez stosownego upoważnienia Komendanta, co było niezgodne z art. 268a K.p.a. KWP nie miała informacji o liczbie wydanych, na podstawie art. 9 ust. 3 UoBiA, przez KP (KM) pozwoleń na broń, w tym do celów kolekcjonerskich, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 i 4 UoBiA. W WPA nie dokonywano (w większości lub we wszystkich analizowanych przypadkach) określonych operacji przetwarzania informacji, w tym danych osobowych, o których mowa w § 41 ust. 4 pkt 2 i 4 zarządzenia w sprawie KSIP, tj. dotyczących sprawdzenia w KSIP informacji w związku z dokonywanymi modyfikacjami czy weryfikacji zarejestrowanych informacji. Ponadto nie dokonano weryfikacji i usunięcia z rejestru Broń danych osobowych osób posiadających pozwolenie na broń palną do celów kolekcjonerskich, po doręczeniu odpowiednich dokumentów związanych z ich cofnięciem, mimo że obowiązek taki wynikał z § 110 ust. 2 zarządzenia w sprawie KSIP. KWP nie współdziałała z organami administracji publicznej oraz organizacjami społecznymi w zakresie zapobiegania i zwalczania wykroczeń przewidzianych w art. 51 UoBiA. Obowiązek takiego współdziałania wynikał z § 29 ust. 1 pkt 19 zarządzenia nr 1041 KG z dnia 28 września 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji⁸⁵ (dalej: zarządzenie w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend).</p>
6.	Komenda Powiatowa Policji w Starachowicach	pozytywna	Zapewniono obsadę kadrową do realizacji zadań wynikających z UoBiA. Funkcjonariusze posiadali odpowiednie kwalifikacje zapewniające wykonywanie obowiązków. Umożliwiono im	

⁸⁵ Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz. 50 ze zm.

			podnoszenie kompetencji m.in. poprzez udział w kursach i szkoleniach. Terminowo realizowano zadania zlecone przez WPA KWP wobec posiadaczy broni palnej do celów kolekcjonerskich, tj. dokonywano sprawdzenia sposobu przechowywania broni, analizowano występowanie ewentualnych przeciwwskazań do dalszego utrzymania przez nich pozwoleń i wydawano opinie o osobach ubiegających się o pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich. Prawidłowo sprawowano nadzór nad podległymi jednostkami w zakresie stanu kadrowego i doskonalenia zawodowego.	
7.	Komenda Powiatowa Policji w Jędrzejowie	w formie opisowej	W KPP zapewniono obsadę kadrową do realizacji zadań wynikających z UoBiA. Funkcjonariusze posiadali odpowiednie kwalifikacje zapewniające wykonywanie obowiązków, umożliwiono im podnoszenie kompetencji m.in. poprzez udział w kursach i szkoleniach. Terminowo realizowano zadania zlecone przez WPA KWP wobec posiadaczy broni palnej do celów kolekcjonerskich, tj. dokonywano sprawdzenia sposobu przechowywania broni, analizowano występowanie ewentualnych przeciwwskazań do dalszego posiadania przez nich pozwoleń na broń palną do celów kolekcjonerskich lub pozwoleń na zwiększenie liczby jednostek broni.	KP nie wnioskował o nadanie pracownikom uprawnień do przetwarzania informacji w rejestrze Broń w systemie KSIP. W KPP nie realizowano działań w zakresie zapobiegania i zwalczania wykroczeń dotyczących posiadaczy broni do celów kolekcjonerskich, o których mowa w art. 51 UoBiA, a także dotyczących inicjowania lokalnej polityki zapobiegania, ujawniania i ścigania sprawców takich wykroczeń. Jeden z protokołów sporządzonych w trakcie kontroli warunków przechowywania broni palnej do celów kolekcjonerskich nie został podpisany przez osoby uczestniczące w tej kontroli.
8.	Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie	w formie opisowej	W KWP stworzono warunki organizacyjne zapewniające prawidłową realizację zadań związanych z nadzorem nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich. KW podejmowała skuteczne działania celem zwiększenia liczby etatów zarówno funkcjonariuszy, jak i pracowników cywilnych WPA. Pracownicy Sekcji podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach, w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego, dotyczących m.in. kwestii określonych w UoBiA. KW w sposób prawidłowy prowadził postępowania administracyjne w sprawach dotyczących zarówno wydawania, jak i cofania pozwoleń na broń do celów kolekcjonerskich.	Do rejestru Broń wpisywano błędne informacje o prawie do noszenia broni, pomimo że noszenie broni przez osoby posiadające pozwolenia na broń palną do celów kolekcjonerskich było zabronione (dla 16 z próby 17 osób). W KWP nie prowadzono kontroli sposobu przechowywania broni i amunicji przez osoby posiadające pozwolenie na broń palną do celów kolekcjonerskich oraz zlecano dokonywanie sprawdzenia przechowywania broni i amunicji jednostkom podległym, co było niezgodne z art. 27 ust. 1 UoBiA.
9.	Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu	w formie opisowej	KMP posiadała warunki organizacyjne pozwalające na prawidłową realizację zadań związanych z nadzorem nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń dla celów kolekcjonerskich. Nadzór KM nad kadrami, systemem szkolenia oraz wykorzystywaniem systemów informatycznych był prawidłowy. Funkcjonariusze terminowo sporządzali opinie z miejsca zamieszkania o osobach ubiegających się o pozwolenie na broń palną do celów kolekcjonerskich lub rozszerzenie pozwolenia na broń o kolejne jednostki broni.	Zagadnienia dotyczące wydawania pozwoleń na narzędzia i urządzenia, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 i 4 UoBiA, prowadzenia rejestru Broń, organizowania i prowadzenia kontroli przestrzegania przepisów ww. ustawy przez osoby fizyczne, jak również wprowadzania danych do systemu i ich weryfikacji nie zostały kompleksowo uregulowane w wewnętrznych przepisach, co było niezgodne z § 5 ust. 1 zarządzenia Nr 17 KG z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie metod i form wykonywania w Policji zadań w zakresie

				legislacji, pomocy prawnej i informacji prawnej ⁸⁶ .
10.	Komenda Powiatowa Policji w Nowym Targu	w formie opisowej	Funkcjonariusze KPP terminowo realizowali zadania wynikające z UoBiA zlecone przez KWP wobec posiadaczy broni palnej do celów kolekcjonerskich, dotyczące w szczególności sprawdzania sposobu przechowywania broni. KP sprawował odpowiedni nadzór nad stanem kadrowym jednostek podległych oraz prawidłowością przetwarzania danych w systemach teleinformatycznych.	W KP nie zapewniono możliwości rejestracji informacji w KSIP (rejestr Broń), poprzez niewystąpienie do KW w Krakowie o nadanie wybranym funkcjonariuszom uprawnień do wprowadzania informacji do tego rejestru.
11.	Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie	w formie opisowej	KW zapewnił warunki organizacyjne niezbędne do realizacji zadań związanych z nadzorem nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń palną do celów kolekcjonerskich. W WPA policjanci i pracownicy Policji posiadali odpowiednie kwalifikacje do wykonywania obowiązków nałożonych na organ uprawniony do wydawania pozwoleń na broń i realizacji innych zadań wynikających z UoBiA. KW, co do zasady prawidłowo realizował zadania związane z wydawaniem pozwoleń na broń palną do celów kolekcjonerskich. Dysponował danymi statystycznymi dotyczącymi liczby wydanych pozwoleń na broń, osób posiadających broń oraz jednostek broni do celów kolekcjonerskich z terenu województwa lubelskiego.	Stwierdzono błędy w zakresie rejestracji niektórych danych osób posiadających pozwolenia na broń palną w rejestrze Broń, tj. dotyczące prawa do noszenia broni (dla 16 z próby 20 osób), zarejestrowania błędnego adresu miejsca stałego pobytu (dla jednej z próby 20 osób). W jednym przypadku (z próby 20 spraw) przy wydawaniu pozwolenia na broń palną do celów kolekcjonerskich postąpiono niezgodnie z art. 36 § 1 K.p.a., tj. nie zawiadomiono strony o niezafatwieniu sprawy w wyznaczonym uprzednio terminie oraz nie wskazano nowego terminu jej zafatwienia. Nierzetelnie i niezgodnie z zasadami wykonywano uprawnienie do przeprowadzania kontroli warunków przechowywania broni, o którym mowa w art. 27 ust. 1 UoBiA.
12.	Komenda Powiatowa Policji w Puławach	w formie opisowej	W KPP zapewniono obsadę kadrową do realizacji zadań wynikających z UoBiA. Funkcjonariusze posiadali odpowiednie kwalifikacje zapewniające wykonywanie obowiązków służbowych, uczestniczyli w szkoleniach podstawowych i specjalistycznych (dla dzielnicowych) m.in. dotyczących tematyki broni i amunicji. Terminowo realizowano zadania zlecone przez WPA KWP wobec posiadaczy broni palnej do celów kolekcjonerskich, tj. dokonywano sprawdzenia sposobu przechowywania broni oraz udzielano informacji o osobach ubiegających się o wydanie pozwolenie na taką broń.	Realizacja zadań związanych z wydawaniem pozwolenia na broń nie została przypisana żadnemu z pracowników KPP pomimo, że zgodnie z art. 12 ust. 1 i 2 w związku z art. 9 ust. 3 UoBiA pozwolenia na miotacze gazu obezwładniającego oraz narzędzia i urządzenia, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 i 4 tej ustawy wydaje komendant powiatowy w drodze decyzji administracyjnej. Powyższe było niezgodne z § 5 ust. 1 zarządzenia KG w sprawie metod i form wykonywania w Policji zadań w zakresie legislacji, pomocy prawnej i informacji prawnej.
13.	Komenda Miejska Policji w Zamościu	w formie opisowej	Funkcjonariusze KMP posiadali wymagane kwalifikacje zapewniające wykonywanie obowiązków związanych z realizacją zadań wynikających z UoBiA oraz posiadali dostęp do systemów informatycznych Policji, umożliwiający im uzyskiwanie niezbędnych informacji na temat osób posiadających pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich. W przypadku ujawnienia określonych	Realizacja zadań wynikających z UoBiA nie została przypisana konkretnej komórce organizacyjnej, funkcjonariuszom oraz nie została uwzględniona w kartach opisu stanowisk pracy pracowników KMP pomimo, że zgodnie z art. 12 ust. 1 i 2 w związku z art. 9 ust. 3 UoBiA pozwolenia na miotacze gazu obezwładniającego oraz narzędzia

⁸⁶ Dz. Urz. KGP poz. 38, ze zm.

			<p>okoliczności wskazujących na obligatoryjne lub fakultatywne cofnięcie pozwolenia na broń palną, odbierano za pokwitowaniem broń i amunicję do niej, dokumenty potwierdzające legalność posiadania broni oraz informowano WPA KWP o stwierdzonych okolicznościach. W przypadku podejmowania czynności funkcjonariusze KMP weryfikowali, czy dana osoba ma pozwolenie na broń oraz czy posiada ją przy sobie. Nadzór nad pracą policjantów, w tym działań w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępstw i wykroczeń, określonych w art. 51 UoBiA był sprawowany na bieżąco przez kierowników komórek organizacyjnych, w których służbę pełnili funkcjonariusze.</p>	<p>i urzędzenia, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 i 4 ww. ustawy wydaje komendant powiatowy w drodze decyzji administracyjnej. Powyższe było niezgodne z § 5 ust. 1 zarządzenia KG w sprawie metod i form wykonywania w Policji zadań w zakresie legislacji, pomocy prawnej i informacji prawnej.</p>
14.	Komenda Stołeczna Policji w Warszawie	w formie opisowej	<p>W KSP stworzono warunki organizacyjne zapewniające realizację zadań wynikających z UoBiA. WPA gromadził dane dotyczące posiadaczy broni do celów kolekcjonerskich, pozwalające na sporządzenie informacji przekazywanych corocznie do KGP. Podczas prowadzonych postępowań administracyjnych, w sprawach wydania pozwoleń na broń palną do celów kolekcjonerskich, wnioskodawcy byli poddawani weryfikacji w systemach dostępnych dla WPA. W przypadku wystąpienia obligatoryjnych przesłanek do cofnięcia pozwolenia na broń palną każdorazowo cofano pozwolenia. Osobom, które posiadały broń palną do celów kolekcjonerskich wobec których wszczęto procedurę NK i wystąpiło zagrożenie dla życia i zdrowia osób doznających przemocy odbierano broń. W każdym przypadku informowano ww. osoby o konieczności poddania się badaniom psychologicznym i lekarskim, których wyniki determinowały dalsze posiadanie pozwolenia na broń.</p>	<p>W KSP wprowadzono nierzetelne dane do rejestru Broń w zakresie informacji dotyczącej prawa do noszenia broni, pomimo iż żadnej osobie nie przyznano takiego prawa (próba 10 spraw). Część postępowań administracyjnych dotyczących wydania pozwoleń na broń palną do celów kolekcjonerskich oraz decyzji o cofnięciu pozwoleń prowadzona była z naruszeniem przepisów art. 35 § 1 lub § 3 K.p.a. (dla 15 z próby 30). W przypadku osób, które zmieniły miejsce stałego pobytu tzn. przeszły z innego województwa pod właściwość KSP, nie dokonano sprawdzenia miejsca przechowywania broni (ośmiu z próby 10), a w przypadku dwóch posiadaczy broni kontroli warunków przechowywania broni dokonano po upływie 61 i 130 od dnia zaistnienia zdarzenia uzasadniającego dokonanie tej czynności. W WPA KSP nie dokonywano we wszystkich przypadkach na bieżąco operacji przetwarzania informacji w rejestrze Broń, o których mowa w § 41 ust. 4 pkt 2, 4, 5 i 9 zarządzenia w sprawie KSIP, tj. sprawdzeń, weryfikacji, modyfikacji i usuwania danych posiadaczy broni palnej do celów kolekcjonerskich.</p>
15.	Komenda Powiatowa Policji w Wołominie	w formie opisowej	<p>Funkcjonariusze KPP, posiadali odpowiednie kwalifikacje umożliwiające wykonywanie obowiązków m.in. uczestniczyli w kursach i szkoleniach, podczas których poruszano tematykę broni i amunicji. W kontrolowanym okresie KPP otrzymywała do realizacji zadania wynikające z UoBiA w stosunku do osób posiadających broń palną do celów kolekcjonerskich, z WPA KWP, a zlecone czynności realizowane były bezzwłocznie. Czynności związane z popełnionymi przez posiadaczy pozwolenia na broń palną do celów kolekcjonerskich wykroczeniami,</p>	<p>Nierzetelne prowadzenie bazy danych - Rejestru Spraw o Wykroczenia (RSoW) dotyczącego popełnionych na terenie powiatu wołomińskiego wykroczeń. Analiza ośmiu spraw zarejestrowanych w bazie RSoW przez funkcjonariuszy Wydziału Prewencji wykazała, że w trzech przypadkach wprowadzono dane nierzetelnie.</p>

			wykonywane były w ustawowym terminie po przekazaniu informacji z WPA KSP, który dokonywał identyfikacji wykroczenia. Nadzór nad działalnością podległych jednostek realizowany był zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie organizacyjnym KPP.	
16.	Komenda Powiatowa Policji w Piasecznie	w formie opisowej ⁸⁷	Funkcjonariusze posiadali kwalifikacje umożliwiające wykonywanie obowiązków m.in. poprzez uczestniczenie w kursach i szkoleniach, podczas których poruszano tematykę broni i amunicji. W uregulowaniach wewnętrznych KPP wskazano komórkę realizującą m.in. zadania w zakresie realizacji UoBiA. Funkcjonariusze Komendy posiadali dostęp do policyjnych baz danych umożliwiających weryfikację posiadania broni i sprawdzenia danych posiadacza pozwolenia na broń i broni. W okresie objętym kontrolą KPP realizowała zadania wynikające z UoBiA w stosunku do osób posiadających broń palną do celów kolekcjonerskich, zlecone przez WPA KSP, w tym sprawdzenia warunków jej przechowywania, odebrania broni, amunicji i dokumentów potwierdzających legalność jej posiadania.	
17.	Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu	w formie opisowej	KW zapewnił warunki organizacyjne do realizacji zadań związanych z nadzorem nad osobami posiadającymi pozwolenia na broń palną do celów kolekcjonerskich. Pracownikom zapewniono warunki umożliwiające podnoszenie kwalifikacji zawodowych, w tym poprzez udział w kursach i szkoleniach. W KWP sprawowano nadzór nad jakością i terminowością informacji wprowadzonych do KSIP poprzez przeprowadzanie kontroli w jednostkach podległych w zakresie wynikającym z art. 9 ust. 3 i 4 UoBiA.	KW nie dysponował w pełni rzetelnymi danymi o liczbie osób posiadających pozwolenie na broń palną do celów kolekcjonerskich z miejscem stałego pobytu na terenie województwa dolnośląskiego. Zadania obejmujące udzielanie pozwoleń na posiadanie broni palnej do celów kolekcjonerskich (w 11 z 20 spraw) realizowane były niezgodnie z K.p.a., tj. z opóźnieniem wynoszącym od 38 do 340 dni wydawano decyzje administracyjne oraz nie informowano strony postępowania o nowym terminie jej załatwienia. Stwierdzono przypadki (17 z 347) niewprowadzania do rejestru Broń pełnych danych adresowych osób posiadających pozwolenie na broń palną do celów kolekcjonerskich. WPA nie usunął danych osobowych dziewięciu osób posiadających pozwolenie na broń palną do celów kolekcjonerskich niezwłocznie po doręczeniu odpowiednich dokumentów związanych z ich cofnięciem, mimo że obowiązek taki wynikał z § 110 ust. 2 zarządzenia w sprawie KSIP. W KWP nie korzystano z uprawnienia do przeprowadzania

⁸⁷ W programie kontroli zalecano sformułowanie oceny opisowej w przypadku stwierdzenia, że komendant powiatowy/miejski Policji nie wydawał pozwoleń na broń do celów kolekcjonerskich, wskazaną w art. 4 ust. 1 pkt 3 i 4 UoBiA.

				wobec osób fizycznych kontroli warunków przechowywania broni palnej do celów kolekcjonerskich, o których mowa w art. 27 UoBiA. KWP nie współdziałała z organami administracji publicznej oraz organizacjami społecznymi w zakresie zapobiegania i zwalczania wykroczeń, co było niezgodne z § 29 ust. 1 pkt 19 zarządzenia w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend.
18.	Komenda Powiatowa Policji w Oleśnicy	w formie opisowej	W KPP stworzono warunki organizacyjne umożliwiające prawidłowe wypełnianie obowiązków wynikających z UoBiA. Obsada kadrowa w Komendzie była zapewniona, obowiązki wynikające z UoBiA zostały przypisane konkretnym komórkom organizacyjnym a pracownicy mieli możliwość uczestniczenia w kursach i szkoleniach. W KPP prawidłowo i rzetelnie wykonywano obowiązki związane z pozwoleniami na broń do celów kolekcjonerskich.	Nie nadano osobie odpowiedzialnej za realizację zadań wynikających z UoBiA uprawnień do wprowadzania danych do rejestru Broń w KSIP. KP nie zrealizował niezwłocznie zalecenia sformułowanego po kontroli KWP we Wrocławiu podczas czynności nadzorczych przeprowadzonych w KPP w zakresie przetwarzania informacji w KSIP - rejestr Broń. Ponadto nierzetelnie poinformowano WPA KWP o realizacji zalecenia pokontrolnego. Pracownikowi odpowiedzialnemu (w określonym czasie) za realizację zadań wynikających z art. 9 ust. 3 UoBiA nie przypisano tego zadania w karcie opisu stanowiska. Komendant nie zorganizował i nie realizował działań KPP w zakresie zapobiegania i zwalczania wykroczeń, o których mowa w art. 51 ust. 2 UoBiA, a także nie współdziałał na obszarze powiatu z innymi jednostkami w tym zakresie oraz w zakresie inicjowania lokalnej polityki zapobiegania, ujawniania i ścigania sprawców wykroczeń będących posiadaczami broni do celów kolekcjonerskich, co było niezgodne z § 30 ust. 1 pkt 9 zarządzenia w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend.
19.	Komenda Powiatowa Policji w Trzebnicy	pozytywna	KP stworzył warunki organizacyjne zapewniające prawidłową realizację zadań związanych z nadzorem nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich. Komendant realizował zleczone przez WPA KWP zadania w sposób terminowy. Prawidłowo i rzetelnie sprawowano nadzór nad podległymi jednostkami w zakresie stanu kadrowego, doskonalenia zawodowego, nad działaniami w zakresie zapobiegania i zwalczania wykroczeń oraz współdziałania na obszarze powiatu z organami ochrony prawnej, stosownymi służbami oraz administracją publiczną.	KPP nie zrealizowała w sposób rzetelny nakazanych przez jednostkę nadrzędną działań naprawczych z dokonanych czynności nadzorczych.

Kontrola R/23/003/LKI - Nadzór wybranych organów Policji z terenu województwa świętokrzyskiego nad posiadaną bronią do celów kolekcjonerskich

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Ocena kontrolowanej działalności ^{*/}	Stany mające wpływ na wydaną ocenę:	
			prawidłowe	nieprawidłowe
1.	Komenda Powiatowa Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim	w formie opisowej	W KPP zapewniono obsadę kadrową do realizacji zadań wynikających z UoBiA. Funkcjonariusze posiadali odpowiednie kwalifikacje zapewniające wykonywanie obowiązków, umożliwiono im podnoszenie kompetencji m.in. poprzez udział w kursach i szkoleniach, na których poruszano tematykę broni i amunicji. Terminowo realizowano zadania zlecone przez WPA KWP wobec posiadaczy broni do celów kolekcjonerskich, tj. dokonywano sprawdzenia sposobu przechowywania broni, analizowano występowanie ewentualnych przeciwwskazań do dalszego utrzymania przez nich pozwoleń na broń palną do celów kolekcjonerskich lub pozwoleń na zwiększenie liczby posiadanych jednostek broni.	Jedna informacja sporządzona na wniosek WPA KWP dotycząca posiadacza broni do celów kolekcjonerskich nie uwzględniła faktu, że zostały podjęte działania mające na celu m.in. wyjaśnienie czy nie występują przeciwwskazania do dalszego posiadania broni przez tę osobę. Funkcjonariusz, który wszczął procedurę Niebieskie karty, nie zidentyfikował faktu posiadania broni palnej do celów kolekcjonerskich przez podejrzanego o przemoc domową, tj. nie dokonał sprawdzenia tej osoby w KSiP. Działania, wynikające z art. 19a ust. 1 pkt 1 UoBiA, podjęto z opóźnieniem jednego tygodnia.
2.	Komenda Powiatowa Policji w Staszowie	w formie opisowej ⁸⁸	Funkcjonariusze KPP posiadali odpowiednie kwalifikacje umożliwiające wykonywanie obowiązków m.in. poprzez uczestniczenie w kursach i szkoleniach, podczas których poruszano tematykę broni i amunicji. W KPP zapewniono wystarczającą obsadę kadrową do realizacji zadań wynikających z UoBiA. W okresie objętym kontrolą KPP nie otrzymywała do realizacji zadań, wynikających z UoBiA w stosunku do osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich, zleconych przez WPA KWP, w tym sprawdzenia warunków jej przechowywania, przeprowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia czy odebrania broni, amunicji i dokumentów potwierdzających legalność jej posiadania.	

^{*/} pozytywna/w formie opisowej/negatywna

⁸⁸ Ocena w formie opisowej z uwagi na niewydawanie przez Komendanta Powiatowego Policji w Staszowie pozwoleń na broń do celów kolekcjonerskich, wskazaną w art. 4 ust. 1 pkt 3 i 4 UoBiA oraz brak zleconych przez nadrzędną KWP zadań dotyczących posiadaczy broni do celów kolekcjonerskich.

6.2. ANALIZA STANU PRAWNEGO I UWARUNKOWAŃ ORGANIZACYJNO- -EKONOMICZNYCH

6.2.1. ANALIZA STANU PRAWNEGO

Pozwolenia na broń

Osoby fizyczne mogą posiadać broń palną⁸⁹ i amunicję do niej na podstawie pozwolenia, wydanego przez właściwego ze względu na miejsce stałego pobytu zainteresowanej osoby lub siedzibę zainteresowanego podmiotu komendanta wojewódzkiego Policji.⁹⁰ (art. 4 ust. 1 pkt 1 i art. 9 ust. 1 UoBiA).

Określone w art. 29 ust. 1 UoBiA: podmioty mogą posiadać broń palną na podstawie pozwolenia na broń na okaziciela. Osoby fizyczne mogą posługiwać się bronią palną tych podmiotów na podstawie dopuszczenia do posiadania broni⁹¹ (tzw. legitymacji osoby dopuszczonej do posiadania broni) - wydawanego przez komendanta wojewódzkiego Policji właściwego ze względu na miejsce stałego pobytu zainteresowanej osoby lub siedzibę zainteresowanego podmiotu. (art. 9 ust. 8 UoBiA)

Rozstrzygnięcia w sprawie wydania/cofnięcia pozwolenia na broń oraz dopuszczenia do posiadania broni następują w drodze decyzji administracyjnej. (art. 12 ust. 1, art. 20, art. 30 ust. 2 UoBiA)

Pozwolenie na broń wydaje się, jeżeli wnioskodawca nie stanowi zagrożenia dla samego siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego oraz przedstawi ważną przyczynę posiadania broni.

Ważna przyczyna posiadania broni

Za ważną przyczynę posiadania broni uważa się w szczególności:

- 1) stałe, realne i ponadprzeciętne zagrożenia życia, zdrowia lub mienia, lub – w przypadku funkcjonariuszy służb wymienionych w UoBiA – zadeklarowania chęci wzmocnienia potencjału obronnego Rzeczypospolitej Polskiej – **do celów ochrony osobistej, osób i mienia;**
- 2) posiadanie uprawnień do wykonywania polowania, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów – **do celów łowieckich;**
- 3) udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu o charakterze strzeleckim, posiadanie kwalifikacji sportowych, o których mowa w art. 10b ustawy o broni i amunicji (patent strzelecki), posiadanie licencji

⁸⁹ W tym: broń bojową, myśliwską, sportową, gazową, alarmową i sygnałową.

⁹⁰ W przypadku żołnierzy zawodowych – na podstawie pozwolenia wydanego przez właściwego komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej. Z uwagi na fakt, iż zakres podmiotowy niniejszej kontroli nie obejmuje Żandarmerii Wojskowych, w niniejszej analizie pominięto regulacje dotyczące tej formacji.

⁹¹ Oraz po zatrudnieniu przez ten podmiot (za wyjątkiem przypadków określonych w art. 30 ust. 1a i 1c UoBiA).

właściwego polskiego związku sportowego – **do celów sportowych**;
 4) udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu, którego statutowym celem jest organizowanie rekonstrukcji historycznych oraz zaświadczenie potwierdzające czynny udział w działalności statutowej – **do celów rekonstrukcji historycznych**; 5) udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu o charakterze kolekcjonerskim – **do celów kolekcjonerskich**; 6) udokumentowane nabycie broni w drodze spadku, darowizny lub wyróżnienia – **do celów pamiątkowych**; 7) posiadanie uprawnień, określonych w odrębnych przepisach do prowadzenia szkoleń o charakterze strzeleckim oraz udokumentowane zarejestrowanie działalności gospodarczej w zakresie szkoleń strzeleckich – **do celów szkoleniowych**. (art. 10 ust. 1-3a UoBiA)

Pozwolenie na broń na okaziciela

Następującym podmiotom: 1) przedsiębiorcom i jednostkom organizacyjnym, którzy na podstawie odrębnych przepisów powołali wewnętrzne służby ochrony, jeżeli broń jest niezbędna do wykonywania przez te służby zadań wynikających z planu ochrony; 2) przedsiębiorcom, którzy uzyskali koncesje na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia, jeżeli broń jest im niezbędna w zakresie i formach określonych w koncesji; 3) podmiotom prowadzącym strzelnicę; 4) szkołom, organizacjom sportowym i łowieckim, stowarzyszeniom obronnym w celu szkolenia i realizacji ćwiczeń strzeleckich lub innym placówkom oświatowym oraz organizatorom kursów, kształcącym w zawodzie pracownika ochrony; 5) podmiotom wykonującym zadania związane z realizacją filmów i innych przedsięwzięć artystycznych; 6) urzędom, instytucjom, zakładom, przedsiębiorcom i innym podmiotom, których pracownikom broń jest niezbędna do ochrony osobistej w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków pracowniczych związanych ze szczególnym narażeniem na zamach przeciwko życiu lub zdrowiu; 7) podmiotom, którym broń jest niezbędna w celach wzywania pomocy, ratowniczych, poszukiwawczych oraz sygnalizowania rozpoczęcia konkurencji w zawodach sportowych; 8) zarządom lub dzierżawcom obwodów łowieckich w celu wykonania odstrzału sanitarnego z nakazu wydanego na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt **może być wydane pozwolenie na broń na okaziciela**. (art. 29 ust. 1 UoBiA)

Dopuszczenie do posiadania broni

Osoby fizyczne mogą posługiwać się bronią ww. podmiotów do wykonywania wyżej wyszczególnionych zadań, **po uzyskaniu dopuszczenia do posiadania broni** (co się potwierdza w legitymacji osoby dopuszczonej do posiadania broni) **i zatrudnienia przez te podmioty. Wymóg zatrudnienia nie dotyczy** licencjonowanych zawodników, trenerów lub sędziów strzelectwa sportowego ubiegających się o dopuszczenie do posiadania broni w celu: uczestnictwa, organizacji

lub przeprowadzania strzeleckich zawodów sportowych oraz członków Polskiego Związku Łowieckiego (posiadających pozwolenie na broń do celów łowieckich oraz uprawnienia do polowania), posługujących się bronią zarządców/dzierżawców obwodów łowieckich w celu wykonania odstrzału sanitarnego. (art. 29 ust. 1, art. 30 UoBiA)

Uprawnieni i nieuprawnieni

Pozwolenia na broń oraz dopuszczenia do posiadania broni nie wydaje się osobom: 1) nie mającym ukończonych 21 lat (na wniosek szkoły, organizacji sportowej, Polskiego Związku Łowieckiego albo stowarzyszenia obronnego pozwolenie może być wydane osobie mającej ukończone 18 lat , jednakże tylko na broń służącą do celów sportowych lub łowieckich); 2) z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego⁹², lub o znacznie ograniczonej sprawności psychofizycznej; 3) wykazującym istotne zaburzenia funkcjonowania psychologicznego; 4) uzależnionym od alkoholu lub od substancji psychoaktywnych; 5) nie posiadającym miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 6) stanowiącym zagrożenie dla siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego: skazanym prawomocnym orzeczeniem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; skazanym prawomocnym orzeczeniem sądu za nieumyślne przestępstwo przeciwko: zdrowiu i życiu; bezpieczeństwu w komunikacji popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo gdy sprawca zbiegł z miejsca zdarzenia. (art. 15 ust. 1 i 2, art. 30 UoBiA)

Niezbędne dokumenty i pozostałe wymagania

Osoba, która występuje z wnioskiem o wydanie pozwolenia na broń lub o wydanie dopuszczenia do posiadania broni: 1) **przedstawia** właściwemu organowi Policji **orzeczenia lekarskie i psychologiczne** stwierdzające brak: zaburzeń psychicznych, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, lub o znacznie ograniczonej sprawności psychofizycznej; istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego; uzależnienia od alkoholu lub od substancji psychoaktywnych (dalej: orzeczenie lekarskie i psychologiczne)⁹³. Orzeczenia te powinny być wydane nie wcześniej niż

⁹² Dz. U z 2024 r. poz. 917.

⁹³ Wymóg ten nie dotyczy funkcjonariuszy służb wymienionych w art. 15 ust. 6, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów posiadają przydzieloną im broń służbową. Zgodnie z art. 15 ust. 3 i 4a UoBiA, pracownicy wpisani na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej, zatrudnieni u przedsiębiorców i jednostek organizacyjnych, którzy na podstawie odrębnych przepisów powołali wewnętrzne służby ochrony (jeżeli broń jest niezbędna do wykonywania przez te służby zadań wynikających z planu ochrony) bądź w koncesjonowanych firmach ochrony osób i mienia (jeżeli broń jest im niezbędna w zakresie i formach określonym w koncesji), którzy ubiegają się lub posiadają dopuszczenie do posiadania broni, przedstawiają orzeczenia lekarskie wydane w trybie przepisów ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia.

trzy miesiące przed dniem złożenia wniosku przez lekarza i przez psychologa, wpisanych do rejestrów, odpowiednio: lekarzy upoważnionych i psychologów upoważnionych, prowadzonych przez komendanta wojewódzkiego Policji; (art. 15 ust. 3 i 4a, art. 15b i 15c UoBiA); 2) **obowiązana jest zdać egzamin**⁹⁴ przed komisją powołaną przez właściwy organ Policji ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania danej broni oraz z umiejętności posługiwania się tą bronią. Skład komisji: co najmniej trzech członków, w tym co najmniej jeden z uprawnieniami instruktora strzelań policyjnych lub instruktora wyszkolenia strzeleckiego. (art. 16 UoBiA)

**Obowiązki posiadacza
pozwolenia na broń
palną/posiadacza
broni palnej**

Osoba posiadająca pozwolenie na broń palną jest obowiązana m.in. do:

- 1) **przedstawienia** właściwemu organowi Policji **raz na pięć lat orzeczenia lekarskiego i psychologicznego**, wystawionego nie wcześniej niż trzy miesiące przed upływem tego terminu – **w przypadku, gdy pozwolenie na broń zostało wydane do ochrony osobistej lub do ochrony osób i mienia**⁹⁵. (art. 15 ust. 4, UoBiA). Należy zwrócić uwagę, że z treści przepisu („gdy pozwolenie na broń zostało wydane”) wynika, że obowiązek ten **dotyczy również osoby, która posiada pozwolenie na broń do ww. celów, ale nie nabyła broni**; 2) **zarejestrowania broni**⁹⁶ w ciągu 5 dni od dnia nabycia. Rejestracji broni dokonuje właściwy organ Policji. (art. 13 ust. 1 i 3 UoBiA); niezwłocznego **zawiadomienia** Policji o **utracie broni** (nie później jednak niż w ciągu 24 godzin od stwierdzenia jej utraty); (art. 25 UoBiA); 3) pisemnego **zawiadomienia o zmianie miejsca stałego pobytu** (w terminie 14 dni od dnia tej zmiany) organu Policji właściwego ze względu na nowe miejsce stałego pobytu. (art. 26 UoBiA) Obowiązek ten **dotyczy również osoby, która posiada pozwolenie na broń do ww. celów, ale nie nabyła broni**; 4) **przechowywania i noszenia broni i amunicji** w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym oraz **w sposób określony rozporządzeniem** w sprawie przechowywania broni. (art.32 UoBiA)

⁹⁴ Obowiązek ten nie dotyczy osób zwolnionych z egzaminu na podstawie art. 16 ust. 2 UoBiA.

⁹⁵ Obowiązek ten nie dotyczy funkcjonariuszy służb wymienionych w art. 15 ust. 6 UoBiA.

⁹⁶ Nie dotyczy: broni gromadzonej w muzeach; przedsiębiorców dokonujących obrotu bronią i amunicją na podstawie koncesji; dysponowania bronią w celu pozbawienia jej lub potwierdzenia pozbawienia cech użytkowych; broni palnej rozdzielnego ładowania wytworzonej przed rokiem 1885 (oraz jej replik) oraz broni palnej alarmowej o kalibrze do 6 mm.

Cofnięcie pozwolenia na broń/dopuszczenia do posiadania broni

W UoBiA wskazano przypadki **obligujące cofnięcie** przez właściwy organ Policji **pozwolenia na broń/ dopuszczenia do posiadania broni**, jak i te, kiedy Policja **może cofnąć to pozwolenie/ dopuszczenie**.

Policja **cofa pozwolenie na broń**, jeżeli osoba, której takie pozwolenie wydano: 1) **narusza warunki** określone w pozwoleniu na broń poprzez **noszenie broni wbrew ograniczeniu/wykluczeniu** zawartemu w tym pozwoleniu; 2) **należy do osób**: z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, lub o znacznie ograniczonej sprawności psychofizycznej; wykazujących istotne zaburzenia funkcjonowania psychologicznego; uzależnionym od alkoholu lub od substancji psychoaktywnych; nie posiadającym miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz stanowiącym zagrożenie dla siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego (skazanym prawomocnym orzeczeniem sądu za: umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; nieumyślne przestępstwo przeciwko: a) zdrowiu i życiu; b) bezpieczeństwu w komunikacji popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo gdy sprawca zbiegł z miejsca zdarzenia); 3) naruszyła obowiązki związane z **zawiadomieniem o utracie broni** (nie później niż 24 godziny od stwierdzenia utraty broni); 4) przemieszcza się z bronią albo ją nosi, znajdując się **po użyciu** alkoholu, środka odurzającego lub substancji psychotropowej albo środka zastępczego. Wystąpienie okoliczności określonych w pkt 2-4 stanowi również podstawę do **cofnięcia dopuszczenia do posiadania broni**. (art. 18 ust. 1 i 2 UoBiA)

Policja **może cofnąć pozwolenie na broń**, jeżeli ustały okoliczności faktyczne, które stanowiły podstawę do jego wydania, a ponadto w przypadku naruszenia: 1) obowiązków związanych z **rejestracji broni** (nie później niż pięć dni od dnia nabycia); 2) **obowiązku poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym** i przedstawienia orzeczeń lekarskiego i psychologicznego w przypadku: a) upływu pięcioletniego okresu od ostatniego przedstawienia organowi Policji wymaganych orzeczeń lekarskiego i psychologicznego - **gdy pozwolenie na broń zostało wydane do ochrony osobistej lub do ochrony osób i mienia**⁹⁷ (również przez osobę, która posiada pozwolenie na broń do ww. celów, ale **nie nabyła broni**); b) **skierowania na te badania osób** wymienionych w art. 19a ust. 1 UoBiA (osoba: wobec której wszczęto procedurę *Niebieskie karty*; zatrzymaną w związku ze stosowaną przez nią przemocą domową; wobec której wydano nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania, zakazu zbliżania się do mieszkania lub osoby, zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy lub zakazu wstępu

---

⁹⁷ Obowiązek ten nie dotyczy funkcjonariuszy wymienionych w art. 15 ust. 6 UoBiA.

na określony teren); c) ujawnienia okoliczności dostatecznie uzasadniających **podejrzenia, iż osoba posiadająca pozwolenie na broń należy do osób**: z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, lub o znacznie ograniczonej sprawności psychofizycznej; wykazujących istotne zaburzenia funkcjonowania psychologicznego; uzależnionym od alkoholu lub od substancji psychoaktywnych; 3) obowiązków związanych z **zawiadomieniem o zmianie miejsca stałego pobytu** (nie później niż 14 dni od dnia tej zmiany); 4) **zasad** przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji; 5) zakazu **wywóz broni i amunicji za granicę bez zgody** właściwego organu **Policji** (chyba, że osoba posiada Europejską kartę broni palnej, uprawniającą do wwozu broni na terytorium UE); 6) **nakazu używania broni** palnej oraz innej broni zdolnej do rażenia na odległość w celach szkoleniowych i sportowych tylko na strzelnicach; 7) **zakazu użyczania broni** osobie nieupoważnionej. Okoliczności wymienione w pkt 2, 3, 6 mogą stanowić również podstawę **do cofnięcia dopuszczenia do posiadania broni**. (art. 18 ust. 4-6 UoBiA)

Obowiązki osoby, która utraciła prawo do posiadania broni

Osoba, której cofnięto pozwolenie na broń jest zobowiązana:

1) **zwrócić dokumenty** potwierdzające legalność posiadania broni i amunicji do właściwego organu Policji – w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania ostatecznej decyzji o cofnięciu pozwolenia/dopuszczenia; 2) **niezwłocznie zbyć broń i amunicję**⁹⁸, a w przypadku jej niezbycia w terminie 30 dni – złożyć ją wraz z amunicją do depozytu właściwego organu Policji. Obowiązki wskazane w pkt 1 dotyczą również osoby dopuszczonej do posiadania broni. (art. 18 ust. 8, art. 22, art. 23 UoBiA)

Odebranie broni

W UoBiA wskazano przypadki **obligujące do odebrania broni, amunicji i dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni** przez właściwy organ Policji, jak i te, kiedy Policja **może tego dokonać**. Odebranie broni następuje za pokwitowaniem.

Policja **odbiera broń**, amunicję oraz dokumenty potwierdzające legalność posiadania broni w przypadku: 1) wszczęcia wobec posiadacza broni procedury „Niebieskie karty”; 2) zatrzymania tej osoby w związku ze stosowaniem przez nią przemocy domowej; 3) wydania wobec tej osoby wydanie nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania, zakazu zbliżania się do mieszkania lub osoby, zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy, zakazu wstępu na teren określonych w art. 19a ust. 1 pkt 3 placówek; 4) powiadomienia przez sąd o wydaniu wobec tej osoby postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia lub

⁹⁸ Wykonaniem tego obowiązku jest też pozbawienie broni palnej cech użytkowych. Jednakże posiadać broń palną pozbawioną cech użytkowych jest możliwe wyłącznie na podstawie karty rejestracyjnej broni pozbawionej cech użytkowych (art. 9 ust. 2 UoBiA).

postanowienia zobowiązującego do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania, zakazu zbliżania się do mieszkania lub osoby, zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy, zakazu wstępu na teren określonych w art. 19a ust. 1 pkt 5 placówek. (art. 19a UoBiA). W przypadku, **gdy osoba**, której odebrano broń **pełni służbę w formacji uzbrojonej, zawiadamia się** o tym fakcie **przełożonego**. (art. 19a ust. 3 UoBiA)

Policja, **może odebrać broń**, jeżeli zwłoka zagrażałaby bezpieczeństwu publicznemu, w przypadku: 1) wystąpienia okoliczności skutkujące obligatoryjnym lub fakultatywnym cofnięciem pozwolenia; 2) toczącego się przeciwko tej osobie postępowania karnego: o przestępstwo skarbowe; przestępstwo przeciwko: zdrowiu i życiu; bezpieczeństwu w komunikacji popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo gdy sprawca zbiegł z miejsca zdarzenia. (art. 19 ust. 1 pkt 1 i ust. 1a UoBiA)

Kontrola Właściwy organ Policji jest uprawniony do **kontroli osób i podmiotów posiadających pozwolenie na broń, w zakresie wykonywania** przez nie **obowiązków** wynikających z UoBiA. (art. 27 ust. 1 i art. 29 ust. 1 UoBiA)

Rejestr Broń UoBiA nakłada na KGP obowiązek prowadzenia: 1) **rejestru** zawierającego m.in.: dane osób ubiegających się o pozwolenie na broń/dopuszczenie do posiadania broni; dane osób/podmiotów posiadających pozwolenie na broń/świadectwo broni oraz osób posiadających dopuszczenie do posiadania broni; urzędowe informacje i opinie o tych osobach i podmiotach sporządzone w związku ze sprawami pozwoleń na broń; określenie liczby posiadanych przez te osoby lub podmioty egzemplarzy broni oraz jej rodzaju i cech identyfikacyjnych. **Dane osobowe ww. osób zawierają:** imię i nazwisko; imię ojca i imię matki; miejsce i datę urodzenia; adres miejsca stałego pobytu; numer PESEL; (art. 27 ust. 2-2a UoBiA); 2) **rejestru cudzoziemców**, o których mowa w art. 39 ust. 1, art. 40, art. 42 ust. 1 i 2 i art. 43 ust. 1 i 6 UoBiA **oraz obywateli polskich mających miejsca stałego pobytu za granicą RP**, zawierającego: ich dane osobowe; informacje urzędowe o terminowych pozwoleniach na broń, zaświadczeniach, zatrzymaniu broni lub amunicji i złożeniu jej do depozytu oraz inne informacje o przewozie przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przywozie z zagranicy i wywozie za granicę broni palnej lub amunicji przez cudzoziemców, wraz z ich danymi osobowymi; rodzaj i numer dokumentu uprawniającego do przekroczenia granicy. (art. 43 ust. 13-14 UoBiA) **Obydwa ww. rejestry mogą być prowadzone łącznie.** (art. 43 ust. 13 UoBiA)

**Postępowanie
administracyjne –
podstawowe zasady**

Organy administracji publicznej m.in.: 1) działają na podstawie przepisów prawa; 2) prowadzą postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania oraz bez uzasadnionej przyczyny nie odstępują od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym; 3) obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu niezajomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek; 4) obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań; 5) postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. (art. 6, art. 8, art. 9, art. 10, art. 15 K.p.a.)

Terminy

Organy administracji publicznej obowiązane są: 1) załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. **Niezwłocznie** powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż **w ciągu miesiąca**, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż **w ciągu dwóch miesięcy** od dnia wszczęcia postępowania⁹⁹ (art. 35 K.p.a.); 2) **zawiadomienia strony o każdym przypadku niezałatwienia sprawy w terminie**, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. Ten sam obowiązek ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu. (art. 36 K.p.a.)

---

⁹⁹ Do wskazanych terminów nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa dla dokonania określonych czynności, okresów doręczania z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045, ze zm.), okresów zawieszenia postępowania, okresu trwania mediacji oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo przyczyn niezależnych od organu.

Decyzje **Decyzja zawiera:** oznaczenie organu administracji publicznej; datę wydania; oznaczenie strony lub stron; powołanie podstawy prawnej; rozstrzygnięcie; uzasadnienie faktyczne i prawne; pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania; podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydania decyzji. Przepisy szczególne mogą określać także inne składniki, które powinna zawierać decyzja. Można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony. (art. 107 K.p.a.)

W przypadku pozwolenia na broń, **decyzja zawiera ponadto:** cel, w jakim zostało wydane pozwolenie, rodzaj i liczbę egzemplarzy broni. (art. 12 ust. 1 UoBiA)

Dyrektywa 2021/555

Głównym założeniem dyrektywy 2021/555, która zastąpiła dyrektywę Rady 91/477/EWG, jest ujednoczenie i wzmocnienie kontroli nabywania i posiadania broni palnej do celów cywilnych w Unii Europejskiej, w tym m.in. zobowiązano państwa członkowskie do: 1) ustanowienia systemu regulującego działalność sprzedawców i pośredników w handlu bronią oraz utworzenia i prowadzenia skomputeryzowanego systemu rejestracji danych, gwarantującego upoważnionym organom dostęp do systemów rejestracji danych obejmujących każdą sztukę broni palnej objętej dyrektywą; 2) posiadania systemu monitorowania, który zapewnia spełnienie warunków udzielenia pozwolenia na broń przez cały okres jego obowiązywania, oraz, między innymi, aby odpowiednie informacje medyczne i psychologiczne były poddawane ocenie. (art. 4 ust. 4-5, art. 6 ust. 2 dyrektywy 2021/555).

Termin wdrożenia do polskiego porządku prawnego tych wymogów upłynął 14 września 2018 r., z wyjątkiem przepisów dotyczących regulacji działalności sprzedawców broni i pośredników w handlu bronią oraz dotyczących utworzenia systemu rejestracji danych, które należało transponować do 14 grudnia 2019 r. Terminy te wynikały z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/853 z dnia 17 maja 2017 r. zmieniającej dyrektywę Rady 91/477/EWG w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni¹⁰⁰. Dyrektywa 2021/555 nie wprowadziła zmian w zakresie terminu utworzenia i prowadzenia systemu rejestracji danych.

System Rejestracji Broni

System Rejestracji Broni (SRB) jest rejestrem centralnym, prowadzonym w systemie teleinformatycznym, a jego administratorem jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Kwestie SRB reguluje Dział IV ustawy koncesyjnej. **W SRB przetwarza się** dane o każdym egzemplarzu strzeleckiej broni palnej oraz o każdej istotnej części, które znajdują się w posiadaniu przedsiębiorców w związku z ich wytworzeniem albo

¹⁰⁰ Dz. Urz. UE.L 2017.137.

nabyciem, przyjęciem do naprawy, remontu, przerobienia, oznakowania, pozbawienia cech użytkowych, zniszczenia, na przechowanie lub w komis oraz które znajdują się w posiadaniu osób lub podmiotów uprawnionych na podstawie przepisów UoBiA. **Uprawnionymi do dostępu do SRB** są m.in.: KGP w celu przyjmowania zgłoszeń o transakcjach, o których mowa w art. 35 ust. 1 ustawy koncesyjnej; KGP i KWP/KSP w celu: realizacji obowiązków określonych w art. 107–109 i art. 111 ww. ustawy, weryfikacji danych wpisanych przez przedsiębiorców do ewidencji strzeleckiej broni palnej i istotnych części, prowadzenia działań kontrolnych w zakresie określonym w niniejszej ustawie i UoBiA, w związku z posiadaniem broni palnej, dostępu do danych zbiorczych i statystycznych; Policja w celu realizacji zadań ustawowych Policji.

6.2.2. UWARUNKOWANIA ORGANIZACYJNO-EKONOMICZNE

Komendant GP, stosownie do postanowień art. 5 ust. 1 ustawy o Policji, jest centralnym organem administracji rządowej, właściwym w sprawach ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego. W myśl ustawy Komendant GP określa m.in. szczegółowe zasady organizacji i zakres działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji. Nadzór nad funkcjonowaniem Policji sprawuje Minister SWiA.

Komendantowi GP stojącemu na czele Policji podlegają m.in. Komendant SP i 16 komendantów WP nadzorujących komendantów miejskich (rejonowych) i powiatowych, którzy odpowiadają za pracę policjantów w komisariatach i posterunkach Policji. Z uwagi na zakres i charakter wykonywanych zadań, wyróżniono następujące rodzaje służb: kryminalną, śledczą, prewencyjną, spraw wewnętrznych, kontrterrorystyczną, zwalczania cyberprzestępczości oraz wspomagającą (w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym).

Koszty związane z funkcjonowaniem Policji są pokrywane z budżetu państwa. Dodatkowo koszty związane z podejmowanymi przez Policję czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi mogą być pokrywane ze środków przekazanych przez państwa członkowskie i instytucje Unii Europejskiej oraz w ramach współpracy międzynarodowej przez inne państwa oraz organizacje międzynarodowe na podstawie odrębnych przepisów. Etaty Policji określa ustawa budżetowa. Jednostki samorządu terytorialnego, państwowe jednostki organizacyjne, stowarzyszenia, fundacje, banki oraz instytucje ubezpieczeniowe mogą uczestniczyć w pokrywaniu wydatków inwestycyjnych, modernizacyjnych lub remontowych oraz kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, a także zakupu niezbędnych dla ich potrzeb towarów i usług.

6.3. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH DOTYCZĄCYCH KONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI

---

1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/555 z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni (Dz.Urz.UE.L.2021.115)
2. Ustawa z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1743).
3. Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2024 r. poz. 485)
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, ze zm.).
5. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572, ze zm.).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 sierpnia 2014 r. w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji (Dz. U. z 2023 r. poz. 364).
7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad deponowania i niszczenia broni i amunicji w depozycie Policji, Żandarmerii Wojskowej lub organu celnego oraz stawki odpłatności za ich przechowywanie w depozycie (Dz. U. Nr 152 poz. 1609).
8. Zarządzenie Nr 1041 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 września 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji (Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz. 50, ze zm.).
9. Zarządzenie Nr 70 Komendanta Głównego Policji z 2 grudnia 2019 r. w sprawie Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (Dz. Urz. KGP poz. 114, ze zm.).
10. Wytyczne Nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 5 lipca 2024 r. w sprawie wykonywania przez policjantów niektórych czynności w ramach procedury "Niebieskie Karty" oraz w związku z wydawaniem nakazu i zakazu, zakazu zbliżania, zakazu kontaktowania lub zakazu wstępu (Dz. Urz. KGP z 2024 r. poz. 39).
11. Zarządzenie Nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 1 kwietnia 2016 r. w sprawie regulaminu Komendy Głównej Policji (Dz. U. KGP poz. 13, ze zm.).

6.4. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI

---

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
6. Przewodniczący Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych Sejmu RP
7. Przewodniczący Komisji do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu RP
8. Komendant Główny Policji
9. Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej
10. Komendant Stołeczny Policji
11. Komendant Wojewódzki Policji w Białymstoku
12. Komendant Wojewódzki Policji w Bydgoszczy
13. Komendant Wojewódzki Policji w Gdańsku
14. Komendant Wojewódzki Policji w Gorzowie Wlkp.
15. Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach
16. Komendant Wojewódzki Policji w Kielcach
17. Komendant Wojewódzki Policji w Krakowie
18. Komendant Wojewódzki Policji w Lublinie
19. Komendant Wojewódzki Policji w Łodzi
20. Komendant Wojewódzki Policji w Olsztynie
21. Komendant Wojewódzki Policji w Opolu
22. Komendant Wojewódzki Policji w Poznaniu
23. Komendant Wojewódzki Policji w Radomiu
24. Komendant Wojewódzki Policji w Rzeszowie
25. Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie
26. Komendant Wojewódzki Policji we Wrocławiu